

ДО

**ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

К О Н Ц Е П Ц И Я

**ЗА РАБОТАТА КАТО АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - ГР. КЮСТЕНДИЛ**

От: Ивайло Володиев Илиев – прокурор в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и помощник на националния член от България в Евроюст,

Относно: кандидатура за заемане на длъжността „административен ръководител - окръжен прокурор“ на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил

Правно основание: чл. 194б, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

Предвид участието ми в конкурсната процедура за избор на административен ръководител-окръжен прокурор на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил (*Решение по Протокол № 8 от заседание на ПК на ВСС, проведено на 11.03.2026 год., обн. ДВ, бр. 26/13.03.2026 г.*) и в съответствие с разпоредбите на чл. 194а, ал. 2 от Закона за съдебната власт и чл. 47, ал. 5, т. 6 от Наредба № 1/09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт предлагам на Вашето внимание своята концепция за административно ръководство на Окръжна прокуратура - Кюстендил, структурирана съобразно изискванията на горепосочените нормативни актове.

В представената концепция съм изложил основните си виждания относно

ръководството на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил като част от Прокуратурата на Република България, съобразени със спецификите на самата структурна единица и характеристиките на региона.

Очертавайки целите, които съм си поставил, съм се ръководил от основните принципи на основано на закона, компетентно и ефективно управление на органите на съдебната власт, при спазване на висок стандарт на професионализъм и етика.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Житейският ми, професионален и лидерски опит ме мотивира да заявя пред Вас готовността си да поема отговорността за ръководството на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил. В момента прокуратурата на Република България преминава през сериозни изпитания от разнообразен характер и, както пред редовите магистрати, така и в значително по-висока степен пред административните ръководители стои задължението и отговорността да спечелят общественото доверие с професионализъм, откритост, висок морал и интегритет. Тази отговорност е сериозна и магистратите сме задължени да бъдем готови във всеки един момент да я поемем, отдавайки целия си опит и умения за постигането на мисията на прокуратурата в интерес на обществото и държавността. За съжаление, напоследък се наблюдава понижен интерес към заемане на длъжностите за административни ръководители в прокуратурата на Република България, като голяма част от конкурсните процедури преминават с един кандидат. Това обстоятелство допълнително ме мотивира да демонстрирам готовността си да поема отговорност за оптималното функциониране на този орган на съдебната власт, чиято важност не следва да бъде подценявана, и искрено се надявам процедурата да премине при реална и справедлива конкуренция на опит, умения, идеи и мотивация.

Обстоятелството, че професионалният ми опит в пълна степен съответства на изискванията за длъжността, обосновано ми дава увереност да кандидатствам за позицията на административен ръководител – окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил. Вече повече от 21 години работя в сферата на наказателното право, като магистратският ми опит надхвърля 15 години, съответно имам изискуемия професионален опит по приложението на НК, НПК и ЗСВ¹. Дейността ми като прокурор винаги е била

¹ Виж приложената автобиография – стр. 1-3 и приложената кадрова справка, приложени актове за встъпване в длъжност.

безупречна, за което говорят наградите, които съм получавал² и абсолютното отсъствие на дисциплинарни производства спрямо мен. Качеството на прокурорските ми актове винаги е било високо, не съм допуснал компромис по отношение спазването на сроковете и познавам добре съдебната практика³. Имам продължителен опит с процедурите по ЗСРС, през призмата на НПК.

През по-голямата част от професионалния ми опит съм работил в Област Кюстендил. Аз съм може би единственият магистрат, който е бил част от всички органи на прокуратурата в Област Кюстендил - както от Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, така и от Районна прокуратура – гр. Кюстендил и вече закритата Районна прокуратура – гр. Дупница. Във всеки един от тези три органа на съдебната власт съм заемал както редова прокурорска длъжност, така и ръководна такава – заместник на административния ръководител – заместник-районен прокурор на закритата вече Районна прокуратура – Дупница, административен ръководител – районен прокурор на Районна прокуратура – Кюстендил и заместник на административния ръководител – заместник-окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – Кюстендил⁴. По време на ръководния ми мандат в Районна прокуратура – гр. Кюстендил беше извършено окрупняването и вливането на Районна прокуратура – гр. Дупница в Районна прокуратура – гр. Кюстендил, както и преместването на Районна прокуратура – гр. Кюстендил в нова сграда, нелеки задачи, съпроводени с цялата организационна и административна тежест по тяхното реализиране, която логично беше поета от мен в качеството ми на лидер⁵. Това обстоятелство ми дава увереността, че познавам добре професионалните и лични качества на всички магистрати, съдебни служители, разследващи и полицейски органи в Област Кюстендил, като с всички тях съм работил, имам изградени отлични професионални и колегиални взаимоотношения и вярвам, че разчитам на тяхната подкрепа.

Преди да стана част от прокуратурата на Република България, съм заемал длъжностите разследващ полицай и главен разследващ полицай на ОДМВР – Кюстендил в общ период от шест години⁶, което ми дава сигурността да считам, че съм напълно запознат и отвътре с полицейската дейност и най-вече с

² Отново автобиографията – стр. 13-14;

Заповед РД- /16.12.2019 г. на главен прокурор

Приложени две грамоти, издадени от председателстващ ВСС

³ Приложено копие от Решение на ВСС от протокол № 55/27.11.2014 г.

Приложено копие от Решение на ВСС от протокол № 9/18.02.2016 г.

⁴ Виж приложените автобиография, кадрова справка и актове за встъпване в длъжност

⁵ <https://old-news.bnr.bg/blagoevgrad/post/100838783/v-kustendil-dnes-beshe-oficialno-otkrita-novata-sgrada-na-okrajnata-i-raionnata-prokuraturi>

⁶ Приложено удостоверение № : /05.04.2018 г. на Директора на ОДМВР – Кюстендил

полицейското разследване в региона, което съм управлявал почти две години. Отношенията ми с полицейските служители и разследващите полицаи са на изключително високо професионално и колегиално ниво. Считаю, че репутацията ми пред партньора, какъвто безспорно се явяват полицейските и разследващи органи за прокуратурата, е добра.

В продължение на 15 месеца съм бил европейски делегиран прокурор, което ми даде изключително ценен и специфичен опит в разследването и наказателно преследване на престъпления против финансовите интереси на Европейския съюз. Това би могло само да допринесе за работата ми като административен ръководител на прокуратурата, в която работя в момента – Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, като от позицията на административен ръководител мога да споделя този опит, както с целия магистратски състав в Окръжна и Районна прокуратура – гр. Кюстендил, така и с разследващите органи.

Друг специфичен аспект от професионалната ми биография, много отнесен към дейността на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, е опитът ми в международното правно сътрудничество. На територията от компетентност на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил се намират част от границата на Република България с две държави, които не са членки на Европейския съюз, включително два гранични контролно пропускателни пункта. Това обуславя подчертано международния характер на значителна част от наблюдаваните от Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и Районна прокуратура – гр. Кюстендил наказателни производства. Международното правно сътрудничество е важна част от дейността на магистратите в региона, а от 01.05.2023 г. аз изпълнявам длъжността помощник на националния член от България в Евроюст⁷. За успешната реализация в тази област безспорно ми помагат отличното владение на английски език и ползването на немски и нидерландски език⁸. Специализацията ми в международното правно сътрудничество по наказателни дела⁹, съчетана с лидерската позиция в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, би допринесла значително за повишаване ефективността на прокуратурата в наказателните производства с международен елемент в окръжния съдебен район.

⁷ Приложени протоколи на ВСС, автобиография – стр. 1

⁸ Приложена диплома за завършено средно образование в езикова гимназия

Приложен сертификат № от 02.07.2018 г. на НИП за завършен курс по юридическа терминология на английски език

Приложени два сертификата за завършени обучения по юридическа терминология на английски език в сферата на международното правно сътрудничество по наказателни дела и киберпрестъпления

⁹ Приложени удостоверения от НИП и Европейската мрежа за съдебно обучение (EMCO)

Една от основните цели, които бих си поставил като административен ръководител на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, би била специализацията на магистратите в съвременно значими сфери на наказателното право, за което без съмнение би ми помогнал опитът ми като лектор и преподавател – както в Националния институт на правосъдието в миналото, така и в рамките на Евроюст в последните години, по темите „Международно правно сътрудничество“ и „Противодействие на компютърните престъпления“, доколкото повече от две години съм част от Работната група на Евроюст за противодействие на киберпрестъпленията¹⁰. В епоха, в която все по-голяма част от престъпността функционира в онлайн среда или чрез компютър, този аспект от прокурорската дейност следва да бъде последователно развиван и аз съм уверен, че притежавам нужните знания, умения и опит за това.

Длъжността, за която кандидатствам, е ръководна по своя характер и изисква комплекс от качества - висока квалификация, ясна визия за стратегическите цели на съответната прокуратура, организационни възможности и способност за работа в екип, диалогичност и същевременно решителност при отстояване на позицията. Винаги съм споделял виждането, че административният ръководител не следва да бъде началник, а лидер, да мотивира магистратите, съдебните служители и разследващите органи основно с личен пример, знания и умения. Добрият лидер трябва да е изградил със своя екип отношения, основаващи се на взаимно уважение, добронамереност, коректност и интегритет, като вярвам, че аз вече съм постигнал това в отношенията си с колегите от целия състав на Окръжна прокуратура – Кюстендил, Районна прокуратура – гр. Кюстендил, разследващите и полицейските органи. Никога не съм допуснал създаването на конфликтни ситуации, но съм в състояние да ги решавам, когато възникнат, да мотивирам членовете на екипа и да създавам оптималната работна среда и атмосфера, което се дължи на лидерския ми опит, който съвкупно надвишава 9 години, в четири различни работни колектива¹¹. За да постигна това, съм се подготвял последователно през годините, включително чрез участие в различни обучения и семинари¹². Разчитам на авторитета си, изграден с много труд и личен пример

¹⁰ Приложена автобиография – стр. 4-6, приложени сертификати, издадени от ЕМСО и НИП

¹¹ Автобиография – стр. 2-3

¹² Автобиография – стр. 6-10, приложени сертификати за участие в програмата за развитие на младите лидери в съдебната система, обучения за развитие на лидерския потенциал, обмени на прокуратури и за административни ръководители по линия на ЕМСО, участие в обучение на тема „Лидерство и комуникация“ за представители на съдебната система по линия на ЕМСО, сертификати за обучения на ментори и наставници по линия на НИП и ЕМСО, участие в две обучения на НИП на теми „Етични предизвикателства в работата на магистратите“, „Развитие на управленската компетентност. Усъвършенстване на уменията за комуникация и работа в екип“ и обучение на тема

през годините, а подкрепата от моите колеги ми дава увереност да кандидатствам за тази длъжност. Имам волята да предприема действия за преодоляване на възникващи в процеса на работа недостатъци и решителността да поощрявам усърдната работа и добрия пример.

В рамките на продължителния си ръководен опит, съм доказал, че притежавам способност за планиране, работа с данни и способности на анализирам натовареността на членовете на екипа. Създаването на добра организация, балансирането на натовареността, добрата комуникация и уменията за работа в екип, са основни качества за лидера, и аз съм имал възможност да ги демонстрирам през годините. В рамките на ръководния ми мандат като административен ръководител на Районна прокуратура – гр. Кюстендил, ми се е наложило да добия опит по прилагане на дисциплинарната практика. Това не е любимата ми част от лидерството, но не се колебая да я прилагам, когато обстоятелствата го налагат, макар че позитивното мотивиране на екипа в общия случай дава по-добри резултати. Важно е ръководителят да не фаворитизира никого, да взема прозрачни решения и да не се поддава на зависимости, като винаги съм се ръководил от тези принципи. Именно поради това ръководената от мен Районна прокуратура – гр. Кюстендил беше една от двете прокуратури в България, наградени от ВСС колективно през 2020 г.¹³ При обзавеждането и оборудването на новата сграда на Районна прокуратура – гр. Кюстендил, както и при преместването, ми се наложи да възлагам успешно обществени поръчки и да разпределям ефективно ресурси. Именно вследствие на подобно разпределение успях да реализирам изцяло чрез икономии уникалния до момента в ПРБ проект по изграждане на „синя стая“ за разпит на деца в рамките на прокуратура¹⁴. В съвсем прозаичен план, периодът, в който заемах административно-ръководна позиция, ми даде опит в подбор и оценка на кадри и наблюдение върху работата на подчинените, както и умения за установяване и коригиране на нарушения, както и на недопускане на повтаряеми такива. Изготвял съм множество анализи и доклади, включително годишни аналитични такива.

През изминалите повече от 12 години Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил имаше шанса да бъде ръководена от двама изключителни професионалисти и лидери - г-жа Камелия Стефанова и г-н Ангел Байрактарски, които наложиха високи стандарти на професионализъм и етика,

---

„Стратегическо планиране и бюджетно финансиране в съдебната система“, организирано от института за публична администрация – удостоверение № _____ от 02.06.2015 г.

¹³ Автобиография – стр. 13

¹⁴ <https://infomreja.bg/v-kiustendil-be-otkrita-pyrvata-po-roda-si-sinq-staq-49931.html>

довели Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил до едно престижно място като резултати, работна атмосфера и екипност в рамките на прокуратурата на Република България. Аз имах щастието през определен период от време да бъда част от техния административно-ръководен екип¹⁵, като ако в рамките на настоящата процедура бъда избран за административен ръководител ще се стремя към запазване на добрата организация и взаимоотношения в екипа, като същевременно ще се постарая да използвам специфичните си качества и опит за надграждане на постигнатото, за което имам ясни идеи и визия. От друга страна, значителният ми международен опит ми даде възможност да се запозная с начини на функциониране и управление на прокуратури в различни европейски държави, като възнамерявам да приложа този опит и установените добри практики в максимална степен, съобразно българската нормативна уредба, за да може Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил да бъде модерна европейска прокуратура.

В личен план е важно да се отбележи, че аз съм кюстендилец, израснал съм в района и през по-голямата част от живота си съм живял в гр. Кюстендил. Познавам особеностите на региона и манталитета на хората. Смея да твърдя, че имам добра професионална и лична репутация сред обществото и съм участвал активно в общественнополезни дейности и превантивна работа с подрастващите. В тази насока очаквам, ако ми бъде гласувано доверие да заема длъжността, за която кандидатствам, да получа съответна обществена подкрепа.

Допълнителен аспект в моята мотивация е чувството ми за принадлежност към този орган на съдебната власт. Целият ми магистратски стаж е преминал в рамките на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и районните прокуратури в региона¹⁶. Предвид това обстоятелство възприемам като лична мисия подобряването на всеки аспект от работата на тази прокуратура и съхраняването на постигнатото до момента, доколкото съм отдал огромна част от професионалния си път и усилия именно на нея – както в битието ми на редови прокурор, така и на административен ръководител - нещо, което трудно може да се очаква от магистрат, който е бил част от друг орган на съдебната власт, но не и от Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил.

Уверен съм, че имам сили, способности и мотивация да поема отговорността за ръководството на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и да допринеса за все по-успешното функциониране на този орган на съдебната власт.

¹⁵ Приложен акт за встъпване в длъжност от 01.03.2021 г.

¹⁶ Приложена автобиография – стр. 2-3

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - ГР. КЮСТЕНДИЛ

1. Характеристика на региона и криминогенната обстановка.

Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил осъществява дейността си в рамките на Област Кюстендил с административен център - гр. Кюстендил. Както посочих по-горе, на територията на областта се намира част от държавната граница на Република България с Република Северна Македония и Република Сърбия, включително най-големият граничен контролно-пропускателен пункт с Република Северна Македония – ГКПП Гюешево, и по-малкият по размер и важност ГКПП Олтоманци – връзка с Република Сърбия.

Област Кюстендил се състои от 9 общини - Бобов дол, Бобошево, Дупница, Кочериново, Кюстендил, Невестино, Рила, Сапарева баня и Трекляно. Населените места в деветте общини са 182, а кметствата - 140. Общата площ на областта е 3051,5 кв. км (2,7 % от територията на страната), а населението възлиза на 106 131 жители (по официални данни на НСИ към 31.12.2024 г., доколкото данните за 2025 г. все още не са публикувани към датата на изготвяне на настоящата концепция) и отрицателен коефициент на естествен прираст (-14,4). Населението в отделните общини е неравномерно разпределено, като преобладаващата част живее в градовете.

Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил е част от района на Апелативна прокуратура – гр. София и се явява непосредствено горестояща прокуратура по отношение на Районна прокуратура – гр. Кюстендил. След проведената реформа по окрупняване на прокуратурите в страната, от 01.01.2021 год. Районна прокуратура – гр. Кюстендил е единствена в района на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, като към нея е обособено най-голямото териториално отделение в страната – ТО - гр. Дупница.

Местната компетентност на прокурорите, работещи в централата на РП – гр. Кюстендил обичайно обхваща 3 общини: Кюстендил, Невестино и Трекляно, а ТО – гр. Дупница обхваща останалите 6 общини: Дупница, Рила, Кочериново, Сапарева баня, Бобов дол и Бобошево.

В структурата на ОД МВР - гр. Кюстендил са обособени 4 районни управления: Кюстендил, Дупница, Бобов дол и Рила. В гр. Кюстендил е ситуирана Регионална дирекция „Гранична полиция“ - гр. Кюстендил, която осъществява граничен контрол на българо-северомакедонската държавна граница.

В района от компетентност на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил се намира Затворът в гр. Бобов дол, който съществува от месец април 1956 г. и има капацитет от 550 места. В него се настаняват осъдените - лишени от свобода от закрит тип от областите Кюстендил, Благоевград и Перник. Към затвора е обособено ЗООТ „Самораново“, където се настаняват осъдените - лишени от свобода от открит тип от същите области. Капацитетът му възлиза на 165 места. През последните години обаче този капацитет не се запълва. Така например към 31.12.2025 г. в затвора в гр. Бобов дол са били настанени 293 лишени от свобода, при 314 към същата дата през 2024 г. и 312 към 31.12.2023 г. Това е общият брой на лишените от свобода в затвора, от които в самите корпуси на затвора към 31.12.2025 г. са били настанени 201 лица – 168 лишени от свобода и 33 обвиняеми и подсъдими, а в ЗООТ Самораново са били настанени 92 лица. С наказание „доживотен затвор без замяна“ са настанени 2-ма лишени от свобода, а с наказание „доживотен затвор“ – 4-ма.

Развитието на пенитенциарната инфраструктура в региона, включително разширяването на капацитета чрез новия затворнически комплекс, ще доведе до увеличаване на обема и сложността на прокурорския надзор върху изпълнението на наказанията. Това налага планиране на допълнителен административен и експертен ресурс, както и поддържане на ефективна координация с органите на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“.

В непосредствена близост до ЗООТ „Самораново“ е изградено единственото арестно помещение на РСИН - гр. Кюстендил в областта. Това обстоятелство създава известни практически затруднения в работата магистратите и разследващите органи, доколкото, след закриване на арестите в гр. Кюстендил и в гр. Дупница, се налага непрекъснатото транспортиране на задържаните лица до сградите на съдилищата и прокуратурите в областта - в гр. Кюстендил и гр. Дупница, от с. Самораново.

Посочените логистични затруднения имат пряко отражение върху сročността и ефективността на наказателните производства и изискват търсене на организационни решения за оптимизиране на процесите.

Със заповед № ЛС-04-44/02.02.2026 г. на министъра на правосъдието, на основание чл. 10, ал. 1, във връзка с чл. 43, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, е създаден нов затвор, преходно отделение (Half way house) и център за обучение на персонала, който се намира в село Самораново, общ. Дупница. Същият е изграден в рамките на дейностите по Норвежкия финансов механизъм 2014-2021, програма „Правосъдие“, като

пилотен затвор, свързан с център за обучение на персонала и изграждане на преходно отделение. Очаква се капацитетът на същия да е около 500 места, за което все още няма потвърждение. Съгласно заповед Л-02-138#1/23.02.2026 г на Главния директор на ГДИН, е определено лишените от свобода, които ще се настаняват в затвора, да са от област Перник, община Самоков, община Ихтиман и община Костенец, а в ЗООТ Самораново към същия да се настаняват лишените от свобода от областите Благоевград, Перник и Кюстендил, община Самоков, община Ихтиман и община Костенец. Това очевидно ще наложи още по-засилено внимание и влагане на по-голям ресурс при осъществяване на функциите по прокурорския надзор върху изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“, както и създаване и поддържане на добри контакти с ръководството на затвора.

Окръжният прокурор на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил има редица задължения, свързани с надзора за законност върху местата за лишаване от свобода, включително извършване на тематични проверки, периодични (вече на три месеца и при необходимост) срещи с лишени от свобода и т. н. Това е съществена част от дейността на окръжния прокурор, която аз съм имал възможност да извършвам в периода, в който заемах длъжността заместник на административния ръководител – заместник окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил.

Криминогенната обстановка в Област Кюстендил традиционно се определя в значителна степен от характеристиките на територията:

- част от външна за Европейския съюз граница с Република Северна Македония и Република Сърбия и изградените съответно Митническо бюро Кюстендил и два митнически пункта - Олтоманци и Гюешево (*предопределящи осъществяването на престъпления против митническия режим, в това число контрабанда, трафик на наркотични вещества и акцизни стоки, опити за незаконно преминаване на границата на страната*);

- главен път Е-79, посрещащ трафика от гр. София към ГКПП Кулата и от гр. София към северномакедонската столица – гр. Скопие (*обулавящи осъществяване на престъпления по транспорта*);

- наличието на отдалечени от градовете слабо населени места, махали и отделни къщи, преобладаващо в планински райони, необитавани през по-голямата част от годината (*фактор, обуславящ осъществяване на престъпления против собствеността, а в изолирани случаи и общоопасни престъпления - палежи*);

- съществуването на обособени големи квартали в градовете Кюстендил и Дупница с преобладаващо ромско население (*характерни с висок процент на престъпленията против собствеността, против политическите права на гражданите и свързани с наркотични вещества*);

- обекти от национално значение, като ТЕЦ "Бобов дол", Рилски манастир - един от деветте български световни културни обекти под егидата на ЮНЕСКО (*предопределящ фактор за осъществяване на разнообразни престъпления, свързани с туризма*);

- наличие на затвор и ЗООТ на територията на областта (*съпътствани със специфичните престъпления, извършвани в пенитенциарни заведения*);

- бързо развиващи се курорти с целогодишен поток туристи - Паничище, Сапарева баня, природни забележителности: Седемте рилски езера, Стобски пирамиди и др. (*също фактор за осъществяване на специфична за туристическите обекти и курорти престъпна дейност*);

- съществуването на големи горски масиви на територията на Кюстендилска област /129 096 хектара горски фонд/ (*обулавя извършването на престъпления, свързани с незаконна сеч и извоз от горския фонд*).

Анализът на посочените фактори очертава ясно профилирани криминогенни рискове за региона, които могат да бъдат обобщени в няколко основни направления:

- престъпления с трансграничен характер, включително контрабанда и трафик;

- престъпления против собствеността в слабо населени и труднодостъпни райони;

- престъпления, свързани с наркотични вещества и социално уязвими групи;

- престъпления, свързани с туризма и сезонната заетост;

- екологични и ресурсни престъпления, включително незаконна сеч.

Тази структура на престъпността предполага необходимост от приоритетно насочване на ресурсите и развитие на специализация в съответните направления.

В обобщение, спецификата на региона поставя пред прокуратурата комплекс от предизвикателства, свързани с трансграничната престъпност, териториалната разпокъсаност, социално-икономическите фактори и

увеличаващата се роля на пенитенциарния контрол. Ефективното им адресиране изисква стратегически подход, основан на специализация, междуинституционално сътрудничество и оптимално разпределение на ресурсите.

Ключови изводи от характеристиката на региона

Ключови изводи от характеристиката на региона

От изложените характеристики на региона могат да се изведат няколко основни фактора с пряко значение за дейността на прокуратурата.

На първо място, граничното положение на областта и наличието на интензивен трансграничен трафик предпоставят устойчив дял на престъпления с международен елемент.

На второ място, неблагоприятните демографски тенденции и неравномерното разпределение на населението създават условия за специфични форми на престъпност, концентрирани както в урбанизираните зони, така и в слабо населените райони.

На трето място, следва да се отчете и нарастващото значение на пенитенциарната дейност в региона, включително с оглед разширяването на затворническата инфраструктура, което обективно води до увеличаване на обема на прокурорския надзор и необходимост от специализирана експертиза в тази област.

На четвърто място, отчетените криминогенни фактори предпоставят необходимост от прилагане на диференциран подход при разпределението на ресурсите, съобразен с конкретните рискове и спецификата на отделните територии в съдебния район.

Тези обстоятелства изискват едновременно поддържане на висока степен на специализация на магистратите и ефективно взаимодействие с разследващите и граничните органи.

2. Кадрова обезпеченост.

Кадровата обезпеченост е ключов фактор за ефективното функциониране на прокуратурата, като нейното качество следва да се оценява не само количествено, но и през призмата на натовареността, специализацията и възможностите за устойчиво развитие на човешкия ресурс.

2.1. Прокурори.

Към 01.01.2024 г. щатната численост на прокурорите от района на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил възлиза на 38, както следва:

Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил – 11 прокурора, от които: един административен ръководител - окръжен прокурор, трима заместници на административния ръководител – заместник-окръжни прокурори и седем прокурори. 1 щатна бройка за длъжност „прокурор в ОП – гр. Кюстендил“ към момента е вакантна, като на същата е командирован прокурор от РП – гр.

Кюстендил и за заемането ѝ е обявен конкурс.

Осем прокурора от ОП – гр. Кюстендил са с ранг “прокурор във ВКП“, а един е без ранг.

Районна прокуратура - гр. Кюстендил, включваща и ТО – гр. Дупница, разполага с 27 прокурорски длъжности, от които: един административен ръководител - районен прокурор, трима заместници на административния ръководител – заместник-районни прокурори, двадесет и един прокурора и двама младши прокурори. В момента незаети са една длъжност за заместник на административния ръководител – заместник-районен прокурор и двете длъжности за младши прокурор. На една от вакантните длъжности е командирован прокурор от друга прокуратура, като от друга страна двама прокурори от Районна прокуратура – гр. Кюстендил са командировани в други структури на прокуратурата. В момента единадесет от прокурорите работят в централата на Районна прокуратура - гр. Кюстендил, а дванадесет - в Териториалното отделение в гр. Дупница.

Въпреки добрата обща обезпеченост, съществуват отделни кадрови дефицити, които се компенсират чрез командироване и вътрешна мобилност. Това решение е ефективно в краткосрочен план, но предполага необходимост от устойчиво кадрово планиране в дългосрочен аспект.

В този контекст следва да се постави акцент върху необходимостта от разработване на дългосрочна кадрова стратегия, включваща мерки за привличане, задържане и развитие на магистратите, както и за ограничаване на зависимостта от командироване като траен механизъм за преодоляване на дефицити.

2.2. Разследващи органи.

2.2.1. Следователи

Щатната численост на следователите от Окръжния следствен отдел към Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил възлиза на 12. Към датата на изготвяне на настоящата концепция 11 щатни бройки са заети, доколкото един следовател се пенсионира на 10.03.2026 г.

Петима от следователите изпълняват служебните си задължения в гр. Кюстендил, а шестима са с изнесено работно място в гр. Дупница.

2.2.2. Разследващи полицаи

37 наброява утвърденият щат за длъжност „разследващ полицай“ в отдел „Разследване“ в ОДМВР - гр. Кюстендил, като реално към датата на изготвяне

на настоящата концепция работят 36-ма служители.

Назначени на щат в отдел „Разследване“ при ОДМВР- Кюстендил са 2-ма разследващи полицаи и един технически сътрудник, който реално изпълнява деловодно обслужване на разследващите полицаи с месторабота в ОДМВР-Кюстендил. В момента на изготвяне на концепцията, в отдела е командирован още един разследващ полицай на щат в Сектор „Разследване РУ Кюстендил – РУ Бобов дол“

Сектор „Разследване РУ – Кюстендил - РУ Бобов дол“ се състои от 19 щата за разследващи полицаи, но към момента на изготвяне на концепцията реално работят 17 служители, един е командирован в отдел „Разследване“ при ОДМВР Кюстендил и един е временно назначен на длъжност началник на РУ – Кюстендил. От щатната численост на разследващите полицаи в Сектор „Разследване РУ – Кюстендил - РУ Бобов дол“ с месторабота гр. Бобов дол са 3-ма служители.

Сектор „Разследване РУ Дупница и РУ Рила“ се състои от 16 щата за разследващи полицаи, като към датата на изготвяне на концепцията реално работят 15 служители, а една щатна бройка е вакантна. От тях 12 са с място на изпълнение на служебните задължения на територията, обслужвана от РУ – гр. Дупница, в т.ч. началник на сектора и 3-ма в РУ – гр. Рила.

В РДГП - Кюстендил и ГПУ - Гюешево работят 2-ма разследващи полицаи, които поемат разследванията и за престъпленията, извършени в района на ГПУ - Олтоманци към РДГП - Драгоман и заместват при необходимост разследващия полицай в ГПУ - Златарево.

В сектор 05 към отдел 10 при ГДБОП – МВР в гр. Кюстендил работят 2-ма разследващи полицаи.

2.2.3. Разследващи митнически инспектори

Към Агенция „Митници“, Териториална дирекция „Митница София“ реално са работили **трима** разследващи митнически инспектори, но нито един от тях не е дислоциран на територията на Област Кюстендил, което влече чисто практически и времеви затруднения.

Като цяло разследващите органи осигуряват необходимия капацитет за провеждане на разследванията, но липсата на териториално разположени митнически разследващи органи представлява структурен дефицит, който води до организационни затруднения и потенциални забавяния в работата. Този дефицит следва да бъде адресиран чрез активна комуникация с компетентните институции и поставянето му като приоритетен

въпрос на институционално ниво, доколкото същият има пряко отражение върху ефективността и сročността на наказателното производство.

2.3. Кадрова обезпеченост - съдебни служители.

Щатната численост на съдебните служители в ОП – гр. Кюстендил и ОСЛО към ОП – гр. Кюстендил към момента на изготвяне на настоящата концепция възлиза на общо 30 бр., като всички позиции са заети.

Към датата на изготвяне на концепцията щатната обезпеченост на Районна прокуратура гр. Кюстендил със съдебни служители включва 32 длъжности без незаети щатни бройки.

Съотношението на магистрати и служители съобразно утвърдения щат е, както следва:

- За ОП – гр. Кюстендил - 1/1,5
- За РП – гр. Кюстендил - 1/1,18

За целия район на ОП – гр. Кюстендил съотношението магистрати към съдебни служители е: 1/1,24 (50 магистрати към 62 служители). Последните са обособени в обща и специализирана администрация. Общата администрация (без съдебния администратор, административния секретар и прокурорския помощник) включва 16 служители, а специализираната администрация - 11 служители. От тях в служба „Деловодство“ на ОСЛО към ОП - гр. Кюстендил работят 5-ма служители (2-ма съдебни деловодители са с изнесено работно място - в ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил, месторабота в гр. Дупница). В общата администрация са обособени: Звено „Финансово - стопанска и административна дейност“, (1 главен счетоводител, 1 главен специалист - счетоводител и 1 главен специалист - административна дейност), Звено „Информационно и техническо обслужване“ (2 системни администратори, 3 шофьор-призовкари, 1 работник поддръжка сгради, 1 домакин, 1 куриер, 1 съдебен архивар и 3-ма чистачи) и Служба „Защита на класифицираната информация“ (1 служител по сигурността на информацията и 1 зав. служба РНКИ/РЧКИ).

В специализираната администрация на ОП - гр. Кюстендил е служба „Регистратура и деловодство“ с 1 зав. служба и 4-ма съдебни деловодители и 1 архивар.

Съдебните служители в РП - гр. Кюстендил, заедно с ТО – гр. Дупница, са 32-ма.

Към датата на изготвяне на настоящата концепция няма незаети щатни

бройки за съдебни служители в ОП – гр. Кюстендил и РП – гр. Кюстендил.

Горните данни навеждат на заключението, че кадрова обезпеченост на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил и ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил с магистрати и съдебни служители към момента е добра, което дава възможност за нормално изпълнение на функциите им. Все още четири прокурорски щата на Районна прокуратура – Кюстендил остават незаети, което до известна степен съставлява предизвикателство, с което обаче до момента колегите се справят успешно.

Пълната комплектованост на съдебната администрация създава предпоставки за ефективно административно обслужване на дейността, което е съществен елемент за спазване на сроковете и качеството на прокурорската работа.

2.3. Обобщение

Кадровата обезпеченост на прокуратурата в района е на добро ниво и позволява нормалното изпълнение на функциите, но съществуват отделни дефицити и структурни ограничения, които изискват целенасочени управленски решения. Това налага прилагането на политики за устойчиво кадрово развитие, оптимизация на натовареността и повишаване на специализацията, които ще бъдат разгледани в следващите части на концепцията.

3. Материално-техническо и информационно осигуряване.

С Решение по т. 50 от Протокол № 40/03.11.2016 г. на Пленума на ВСС на административния ръководител - окръжен прокурор на ОП - гр. Кюстендил е възложено стопанисването на предоставения за управление на Пленума на ВСС недвижим имот в гр. Кюстендил, ул. "Гороцветна" № 14, ет. III и ет. IV, имот № 41112.503.922 - публична държавна собственост.

От 05.06.2017 г. Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил и Районна прокуратура - гр. Кюстендил са настанени именно в тази административна сграда, находяща се в гр. Кюстендил, ул. "Гороцветна" № 14, като ползват ет. III и ет. IV.

Общата застроена площ на двата етажа е 2 320,87 кв. м, разпределена съответно на III етаж - 1 287,23 кв. м и на IV етаж - 1 033,64 кв. м.

Четвъртият етаж е преустроен изцяло за нуждите на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил, която ползва и част от третия етаж.

Обособена е зона за свободен достъп на гражданите до служби „Регистратура и деловодство“ на двете прокуратури на III етаж, разположени

една до друга, кабинет за дежурен прокурор и санитарен възел за посетители, вкл. инвалиди.

Изградени са: заседателна зала с 50 места, оборудвана с мултимедия и озвучаване, архивни помещения, помещения за съхраняване на веществени доказателства, Регистратура за класифицирана информация, подсистема за видеонаблюдение, подсистема - контрол на достъпа.

Наличната материално-техническа база осигурява много добри условия за осъществяване на прокурорската дейност, включително както по отношение на работната среда на магистратите и служителите, така и по отношение на достъпа на гражданите. Създадената организация позволява функционално разграничаване на административните и публичните зони, което е предпоставка за ефективност и сигурност. В същото време, поддържането на това ниво изисква системен подход към обновяването на инфраструктурата и адаптирането ѝ към нарастващите изисквания към съдебната система.

Ефективно за разпити на малолетни и непълнолетни и разпознавания се използва и т. нар. „Синя стая“, създадена по моя инициатива в рамките на мандата ми като административен ръководител – районен прокурор на Районна прокуратура – гр. Кюстендил, изцяло със спестени средства от бюджета на Районна прокуратура – гр. Кюстендил, като за оборудването ѝ съдействаха магистратите от Районна прокуратура – Кюстендил и Окръжен съд - Кюстендил. „Синята стая“ е първата такава, и все още единствена, изградена такава в рамките на прокуратура.

Изграждането и функционирането на специализирана среда за работа с уязвими лица представлява пример за добра практика, която допринася за повишаване качеството на разследването и защитата на правата на участниците в наказателния процес. Подобни инициативи следва да бъдат устойчиво развивани и надградени.

Всички прокурори, вкл. прокурорският помощник, ползват самостоятелни работни кабинети.

Следователите от ОСЛО при ОП – гр. Кюстендил работят в самостоятелни кабинети. Една част от тях */петима/* са в гр. Кюстендил и се намират сградата на ОДМВР – гр. Кюстендил, а останалите шестима - в гр. Дупница, в сградата на РУМВР - гр. Дупница.

ТО – гр. Дупница към РП – гр. Кюстендил ползва IV етаж на Съдебната палата в гр. Дупница, като прокурорите работят по двама в кабинет.

ОП - гр. Кюстендил има на разположение общо 5 бр. служебни МПС. 3 от тях обслужват ОП – гр. Кюстендил, ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил и ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил, месторабота гр. Дупница, а два автомобила са предоставени за нуждите на РП – гр. Кюстендил.

Всички магистрати и съдебни служители разполагат с компютърни конфигурации и имат достъп до правно-информационните системи „Апис“ и „Сиела“, както и до Ведомствения информационен сайт /ВИС/ на ПРБ.

В ОП – гр. Кюстендил се ползват счетоводният програмен продукт „КОНТО“ и програмният продукт „Омега тим“ - за работна заплата и човешки ресурси. Реално всички разходи, не само на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, но и на Районна прокуратура – гр. Кюстендил преминават през счетоводството на окръжната прокуратура (с изключение на работни заплати, командировъчни). Районна прокуратура – гр. Кюстендил ползва програмния продукт „Аладин“.

Инсталираният и използван софтуер в ОП – гр. Кюстендил и ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил е съобразен с посочения в Приложение № 1 към Вътрешните правила за информационна сигурност на автоматизираните информационни системи или мрежи в ПРБ, утвърдени със Заповед № РП-02-16/2016 г. на главния прокурор.

Работата на всички магистрати и съдебни служители е обезпечена с нужната офис техника и програмни продукти, а поддръжката им, както и тази на компютърните конфигурации, е на необходимото ниво

Информационното и технологично осигуряване на прокуратурата е на добро ниво и съответства на нормативните изисквания. Осигурен е достъп до основните правно-информационни системи и вътрешни електронни ресурси, което създава условия за ефективна работа. Независимо от това, динамичното развитие на технологиите и увеличаващият се обем електронна информация налагат последователни усилия за дигитализация, повишаване на информационната сигурност и оптимизиране на електронния документооборот.

В обобщение, материално-техническото и информационно осигуряване на Окръжна прокуратура – Кюстендил е на високо ниво и създава стабилна основа за ефективно изпълнение на функциите. В същото време, поддръжането и развитието на тази база изисква активна управленска политика, насочена към модернизация, дигитализация и оптимално използване на наличните ресурси, което ще бъде сред приоритетите в управленската дейност.

4. Финансова дейност.

Финансовата дейност на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил е свързана непосредствено с бюджета на съдебната власт. ОП - гр. Кюстендил е третостепенен разпоредител с бюджетни средства. Дейността на звеното „ФСАД“ е насочена към правилното и законосъобразно използване на финансовите ресурси, осъществяване на финансово - счетоводното обслужване на Окръжна прокуратура - Кюстендил в съответствие със Закона за счетоводството и другите относими нормативни актове, разработване на проект за годишен бюджет при спазването на строг режим на икономии.

Финансовата дейност следва да се разглежда не само като процес по законосъобразно разходване на бюджетни средства, но и като инструмент за постигане на стратегическите цели на институцията чрез ефективно планиране и приоритизиране на разходите.

В края на 2025 г. утвърденият бюджет на ОП - гр. Кюстендил е възлизал на 4 971 711 лв. Най-съществена част от него са разходите за работни заплати и задължителни осигурителни вноски. Остатъкът се изразходва за текуща издръжка, командировки, данъци и такси. Осъществява се предварителен контрол в съответствие със ЗФУКПС.

Структурата на бюджета, в която преобладават разходите за персонал, е типична за съдебната система и ограничава възможностите за гъвкаво преразпределение на ресурси. Това налага повишено внимание при планирането на разходите за издръжка и инвестиции.

В обобщение, финансовото управление на прокуратурата е стабилно и съобразено с нормативните изисквания, но ефективността му може да бъде допълнително повишена чрез прилагане на подходи за програмно бюджетиране, по-ясно обвързване на разходите с постигнатите резултати и търсене на възможности за оптимизация на ресурсите. В този смисъл финансовото управление следва да се развива в посока на по-тясна обвързаност между разходите и постигнатите резултати, включително чрез въвеждане на вътрешни индикатори за ефективност и приоритизиране на ресурсите спрямо стратегическите цели на прокуратурата.

5. Организация на работата в ОП - гр. Кюстендил

Организацията на работата в прокуратурата е ключов фактор за ефективността на наказателното преследване и следва да се оценява през призмата на прозрачността, равномерната натовареност и качеството на процесуалната дейност.

Разпределението на преписките и досъдебните производства в Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил и ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил се извършва на принципа на случайния подбор чрез случайно електронно разпределение посредством Унифицираната информационна система (за краткост - УИС) съобразно поредността на постъпването им - в съответствие с разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗСВ и при спазване изискванията на чл. 360б от ЗСВ.

Със заповед на административния ръководител са определени групите преписки и досъдебни производства за случайно разпределение, участието на прокурорите и следователите в групите, процентът натовареност на всеки един в съответната група, служителите с осигурен квалифициран електронен подпис, които осъществяват случайното разпределение и подписват всеки протокол за деня. Определени са 10 групи за случайно разпределение на преписките и досъдебните производства, съобразени с Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в ПРБ, утвърдени от главния прокурор.

Административният ръководител участва в 8 от 10-те групи за случайно разпределение с проценти, както следва: 100% в група „Изпълнение на наказанията“ група „Наказателносъдебен надзор“ и група „Изпълнение на указанията на главния прокурор“, със 70% в 2 групи - „Досъдебни производства“ и „Инстанционен контрол и произнасяне по отводи/самоотводи“, с 50% в група „Международно правно сътрудничество“ и с 20% в 2 групи - „Преписки“, „Преписки със значителна /висока/ фактическа и правна сложност“. **Застъпвам становището, че активното участие на административния ръководител в повечето групи за случайно разпределение на максимално възможен процент на натовареност следва да се запази, именно с цел утвърждаването му като лидер, даващ личен пример на останалите, което е значително по-ефективен подход за постигане на добри резултати и сплотяване на екипа от архаичния вече началнически подход.**

Прилагането на принципа на случайния подбор гарантира прозрачност и обективност при разпределението на преписките и делата. Въпреки това, постигането на реална равномерност на натовареността остава предизвикателство, което изисква допълнителни аналитични инструменти.

Постъпващите преписки и досъдебни производства се докладват ежедневно на административния ръководител, а в негово отсъствие - на негов заместник, за да се извърши преценка към коя група принадлежат.

Заложените проценти на персонална натовареност на прокурорите

осигуряват относително добра по отношение на равномерност натовареност, като са съобразени с видовете надзори. По време на ръководния ми мандат в Районна прокуратура – гр. Кюстендил бях изградил специфичен модел с математически алгоритъм за определение средната тежест на натовареност на отделните групи на базата на изследване на броя, времето за решаване и необходимите за изготвяне актове по постъпващите в тях преписки и дела през последните три години. На базата на резултатите от алгоритъма бяха определяни процентите натовареност на прокурорите в отделните надзори, за да се получи максимален баланс във времето и усилията, необходими за наблюдение и решаване на преписките и делата по същество. Подобен алгоритъм би могъл в максимална степен да уеднакви натовареността и да даде на магистратите усещане за справедливост при случайното разпределение на работата – проблем, който за съжаление не е преодолян съвсем на централно ниво, въпреки положените за това усилия през последните години.

Прилагането на аналитични модели за оценка на натовареността представлява добра управленска практика, която може да допринесе за по-справедливо разпределение на работата и повишаване мотивацията на магистратите. Подобен подход следва да бъде доразвит и адаптиран към спецификите на окръжната прокуратура.

От разпределението на постъпилата преписка или досъдебно производство на конкретен прокурор започва непосредственото ръководство и надзор, осъществявано от него до решаването им по същество. В случаите на изготвяне и внасяне на обвинителен акт, наблюдаващият прокурор участва лично и в съдебното производство до приключването му пред първа инстанция, което е положителна практика, осигуряваща максимално качество на процесуалното представителство на прокуратурата и същата следва да се съхрани. Тя е съществен управленски фактор за повишаване качеството на обвинението и следва да бъде последователно прилагана и утвърждавана.

В ОСлО при ОП - гр. Кюстендил със заповед на административния ръководител - окръжен прокурор са определени 4 групи за случайно разпределение на преписките и досъдебните производства – „Досъдебни производства“, Следствени поръчки“ „Досъдебни производства на териториален принцип“ и „Следствени поръчки на териториален принцип“ (последните две за досъдебните производства и следствените поръчки, разследвани и изпълнявани от следователите с място на изпълнение на служебните задължения в гр. Дупница). На следователите с изнесено работно място в гр. Дупница се възлагат следствени поръчки и досъдебни производства

за деяния, извършени на територията на обслужвания от тях район. За изравняване на натовареността между всички следователи, на тях се възлагат поръчки и производства за деяния, извършени в района на компетентност на окръжната прокуратура. Определен е процент натовареност на всеки следовател - 100 % в отделните групи, а натовареността на завеждащия на отдела е 80 %.

Със заповед на административния ръководител - окръжен прокурор в ОП – гр. Кюстендил са обособени следните надзори: „Следствен надзор“, „Наказателносъдебен надзор“, „Гражданскосъдебен надзор“, „Надзор върху изпълнение на наказанията и върху местата за задържане и лишаване от свобода“, „Административносъдебен надзор“ и „Надзор по международно правно сътрудничество“. Със същата заповед са определени прокурорите, работещи по съответните надзори, както и ръководителите им.

Двама прокурори от ОП - гр. Кюстендил, в т. ч. изпълняващият в момента функциите на окръжният прокурор, са включени в Националната прокурорска мрежа за международно правно сътрудничество. Логично, предвид тясната ми специализация през последните години, аз съм другият прокурор, участващ в тази мрежа.

Двама прокурори от ОП - гр. Кюстендил работят в обособения административен отдел по преписки, свързани с административносъдебния надзор. Същите участват в заседанията на Административен съд - гр. Кюстендил.

Ежемесечно, до 20 число на предходния месец, административният ръководител изготвя график за дежурствата на прокурорите, в който самият той участва наравно с останалите, която практика е подчертано положителна. Завеждащият ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил изготвя и изпраща на административния ръководител - окръжен прокурор за утвърждаване график за дежурствата на следователите.

Създадена е организация на всяко 1 и 15 число от месеца определен съдебен служител да докладва на наблюдаващите прокурори всички чакащи материали по неприключилите преписки и досъдебни производства с оглед осъществяване на ефективен надзор.

Участието в съдебни заседания на Окръжен съд - гр. Кюстендил и Административен съд - гр. Кюстендил е по месечен график, изготвен и утвърден от административния ръководител на Окръжна прокуратура - Кюстендил. Част от съдебните заседания на Окръжен съд - гр. Кюстендил се провеждат на пункт Дупница, в сградата на РС - гр. Дупница на около 40

километра от областния център, което е уникална, но и традиционна практика в региона.

Създадената система за периодичен контрол и отчетност допринася за проследимостта на работата, спазването на сроковете и своевременното идентифициране на затруднения в процеса на работа.

Административният ръководител на ОП - гр. Кюстендил осъществява надзор за законност в местата за изтърпяване на наказанията лишаване от свобода. Същият упражнява своите функции съобразно компетенциите му по чл. 146 от ЗСВ и чл. 5 от ЗИНЗС. Произнася се относно прекъсване изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“, както и относно отлагането му. Участва в заседанията на съда относно условно предсрочно освобождаване, както и по замяна на режима на изтърпяване на наказанието. В такива заседания вземат участие и неговите заместници. Окръжният прокурор извършва периодично проверки в Затвора - гр. Бобов дол, респ. в ЗООТ “Самораново“ и новият пилотен затвор в с. Самораново, и провежда срещи с лишените от свобода на всеки три месеца или при необходимост.

Надзорът върху изпълнението на наказанията представлява значим и ресурсно ангажиращ аспект от дейността на окръжния прокурор, който изисква добра организация, последователност и ефективна комуникация с институциите.

Създадената в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил организация по привеждане в изпълнение на влезлите в сила присъди, е на много високо ниво, като се водят нужните книги и регистри. На получаваната от затвора информация за регистрирани нарушения и други събития в местата за лишаване от свобода и задържане (*например отклоняване от изтърпяването на наказание или мярка за неотклонение задържане под стража, настъпване на смърт или самонараняване на задържани или лишени от свобода, трудови злополуки, установяване на задържане извън определения срок и др.*), се реагира незабавно по закон и в изпълнение на Указанието за дейността на прокуратурата по надзора върху изпълнение на наказанията и други принудителни мерки, утвърдено със заповед на главния прокурор. Взаимодействието и комуникацията между ръководствата на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и на затвора традиционно е на много високо ниво, което обуславя безпроблемното изпълнение на задълженията на административния ръководител – окръжен прокурор, свързани с местата за задържане и лишаване от свобода в региона.

Дейността на администрацията на ОП - гр. Кюстендил е в съответствие с

разпоредбите на ЗСВ, Правилника за администрацията на ПРБ, Инструкцията за деловодната дейност и документооборота в ПРБ и други относими вътрешноведомствени актове. Определени са съответни съдебни служители с право на достъп до АИФ на МВР, до регистрите, администрирани от Агенцията по вписванията, до Информационната система за управление на ресурсите, за работа с ЦИССС и с Национална база данни „Население“. Водят се изискуемите книги и електронни регистри. Създадена е организация за сканиране на всички входящи документи, постъпващи в деловодството на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил на хартиен носител, както и за съхранение в УИС на електронните документи - съобразно Правилата за въвеждане на електронен документооборот и изпълнение на електронни услуги в ПРБ.

Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил разполага с Регистратура за работа с класифицирана информация, сертифицирана и действаща съгласно изискванията на ЗЗКИ и приложимата подзаконова нормативна уредба.

Приемането, съхраняването и предаването на веществените доказателства в специално изградените и пригодени за тази цел помещения в ОП - гр. Кюстендил и ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил се осъществява от служител, определен със заповед на административния ръководител. Складовете за веществени доказателства гарантират физическата сигурност на съхраняваните вещи и предмети.

Добра практика е изготвянето на електронни кадрови дела за участие в обучителни мероприятия на всеки магистрат и съдебен служител от състава на ОП - гр. Кюстендил.

Платеният годишен отпуск на прокурорите и служителите се ползва съобразно график, утвърден от административния ръководител.

Със заповед на окръжния прокурор са утвърдени Вътрешни правила за здравословни и безопасни условия на труд в Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил и Правилник за вътрешния ред в Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил.

В обобщение, организацията на работа в Окръжна прокуратура – Кюстендил е изградена на стабилна нормативна и практическа основа и осигурява условия за ефективно изпълнение на функциите. Осигурено е високо ниво на прозрачност и контрол, като същевременно са налице предпоставки за ефективност на прокурорската дейност. Независимо от това, съществува потенциал за допълнително усъвършенстване чрез въвеждане на по-широко

използване на аналитични инструменти, дигитализация на процесите и оптимизиране на управленските решения на базата на данни.

6. Натовареност.

Натовареността на магистратите и съдебните служители е определяща за възможността им пълноценно и качествено да изпълняват служебните си задължения. Справедливото и равномерно разпределение на работата влияе благотворно на работния климат и мотивацията на екипа. Това задължава административния ръководител непрекъснато да осъществява мониторинг за равномерност на натоварването и да търси ефективни мерки за постигане на същата в максимална възможна степен.

Независимо от постигнатото много високо ниво на организация, анализът на натовареността следва да бъде надграден чрез въвеждане на вътрешни механизми за качествена оценка на работата, които да отчитат не само броя на актовете, но и тяхната сложност, продължителност и обществена значимост. Това ще позволи по-реалистична картина на натовареността и ще ограничи формалното отчитане на дейност. Иденте, които биха надградили постигнатите успехи още повече, ще изложи в съответния раздел от концепцията си.

През последните години за отчитане на дейността и измерване на натовареността на магистратите от района на ОП – гр. Кюстендил се прилагат два метода:

- съобразно Указанието за организация на информационната дейност в ПРБ, утвърдено със Заповед № РД-02-03/06.01.2025 г. на и. ф. главен прокурор;

- съобразно Правилата за измерване на натовареността на прокуратурите и на индивидуалната натовареност на всеки прокурор и следовател (приети с решение на ПК на ВСС по Протокол № 47 от 20.12.2023 г.).

Отчитането на реалната натовареност в ПРБ като цяло продължава да бъде предизвикателство, предвид липсата на достатъчно усъвършенстван модел, който да може в пълна степен да отчита не само количествени, но и качествени показатели за сложността на дадена преписка или наказателно производство. За съжаление действащите методи за изчисляване на натовареността доведоха през последните години до определени прийоми за изкуствено повишаване на натовареността чрез изготвяне на излишни актове,

респективно напразни деловодни движения, които натоварват магистратите и съдебните служители без съществена практическа полза.

Тези практики следва да бъдат **преодолени чрез активен вътрешен контрол и въвеждане на критерии за оценка на ефективността, насочени към резултатите от работата, а не към количеството на изготвените актове.** Начинът на отчитане на натовареността на магистратите не се определя от административния ръководител, но същият има свободата да определи така участието на магистратите в отделните групи за случайно разпределение и процента на тяхната натовареност, че да постигне максимално възможна справедливост при разпределение на работата. **Той следва да упражнява последователна политика за недопускане на действия, които не допринасят за реалното решаване на преписките и делата.**

Както посочих по-горе, имам изграден модел в тази насока, който съм прилагал на практика в Районна прокуратура – гр. Кюстендил и който съм в състояние да приложам успешно и в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, ако ми бъде гласувано доверие за заемане на тази административно-ръководна длъжност. **Прилагането му в Окръжна прокуратура – Кюстендил с периодична актуализация на параметрите му и с използване на данни в реално време ще позволи динамично управление на натовареността и своевременно реагиране при възникване на дисбаланси.**

6.1. Прокурори.

В рамките на следствения надзор през последните три години се установява тенденция към известно намаление на броя на наблюдаваните преписки (общо за района: 4 347 наблюдавани преписки през 2025 г., при 4 723 за 2024 г. и 4 476 за 2023 г.), като тя е най-ярко изразена в Окръжна прокуратура – Кюстендил - 693 наблюдавани преписки, при 963 за 2024 г. и 861 за 2023 г. и не чак толкова в Районна прокуратура - гр. Кюстендил - 3 654 наблюдавани преписки през 2025 г. при 3 760 за 2024 г. и 3 615 за 2023 г.). Демографската криза безспорно влияе на този показател, но и активността на контролните и полицейски органи, както и на прокурорите и следователите не следва да бъде изключвана като определящ фактор.

По отношение на наблюдаваните досъдебните производства по-скоро се установява устойчивост с известни колебания в графиката – през 2025 г. прокуратурите от района са наблюдавали 3 958 досъдебни производства при 3 729 за 2024 г. и 4400 за 2023 г. По прокуратури този показател дава различна

картина - Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил – 249 ДП при 277 за 2024 г. и 255 за 2023 г.; Районна прокуратура – гр. Кюстендил – 3709 ДП при 3452 за 2024 г. и 4145 за 2023 г.

Въпреки това е необходимо по-задълбочено проследяване на връзката между входящия поток от дела и крайния резултат от тяхното разглеждане, с оглед идентифициране на потенциални затруднения в отделните етапи на наказателния процес.

Общо решените досъдебни производства се колебаят в сравнително широки граници - 3161 за 2025 г. при 2945 за 2024 г. и 3718 за 2023 г. По прокуратури този показател е – за Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил – 157 решени ДП през 2025 г. при 181 за 2024 г. и 181 за 2023 г., а за Районна прокуратура – гр. Кюстендил – 3004 решени ДП през 2025 г. при 2764 за 2024 г. и 3537 за 2023 г.

Броят участия в съдебни заседания е статистическа категория, която бележи разлика в двете прокуратури в окръжния съдебен район. В общ план участията в съдебни заседания са се увеличили – на 3211 през 2025 г. при 3078 за 2024 г. и 3107 за 2023 г. Това се дължи главно на констатирано увеличение на съдебните заседания в Районна прокуратура – Кюстендил – на 2398 през 2025 г. при 2128 за 2024 г. и 2147 за 2023 г. В контраст с това, броят на съдебните заседания, в които е участвала Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, намалява – на 813 през 2025 г. при 950 за 2024 г. и 960 за 2023 г.

При внесените в съда прокурорски актове обаче се установява устойчивост – общо 531 през 2025 г. при 526 за 2024 г. и 561 за 2023 г. Такава е тенденцията и в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил в частност – 36 през 2025 г., при 35 за 2024 г. и 32 за 2023 г., като същата дори е белязана с леко увеличение. Малко по-различна е статистическата ситуация в Районна прокуратура – гр. Кюстендил, където внесените в съда досъдебни производства през 2025 г. са били 495 при 491 за 2024 г. и 529 за 2023 г. – наблюдава се незначително увеличение спрямо 2024 г. и по-значително намаление спрямо 2023 г.

В обобщение, показателите в рамките на следствения надзор, макар и свързани с известни амплитуди, могат да се характеризират като устойчиви, а разликите – приемливи при наличие на нормално възникващи незначителни изменения в криминогенната обстановка през отделните периоди.

Натовареност на прокурорите и следователите от района на ОП – гр. Кюстендил за 2025 г. по Правилата за измерване на натовареността, приети от ВСС с решение по протокол № 47/20.12.2023 г.

	Работни дни в месеца по календар	Действително отработени дни	Актове по преписки по следствения надзор	Прокурорски актове внесени в съд	Участия в съдебни заседания	Натовареност общо – прокурорска/следователска дейност (Брой актове)	Натовареност общо – прокурорска/следователска дейност (Брой точки)
ОП – Кюстендил	2176	1793	792	41	813	3724	2359,7
РП – Кюстендил	5455	4322	5388	462	2406	32520	16629,2
ОСлО към ОП – Кюстендил	2851	2172				5857	2808,1

Натовареност по административно-ръководната дейност на административните ръководители, техните заместници и завеждащите отдели				
	Работни дни в месеца по календар	Действително отработени дни	Дейност по администриране /бр./	Дейност по администриране /г./
ОП – Кюстендил	753	593	1193	907,8
РП – Кюстендил	1292	1058	5780	7239,8
ОСлО към ОП – Кюстендил	395	322	328	106,4

Представените количествени показатели следва да бъдат анализирани в контекста на спецификата на отделните категории дела, тъй като формалното съпоставяне на брой актове и точки не винаги отразява действителното натоварване. Това налага въвеждането на допълнителни качествени индикатори при оценката на дейността.

6.2. Следователи.

Общият обем на следователската дейност през 2025 г. възлиза на 489; при 418 за 2024 г. и 334 за 2023 г.

Актуализираната средна натовареност на един следовател за 2025 год. е 45,8; при 37,9 за 2024 г. и 30,4 за 2023 г. През 2014 год. тя е била 10,8. Установява се устойчив ръст на натовареността на следователите. Тенденцията следва да бъде съпътствана от адекватни организационни мерки, включително преразпределение на ресурси и оптимизиране на възлагането на дела, с цел предотвратяване на риск от забавяне на разследванията и професионално прегаряне.

Съобразно Правилата на ВСС по количествени показатели за 2025 год.

броят точки на ден е 1,29; при 1,16 средно за следствените отдели в страната. За 2024 год. – 1,21; при средна за страната 1,22, а за 2023 год. – 0,97 към 1,25. Позиционирането на следствения отдел спрямо средните национални показатели е положително, но следва да се използва като основа за **пнататъшно повишаване на ефективността** чрез обмен на добри практики и въвеждане на стандартизирани подходи в организацията на разследванията.

Съобразно статистическите данни на НСлС средната натовареност на едни следовател от ОСлО към ОП – гр. Кюстендил е 1.78 при средна натовареност за страната – 1.80. По среден брой приключени досъдебно производства с мнение за съд, ОСлО при ОП – гр. Кюстендил е на пето място в страната, а по среден брой приключени досъдебни производства е на десето място.

7. Медийна политика.

Медийната политика на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил се провежда в съответствие с Правилата за медийна комуникация в системата на ПРБ, утвърдени със Заповед № РД-02-9/24.03.2015 г. на главния прокурор (*изменени и допълнени със Заповед № РД-02-08/12.04.2019 г. и Заповед № РД-02-08/15.12.2022 г.*).

Със заповед на административния ръководител - окръжен прокурор на ОП - гр. Кюстендил за говорител на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил е определен заместник окръжен прокурор в ОП - гр. Кюстендил с дългогодишен опит в комуникацията с медиите. В нейно отсъствие, говорителят е замества от друг прокурор, също с необходимия за това опит, придобит в рамките на друга прокуратура.

От особено значение за утвърждаването на обективна обществена представа за специфичната дейност на прокуратурата е постоянното и коректно взаимодействие с медиите. Повишаването на общественото доверие към съдебната система се основава на добрата информираност за дейността и функционирането на всеки отделен орган на съдебната власт. При осъществяване на комуникацията между прокуратурата и медиите следва да се съблюдават принципите на законност, безпристрастност, бързина, точност, достъпност, зачитане на правата на гражданите, защита на тайната на разследването, защита на личните данни, защита на класифицираната информация, спазване на презумпцията за невиновност и равнопоставеност на всички медии. Посланията към обществото следва да се предават на достъпен език. Предоставянето на информация се извършва при спазване разпоредбите

на Закона за достъп до обществена информация, Закона за защита на класифицираната информация, Закона за защита на личните данни, ЗСВ и НПК.

В допълнение към нормативно установените принципи, **медийната политика следва да бъде насочена към проактивна комуникация, която не се изчерпва с реакция на конкретни събития, а изгражда устойчива публична представа за дейността на прокуратурата.**

В изпълнение на Правилата за медийна комуникация в Апелативна прокуратура – гр. София, говорителят на ОП - гр. Кюстендил ежеседмично изготвя бюлетин с информация за дейността на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и съответната ѝ районна прокуратура по дела, свързани с по-висока от обичайната обществена опасност на деянието или дееца - по преценка на говорителя. Обобщената информация се изпраща от говорителя на ОП - гр. Кюстендил на служебния електронен адрес на експерта „Връзки с обществеността“ на ОП - гр. София.

В приоритетен порядък, извън утвърдения график, се изпраща информация по дела със засилен медиен интерес за своевременно изготвяне на прессъобщение. Последното е най-често използваният инструмент за комуникация с медиите. Неговото предимство е, че в максимално кратък срок позволява да се предостави информация във връзка с конкретна новина, повод, събитие. Недостатъкът е липсата на пряк контакт на представител на прокуратурата с обществото, който, поднесен правилно, професионално и с опит, изгражда авторитетност, доверие, представа за откритост, а при добре подбран говорител – положително отношение към прокуратурата.

Ограничаването на комуникацията основно до писмени прессъобщения създава **риск от едностранно представяне на информацията**. В тази връзка следва да се насърчава **използването и на други форми на публично присъствие** – участия в медии, брифинги и публични изяви, при стриктно спазване на законовите ограничения.

ОП - гр. Кюстендил поддържа собствена интернет страница с полезна информация за гражданите - адрес и телефони, образци на молби и жалби, контакти с говорителя, график за приема на административния ръководител и работно време на служба „Регистратура и деловодство“, информация за обществените поръчки, отчети за дейността на прокуратурата, прессъобщения и др.

Развитието на електронните комуникационни канали, включително актуализиране на съдържанието и подобряване на достъпността на

информацията, следва да бъде разглеждано като ключов елемент от прозрачността и отчетността на прокуратурата.

8. Състояние, динамика и структура на престъпността в района.

Анализът, който предлагам на Вашето внимание, включва по някои от показателите период от 5 години, надвишаващ периода, традиционно изследван при изготвяне на годишните отчетни доклади. По този начин ще опитам да изградя една по-всеобхватна картина с дългосрочни тенденции, позволяващи извеждане на по-обща заключения.

Регистрирана престъпност в Област Кюстендил по данни на ОД МВР - гр. Кюстендил през последните пет години следва тенденция на леко намаление – от 1222 за 2021 г., 1279 за 2022 г., 1164 престъпления през 2023 г., през 1130 престъпления регистрирани престъпления през 2024 г., до 1118 регистрирани престъпления през 2025 г. Наблюдаваното намаление на регистрираната престъпност следва да бъде анализирано в контекста на възможната латентна престъпност, като се отчита и влиянието на демографските процеси и миграцията в региона.

По отношение на разкриваемостта ОДМВР – Кюстендил традиционно докладва увеличение - разкритите престъпления през 2025 г. са 677 бр., спрямо 673 за 2024 г., 673 за 2023 г. Процентът на разкриваемост е 60,55 % (при 59,56% за 2024 г. и 57,82% за 2023 г.). Тази тенденция е постоянна и ако решим да се позовем на по-продължителна времева извадка – през 2022 г. процентът на разкриваемост е 51,92%, а през 2021 г. - 47,22%. За 2014 год. процентът е 35,55. Ако следваме статистическите данни на МВР, работата по разкриване на престъпления постоянно се подобрява.

Социално-икономическите и демографски характеристики на региона обуславят традиционно очертаната структура на престъпността в съдебния район:

Най-голям брой от новообразуваните досъдебни производства през 2025 г. в областта, подобно на 2024 г., се отнежда на тези за извършени престъпления са по глава XI от НК „Общопасни престъпления”- 573 бр. или 33,04% от общия брой новообразувани досъдебни производства (при 581 или 32,88% за 2024 г. и 652 или 33,72% за 2023 г.). Престъплението от тази категория, за извършването на което най-често е образувано досъдебно производство, е това по чл. 354а от НК – 241 новообразувани досъдебни производства. Тук се установява съществено увеличение спрямо предходните отчетни периоди - при

167 за 2024 г. и 169 за 2023 г. Ръст от над 44% налага извършване на сериозен анализ и предприемане на съответни мерки за ограничаване на този вид престъпления, не само от страна на полицейските органи, но и от прокуратурата. Борбата с този вид престъпност определено следва да се заложи като приоритет от тук нататък. При престъплението, за извършването на което са образувани вторите по брой досъдебни производства през 2025 г. – това по чл. 343 б от НК, се наблюдава съществен спад - 108 ДП¹⁷, при 153 за 2024 г. и 176 за 2023 г. Това може да означава две неща – успешна превенция и наказателноправна дейност, която следва да бъде насърчавана или понижение на разкриваемостта и повишаване на латентността. **При всички положения причините за този съществен спад следва да бъдат подложени на анализ.**

На второ място по брой са образуваните ДП за престъпления по Глава V-та от НК - „Престъпления против собствеността“. И за този вид престъпления имаме идентичност с 2024 г. През 2025 г. са образувани общо 495 досъдебни производства за такива престъпления, което съставлява 28,54% от общия брой новообразувани досъдебни производства (при 571 или 32,31% за 2024 г. и 681 или 35,23% за 2023 г.). **И тук се установява значителен и устойчив спад, който налага задълбочен анализ на причините, за установяване дали същият се дължи на превенция и успешна работа на правоохранителните органи, или на повишена латентност.** Логично, най-много досъдебни производства от този вид престъпна дейност са образувани през 2025 г. за кражба – 208 за кражба по основния състав и 52 за квалифицирана кражба. **Намалението на този вид престъпност обаче следва да бъде подложено на задълбочен анализ с оглед разграничаване между реално намаляване и възможно увеличаване на латентността.**

На трето място по брой, както и през 2024 г., са образуваните ДП по глава II от НК - „Престъпления против личността“ - 335 бр., или 19,31% от общия брой новообразувани досъдебни производства, при 254 или 14,35 за 2024 г. и 229 бр. или 11,84% за 2023 г. **И тук се установява съществен ръст с почти 32% през 2025 г. спрямо 2024 г. На този вид престъпност също следва да се обърне специално внимание с набелязване на подходящи мерки за превенция, каквато може да изиграе и бързото и ефективно провеждане на наказателните преследвания за престъпления против личността.** Логично, през 2025 г. най-многобройни от тази категория са били досъдебните производства, образувани за извършени различни телесни повреди. Прави впечатление броят на досъдебни производства, образувани през 2025 г. за

¹⁷ Досъдебни производства – за краткост ДП

престъпление по чл. 115 от НК – 44. Тук следва да се уточни, че преобладаващата част от тези досъдебни производства са образувани за установена смърт на лице с цел да се запазят доказателства до установяване на реалната причина за леталния изход. В общия случай не се касае за убийство, а за естествена смърт или, по-рядко, за самоубийство. **Увеличението на този вид престъпления налага засилване на превантивните мерки и ускоряване на наказателното производство с цел постигане на по-силен превантивен ефект.**

На четвърто място по брой за 2025 г. се нареждат образувани ДП по глава VI от НК "Престъпления против стопанството" – 133 ДП, или 7,67 % от общия брой новообразувани досъдебни производства. Традиционно най-голям дял тук заемат досъдебните производства, образувани за престъпление по чл. 227б от НК – 79 броя. Този състав на престъпление против кредиторите, за който се предвижда леко наказание, обуславящо възможността за приложение на разпоредбата на чл. 78а от НК, всъщност разкрива известна правна сложност, предвид съществуващата противоречива съдебна практика, включително на върховната инстанция, както и на обстоятелството, че той се прилага поради спорни законодателни решения, лишили от възможността извършителите на подобен вид престъпления да понесат по-тежка отговорност за избягване плащане на данъци в големи размери, вследствие прехвърляне на търговско предприятие. Прави впечатление и незначителния брой на досъдебни производства за извършени престъпления по чл. 234 от НК - 13, които в миналото заемаха значителна част от досъдебните производства, образувани за извършени престъпления против стопанството. **Това налага изследване дали това обстоятелство се дължи на промяна в криминогенните фактори или на слабости в разкриването на този вид престъпна дейност.**

Същевременно, най-голям дял от внесените в съда през 2025 г. прокурорски актове заемат тези за извършени престъпления по глава XI - „Общопасни престъпления“, значително надвишаващи всички останали. Впечатление прави, че внесените в съда прокурорски актове за престъпления против личността надвишават тези за престъпления против собствеността. За по-детайлно изясняване на тази аномалия е редно да превърнем съотношението на образувани ДП от всяка категория към внесените в съда прокурорски актове от същата в процентно отношение. Така се установява, че близо 49% от новообразувани ДП за извършени общопасни престъпления, са достигнали до съдебната фаза на процеса през 2025 г. За престъпленията против собствеността този процент е 14,5, за престъпленията против личността – приблизително 22,7%, а за престъпленията против стопанството – по-малко от

13%. Това несъответствие в структурата на водещите новообразувани ДП към внесените в съда прокурорски актове се дължи най-вече на неразкриване и недоказване на по-голямата част от осъществените престъпления по глава V от НК. Същата констатация се налага и за предните години. За съжаление резултатите по отношение на престъпленията против стопанството са още по-незадоволителни, което може да бъде само до известна степен оправдано с тяхната често фактическа и правна сложност, която може да наложи забавяне на разследването по обективни причини.

През 2025 год. са наблюдавани общо 24 досъдебни производства за корупционни престъпления, от които новообразувани са 12. През предшестващата 2024 година са били наблюдавани 36 досъдебни производства за корупционни престъпления, а за 2023 г. – 37 – **налице е намаление с 33%**. Броят на образуваните ДП от тази категория всъщност не обхваща в действителност вероятните случаи на корупция в региона. Това се дължи най-вече на създадените пасивни обществени нагласи и липсата на активна гражданска позиция за ликвидирането на корупционните механизми и практики. Отсъствието на достатъчно сигнали, адресирани до правозащитните и правоохранителните органи, е пречка за пресичането и наказването на подобни прояви. **Ниската разкриваемост на корупционните престъпления изисква активизиране на институционалното взаимодействие и насърчаване на подаването на сигнали, включително чрез гарантиране на защита на подателите.**

В ОП – гр. Кюстендил е създадена организация и се води електронен регистър на корупционните престъпления.

През 2025 год. са наблюдавани общо 27 наказателни производства за данъчни престъпления. От всички наблюдавани ДП - 14 досъдебни производства са по чл. 255 от НК и 13 ДП са по чл. 234 от НК. През 2024 г. са наблюдавани 43, а през 2023 г. - 59 наказателни производства за данъчни престъпления. По този показател тенденцията е трайна към намаляване, което предполага необходимостта от работна среща със съответните контролни органи с цел установяване на какво се дължи това обстоятелство – промяна в криминогенната обстановка или увеличение на процента на латентност.

9. Обобщени данни за дейността на ОП - гр. Кюстендил.

И тук ще опитам да предложа на Вашето внимание анализ на петгодишен период по повечето от изведените статистически данни.

През 2025 г. се установява намаляване на броя на наблюдаваните преписки, както в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, така и в Районна прокуратура – гр. Кюстендил. През 2025 г. прокурорите от двете прокуратури са работили общо по 4347 преписки, при 4723 за 2024 г. и 4476 за 2023 г. Това контрастира с тенденцията, установена от предходните години, доколкото до 2023 г. броят на преписките е нараствал ежегодно - през 2022 г. същите са били 3894, а през 2021 г. - 3579.

Намален спрямо 2024 г. е броят на новообразуваните преписки – 3926, в сравнение с 4206 през 2024 г. и 3883 през 2023 г.

От 2023 г. трайно се увеличава относителният дял на решенията спрямо общо наблюдавани преписки - 98,21%, при 96,61% за 2024 г. и 91,71% за 2023 г. Преди 2023 г. по този показател имаше застои - 92,04% през 2022 г., и 92 % през 2021 г.

По правило най-голям е броят на преписките, които са решени с отказ да се образува досъдебно производство и същият се е увеличил през 2025 г. спрямо предните четири години на 61,68% от общо решените преписки, при 54,90% за 2024 г., 53,74% за 2023 г., 54,27% за 2022 г. и 52,88% за 2021 г.

Инстанционните преписки, решени от Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил през 2025 г., са 463, при 407 за 2024 г., 471 за 2023 г., 406 за 2022 г. и 243 за 2021 г. Налице е увеличаване на техния брой. Процентът на потвърдени актове през 2025 г. е 84,45% и е по-нисък в сравнение с предходните две години - 88,75% за 2024 г. и 87,68% за 2023 г. Въпреки това, този процент сочи добро качество на постановените прокурорски актове от районната прокуратура.

Всички преписки са решени в едномесечен срок, както и през предходните години.

Същевременно, общо наблюдаваните през 2025 г. досъдебни производства от прокурорите в ОП – гр. Кюстендил и РП – гр. Кюстендил са 3958, при 3729 за 2024 г., 4400 за 2023 г., 4298 за 2022 г. и 3722 за 2021 г., т. е. налице е съществено увеличаване на броя на наблюдаваните производства спрямо предходната една година, но намаляване спрямо 2023 г. и 2024 г.

Новообразуваните ДП за 2025 г. са 1734, при 1767 за 2024 г. и 1933 за 2023 г., 1981 за 2022 г. и 1779 за 2021 г. От 2022 г. е налице намаление по този показател, което може да се счита за трайно. **Обяснение на това обстоятелство може да се търси в демографските процеси в региона.**

Броят на бързите производства е устойчиво голям през последните години

– 478 през 2025 г., при 476 за 2024 г., 494 през 2023 г., 485 за 2022 г. и 305 за 2021 г.

Наблюдаваните досъдебни производства, разследвани по общия ред през 2025 г., са 2547, при 2499 за 2024 г. и 2489 за 2023 г. – налице е лек ръст. Техният относителен дял спрямо всички досъдебни производства е 64,35% (при 67,01% за 2024 г. и 56,56% за 2023 г.).

Разследвани от разследващ полицаи през 2025 г. са 2311 ДП (при 2273 за 2024 г., 2295 за 2023 г., 2264 за 2022 г. и 2190 за 2021 г.) – или 90,73% от всички наблюдавани ДП, разследвани по общия ред. **И по този показател е налице устойчивост, със съвсем леко увеличение.**

Разследвани по общия ред от следовател през 2025 г. са 222 ДП или 8,72% от всички наблюдавани ДП, разследвани по общия ред (при 216 за 2024 г., 181 за 2023 г., 175 за 2022 г. и 215 за 2021 г.). **Тук в последните четири години се наблюдава ръст, което означава, че капацитетът на следователите се ползва все по-пълноценно – обстоятелство, което следва да се отчете като положително.**

От разследващ митнически инспектор през 2025 г. са разследвани едва 6 ДП (при 7 за 2024 г., 9 за 2023 г., 10 за 2022 г. и 5 за 2021 г.) или 0,24 % от всички наблюдавани ДП, разследвани по общия ред. **Устойчива тенденция по намаляване.**

Разследвани от прокурор са 6 ДП през 2025 г. или 0,24% от всички наблюдавани ДП, разследвани по общия ред (при 3 за 2024 г., 4 за 2023 г., 12 за 2022 г. и 9 ДП за 2021 г.). **Този вид инициативност у наблюдаващите прокурори следва да се насърчава.**

Разследвани от разследващ инспектор от КПК са 2 ДП или 0,08% от всички наблюдавани ДП, разследвани по общия ред. Този показател вече няма да има практическо значение, предвид закриването на КПК.

Възложените от административния ръководител-окръжен прокурор на ОП – гр. Кюстендил по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 от НПК досъдебни производства за разследване на следовател поради фактическа и правна сложност са 101 през 2025 г., при 117 през 2024 г., 73 през 2023г., 67 за 2022 г. и 115 за 2021 г. Въпреки намалението спрямо 2024 г., през последните години се установява устойчив ръст по този показател, което показва активната роля на наблюдаващите прокурори и административния ръководител – окръжен прокурор по пълноценно използване на капацитета на ОСЛО към ОП – гр. Кюстендил. При възлагането на досъдебните производства за разследване от следовател

административният ръководител-окръжен прокурор на ОП – гр. Кюстендил е прилагал критериите за фактическа и правна сложност на делата и не е отказвал приложението на чл. 194, ал. 1, т. 4 от НПК.

Периодично през годината /на всяко тримесечие/ са провеждани съвместни съвещания на административния ръководител - окръжен прокурор на ОП – гр. Кюстендил, завеждащия ОСЛО при ОП – гр. Кюстендил, директора на ОДМВР – гр. Кюстендил, директора на РДГП - гр. Кюстендил и главния разследващ полицаи при ОДМВР - гр. Кюстендил за предприемане на действия за бързо и безпроблемно решаване на ДП и оптимизиране натовареността на следователите и разследващите полицаи.

Ежемесечно зав. ОСЛО при ОП – гр. Кюстендил изготвя и изпраща в ОП – гр. Кюстендил справки за приключените дела от следователите от отдела и тяхната натовареност.

През 2025 г. са били изпълнени 239 делегации от следовател (при 178 за 2024 г. и 139 за 2023 г.) и са изпълнени 15 международни поръчки (при 10 за 2024 г. и 19 за 2023 г.).

Приключените за периода разследвания са по общо 1890 ДП или 47,75% от общо наблюдаваните досъдебни производства /вкл. прекратените по давност/ (при 78,84% за 2024 г. и 84,40% за 2023 г.), или 70,97% от наблюдаваните досъдебни производства /без прекратените по давност/. **По този показател се наблюдава единственото драстично намаление спрямо предходните години, причините за което следва да бъдат изследвани задълбочено, включително по отделни категории дела, с цел установяване на причините и предприемане на конкретни управленски мерки. На първо четене спадът може да се счете за намаляване на ефективността, като обаче същият може да се дължи на други фактори.**

Останали неприключени от разследващия орган са 745 ДП - всички в законовия срок.

В законовия срок са приключени 1890 ДП, или 100% от общо приключените производства.

Общият брой на решенията от прокурор през 2025 г. досъдебни производства е 3161 или 79,86% от общо наблюдаваните /вкл. прекратените по давност/. За сравнение, процентът за 2024 г., е 78,97%, 84,5% за 2023 г., 85,57% за 2022 г. и 77,35% за 2021 г. /вкл. прекратените по давност/. **Наблюдава се постоянно висок процент на решенията ДП спрямо общо наблюдаваните, както и в предходните четири години. По прокуратури:**

ОП – гр. Кюстендил – 157 ДП или 63,05 %;

РП – гр. Кюстендил – 3004 ДП или 80,99 %.

Разликата може да се обясни с фактическата и правна сложност на разследванията, която значително контрастира в двете прокуратури.

Продължителността на досъдебната фаза, считано от образуване на ДП до решаването му от прокурор по същество, за последният отчетен период – от 01.01.2025 г. до 31.12.2025 г. е както следва:

- до 8 месеца – 898 ДП
- до 1 година – 253 ДП
- над 1 година – 110 ДП
- над 2 години – 29 ДП
- над 3 години – 3 ДП

През 2025 г. в 1-месечен срок от прокурора са решени 3160 ДП .

1 ДП /на ОП – гр. Кюстендил/ е решено в срок до 2 месеца с удължен срок от административния ръководител поради фактическа и правна сложност.

Няма решени в срок над 1 месец без удължен срок от административния ръководител, което е положителен показател, който следва да бъде запазен.

Останали нерешени от прокурор в края на периода са 45 досъдебни производства. Всичките са в 1-месечния срок.

Няма постъпвали искания за ускоряване на ДП по чл. 368 от НПК.

През 2025 г. прокурорите от ОП – гр. Кюстендил и РП – гр. Кюстендил са внесли общо в съда 531 прокурорски акта (при 526 за 2024 г. и 561 за 2023 г.) срещу 553 лица, както следва:

ОП – гр. Кюстендил – 36 (при 35 за 2024 г., 32 за 2023 г., 43 за 2022 г. и 42 за 2021 г.);

РП – гр. Кюстендил – 495 (при 491 за 2024 г. и 529 за 2023 г.).

По този показател се наблюдава известна устойчивост и в двете прокуратури.

От внесените в съдилищата през 2025 г. общо 531 броя прокурорски акта, обвинителните актове са 282 (при 273 за 2024 г.р 267 за 2023 г., 274 през 2022 г. и 309 през 2021 г.), споразумения – 173 (при 207 за 2024 г., 243 за 2023 г., 340 за

2022 г. и 200 през 2021 г.), а предложенията за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание (чл. 78а НК) са 51 (при 46 за 2024 г., 51 за 2023 г., 85 през 2022 г. и 71 през 2021 г.). **Наблюдава се леко увеличение на обвинителните актове спрямо предходните три години, трайно намаляване на делата, внесени със споразумения и устойчивост през последните три години при приложението на чл. 78а от НК, която следва известен спад, наблюдаван през 2023 г.**

Прекратените досъдебни производства през 2025 г. общо (вкл. и по давност) са 2057 (при 1819 за 2024 г., 2456 за 2023 г., 2281 за 2022 г. и 1796 за 2021 г.); или 65,07% от решенията от прокурор (при 61,76% за 2024 г., 66,05% за 2023 г., 62,01% за 2022 г. и 88,21% за 2021 г.) и 51,97% от общо наблюдаваните досъдебни производства /вкл. прекратените по давност/ (при 48,77% за 2024 г. 55,81% за 2023 г., 53,07% за 2022 г. и 48,25% за 2021 г.). **Налице е относителна устойчивост през последните години.**

От друга страна обаче се наблюдава леко увеличение при прекратените дела поради изтекла давност през 2025 г. – 1295 бр. или 62,95 % от всички прекратени производства, спрямо 59,64% за 2024 г. От друга страна, спрямо 2023 г. се наблюдава намаление – от 1659 бр.. или 67,54 % от всички прекратени производства. Процентното съотношение през предходните две години е било, съответно 66,41% за 2022 г. и 60,69% за 2021 г.). **В крайна сметка, погледнато в петгодишен период, процентното съотношение е по-скоро устойчиво, с леки колебания.**

По давност срещу неизвестен извършител - ДП, по които няма привлечени лица като обвиняеми, са прекратени 1293 ДП. Причина за това е неразкриване извършителя на престъплението от органите на МВР и непредприемане реално на достатъчно конкретни действия след спиране на производство, насочени към ангажиране наказателната отговорност на персоналифицирани лица.

През 2025 год. срещу известен извършител – срещу лица, привлечени като обвиняеми, са прекратени поради изтекла давност 2 ДП /на РП - гр. Кюстендил/, при 0 ДП за 2024 г., 3 ДП - всичките на РП – гр. Кюстендил за 2023 г., 14 ДП за 2022 г. и 5 ДП за 2021 г. **Броят на тези досъдебни производства е малък, което показва активни и в огромен процент от случаите успешни действия на прокурорите по издирване на извършителите на престъпление, укрили се от правосъдието.**

Относително високият дял на прекратените по давност производства, особено срещу неизвестен извършител, налага засилване на контрола

върху действията на разследващите и полицейските органи и по-активно използване на процесуалните възможности за разкриване на извършителите.

През 2025 г. са постановени общо 560 осъдителни и санкционни решения; при 520 за 2024 година, 574 през 2023 г., 701 за 2022 година и 604 през 2021 г. Относителният им дял от общия брой на съдебните решения е 97,22%, при 89,35%, за 2024 г., 91,69% за 2023 г., 92,85% за 2022 г. и 88,69% за 2021 г. **Ръстът и обстоятелството, че процентът приближава 100, са впечатляващи и следва да се отчетат като успех. Този процент не е само количествен показател, но и резултат от повишено качество на обвинителната дейност, което следва да бъде устойчиво поддържано.**

Броят на лицата, по отношение на които са влезли в сила осъдителни и санкционни съдебни решения през 2025 г., е 498 при 538 през 2024г., 600 през 2023 г., 765 през 2022 г. и 603 през 2021 г. **Тук абсолютните стойности показват устойчива тенденция към понижение.**

През 2025 г. са постановени 13 оправдателни съдебни акта /2,25% от общо решените 576 дела/, по които са оправдани 14 лица /2,34% от всички 596, по отношение на които са постановени съдебни актове по същество/.

През 2024г. са постановени 27 оправдателни съдебни акта /4,64% от общо решените 582 дела/, по които са оправдани 34 лица /5,71% от всички 595, по отношение на които са постановени съдебни актове по същество/.

През 2023 год. в окръжния район са постановени 21 оправдателни съдебни акта /3,35% от общо решените 626 дела/, по които са оправдани 23 лица /3,57% от всички 644, по отношение на които са постановени съдебни актове по същество/.

През 2022 г. са постановени 21 оправдателни съдебни акта /2,78% от общо решените 755 дела/, по които са оправдани 21 лица /2,70% от всички 778, по отношение на които са постановени съдебни актове по същество/.

През 2021 г. са постановени 28 оправдателни съдебни акта /4,11% от общо решените 681 дела/, по които са оправдани 29 лица /4,35% от всички 667, по отношение на които са постановени съдебни актове по същество/.

По този показател се наблюдава сериозно понижение през последната година (двойно), което е добър атестат за обосноваването и доказаността на внесените в съда прокурорски актове, както и за качеството на работата на прокурорите от ОП и РП – гр. Кюстендил.

По прокуратури оправдателните съдебни актове се разпределят, както следва:

- Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил – за 2025 г. – 2 съдебни акта /4,16% от общо 48/ и 3 оправдани лица /5,45% от общо 55/; за 2024 г. – 3 съдебни акта /5,88% от общо 51/ и 3 оправдани лица /7,77% от общо 52/; за 2023 г. - 2 съдебни акта /5,41% от общо 37/ и 3 оправдани лица /7,69% от общо 39/;

- Районна прокуратура – гр. Кюстендил – за 2025 г. - 11 съдебни акта /2,08% от общо 528/ и 13 оправдани лица /2,58% от общо 541/; за 2024 г. - 24 съдебни акта /4,52% от общо 531/ и 31 оправдани лица /5,71% от общо 543/; за 2023 г. - 19 съдебни акта /3,23% от общо 589/ и 20 оправдани лица /3,31% от общо 605/; за 2022 г. - 21 съдебни акта /3,04% от общо 690/ и 21 оправдани лица /2,95% от общо 713/.

Влезлите в сила оправдателни съдебни актове по инициираните от прокуратурите от района производства през 2025 г. са общо 7, което представлява 1,43% от 489-те броя окончателни съдебни актове през годината.

Влезлите в сила оправдателни съдебни актове за прокуратурите от района през 2024 г. са общо 16, което представлява 2,96% от 540-те броя окончателни съдебни актове през годината.

Влезлите в сила оправдателни съдебни актове за прокуратурите от района през 2023 г. са общо 13, което представлява 2,32% от 561-те броя окончателни съдебни актове през годината.

Влезлите в сила оправдателни съдебни актове за прокуратурите от района през 2022 г. са 17, което представлява 2,34% от 727-те броя окончателни съдебни актове през годината.

Влезлите в сила оправдателни съдебни актове за прокуратурите от района през 2021 г. са 16, което представлява 2,65% от 603-те броя окончателни съдебни актове през годината.

И по този показател се наблюдава понижение, което е положителен резултат от положените от прокурорите от ОП и РП – гр. Кюстендил професионални усилия. И по този негативен показател понижението през 2025 г. спрямо 2024 г. е двойно.

По прокуратури:

По отношение на ОП – гр. Кюстендил през 2025 г. има 1 бр. влязъл в сила оправдателен съдебен акт, което съставлява 3,03% от влезлите в сила общо 33 бр. съдебни актове;

- През 2024 г. има 1 бр. влязъл в сила оправдателен съдебен акт, което съставлява 2,78% от влезлите в сила общо 36 бр. съдебни актове;

- През 2023 г. има 1 бр. влязъл в сила оправдателен съдебен акт, което съставлява 4 % от влезлите в сила общо 25 бр. съдебни актове;

По отношение на РП – гр. Кюстендил през 2025 г. има 6 бр. влезли в сила оправдателни съдебни акта, което представлява 1,31% от 456-те бр. окончателни съдебни актове през годината; 2024 г. има 15 бр. влезли в сила оправдателни съдебни акта, което представлява 2,98% от 504-те бр. окончателни съдебни актове през годината; през 2023 г. има 12 бр. влезли в сила оправдателни съдебни акта, което представлява 2,24% от 536-те бр. окончателни съдебни актове през годината

През 2025 г. общият брой на делата, **върнати от съда** на прокуратурите от района на ОП – гр. Кюстендил поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, е 20. През 2024 година броят им възлиза на 22, а през 2023 г. - на 21. През 2022 година броят им възлиза на 27, а през 2021 година - на 30. Относителният дял на върнатите спрямо внесените прокурорски актове е, както следва:

- за 2025 г. – 3,47%.

- за 2024 г. – 4,18%;

- за 2023 г. – 3,74%;

- за 2022 г. – 3,86%;

- за 2021 г. – 5,17%.

В процентно съотношение, а и в абсолютна стойност, през 2025 г. е постигнат най-добрият резултат за последните пет години, което е положителен атестат за качеството на работата на прокурорите. Разбира се, има върху какво да се работи още по отношение продължаващо намаляване на този показател.

Независимо от положителната тенденция, намаляването на върнатите дела следва да остане постоянен приоритет чрез провеждане на вътрешни обучения и обмен на практика.

По прокуратури делата се разпределят, както следва:

- Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил – 2 върнати дела през 2025г. /5,55% от внесените/; 1 върнато дело през 2024 г. /2,86% от внесените/; 1 върнато дело през 2023 г. /3,13% от внесените/. **Има леко увеличение по този**

негативен показател.

- Районна прокуратура – гр. Кюстендил – 18 върнати дела през 2025 г. /3,63% от внесените/; 21 върнати дела през 2024 г. /4,28% от внесените/; 20 върнати дела през 2023 год. /3,78% от внесените/. **Наблюдава се намаляване по този негативен показател.**

През 2025 г. са получени за изпълнение общо 297 присъди и споразумения, при 310 за 2024 г., 340 съдебни акта за 2023 г., 377 за 2022 г. и 351 за 2021 г./.

По лица, както следва:

- в ОП – гр. Кюстендил - 24 бр. за 2025 г., при 21 за 2024 г., 21 бр. за 2023 г., 29 за 2022 г. и 23 за 2021 г.;

- в РП – гр. Кюстендил - 273 бр. за 2025 г., при 289 за 2024 г., 319 бр. за 2023 г., 348 за 2022 г. и 328 за 2021 г.

От получените за изпълнение присъди с наложено наказание /по лица/:

- „доживотен затвор” – няма;

- „лишаване от свобода” – 111 за 2025 г. /при 126 за 2024 г., 136 за 2023 г., 130 за 2022 г. и 142 за 2021 г./, или 37,37% от общо получените присъди /при 40,64% за 2024 г., 40% за 2023 г., 34,48% за 2022 г. и 40,45% за 2021 г./ - **регистрира се устойчиво намаление в абсолютни стойност през последните 5 години и намаление в процентно съотношение през 2025 г.;**

- „пробация” – 59 за 2025 г. /при 59 за 2024 г., 61 за 2023 г., 77 за 2022 г. и 68 за 2021 г./, или 19,86% от общо получените присъди /при 19,03% за 2024 г., 17,94% за 2023 г., 20,42% за 2022 г. и 19,37% за 2021 г./ - **налице е устойчивост в процентно съотношение;**

- „лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 - 10 НК” – 114 през 2025 г. /при 120 за 2024 г., 145 за 2023 г., 157 за 2022 г. и 148 за 2021 г./, или 38,38% от общо получените присъди /при 38,70% за 2024 г., 42,65% за 2023 г., 41,64% за 2022 г. и 42,16% за 2021 г./ - **регистрираме спад през 2025 г.;**

- „обществено порицание” – 13 /при 21 за 2024 г., 17 за 2023 г., 28 за 2022 г. и 16 за 2021 г./, или 4,37% от общо получените присъди /при 6,77% за 2024 г. и 5% за 2023 г., при 7,42% за 2022 г. и 4,55% за 2021 г./ - **установява се спад, както в броя, така и в абсолютните стойности.**

За изпълнение по делегация са получени 21 съдебни акта.

През 2025 г. няма констатирани случаи на неоснователно задържано лице

след срока на наложеното наказание /“надлежаване“/, както и предходните две години – **положителен показател за качеството на работата на ОП и РП – Кюстендил по изпълнение на наказанията.**

Останалите неприведени присъди в изпълнение към края на 2025 г. са 2 бр. както следва:

Окръжна прокуратура- гр. Кюстендил – за 1 лице;

Районна прокуратура- гр. Кюстендил – за 1 лице.

И по двете присъди се чака групиране на наказанията.

През 2025 г. е отложено изпълнението на наказанието по реда на чл. 415 от НПК спрямо 1 лице от РП - гр. Кюстендил.

През 2025 г. прокурорите от района на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил са предявени общо 15 граждански иска - всички от ОП – гр. Кюстендил (13 бр. с правно осн. чл. 155, т. 3 от ТЗ и 2 бр. по чл. 336 от ГПК).

През 2024г. са предявени 25 иска, през 2023г. са предявени 12 иска, през 2022 г. са предявени общо 7 иска, а през 2021 г. са предявени общо 14 иска.

През 2025 г. по реда на чл. 145, ал.1, т. 1-3 от ЗСВ, прокуратурите от Кюстендилски съдебен окръг са извършили общо 425 проверки, както следва: по 11 проверки са изискани документи, извършени са 413 лични проверки и е назначена 1 възлагателна проверка. Всички проверки са извършени в законоустановения срок.

През 2024 г. по реда на чл. 145, ал.1, т.1-3 от ЗСВ, прокуратурите от Кюстендилски съдебен окръг са извършили общо 154 проверки, както следва: по 8 проверки са изискани документи, извършени са 145 лични проверки и е назначена 1 възлагателна проверка. Всички проверки са извършени в законоустановения срок.

През 2023 г. по реда на чл. 145, ал. 1, т. 1 – т. 3 от ЗСВ прокуратурите от Кюстендилски съдебен окръг са извършили общо 238 проверки, както следва: по 24 проверки са изискани документи, извършени са 183 лични проверки и са назначени 31 възлагателни проверки. Всички проверки са извършени в законоустановения срок.

През 2022 год. по реда на чл. 145, ал. 1, т. 1 - т. 3 от ЗСВ, прокуратурите от Кюстендилски съдебен окръг са извършили общо 236 проверки, както следва: по 43 проверки са изискани документи, извършени са 141 лични проверки и са назначени 52 възлагателни проверки. Всички проверки са извършени в законоустановения срок.

През 2021 год. по реда на чл. 145, ал. 1, т. 1 - т. 3 от ЗСВ, прокуратурите от Кюстендилски съдебен окръг са извършили общо 215 проверки, както следва: по 15 проверки са изискани документи, извършени са 153 лични проверки и са назначени 47 възлагателни проверки. Всички проверки са извършени в законоустановения срок.

По този показател увеличението през 2025 г. е драстично. Това изисква анализ на тяхната ефективност и резултатност, с оглед недопускане на формализиране на тази дейност.

Представените статистически данни очертават стабилно функционираща система с високи резултати, но същевременно разкриват и области, в които са необходими целенасочени управленски интервенции за повишаване на ефективността и устойчивостта на постигнатите резултати.

В резултат на така изложените статистически данни могат да се направят следните изводи:

- Броят на наблюдаваните преписки за района на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, както и за самата ОП – гр. Кюстендил, намалява през последната 2025 г. спрямо предходните две, като до 2023 г. тенденцията е била обратна.

- Процентът на решените преписки е константно висок, като през 2025 г. е достигнал своя пик за последните пет години – 98,21% от общо наблюдаваните.

- **Всички преписки са решени в едномесечен срок, както и през предходните години.**

- Намален е броят на новообразуваните такива.

- Налице е съществено увеличаване на броя на наблюдаваните производства спрямо предходната една година, но намаляване спрямо 2023 г. и 2024 г..

- Налице е традиционно висок ръст на бързите производства.

- Съотношението на приключените за 2025 г. разследвания /вкл. прекратените по давност/ към общо наблюдаваните, драстично е намаляло спрямо предходните години, причините за което следва да бъдат изследвани задълбочено.

- Наблюдава се постоянно висок процент на решените ДП спрямо общо наблюдаваните.

- Няма решено производство извън законоустановения срок.

- Наблюдава се постоянно висок процент на решените ДП спрямо

общо наблюдаваните, както и в предходните четири години.

- През последните четири години се наблюдава ръст на делата, разследвани от следовател, което означава, че капацитетът на следователите се ползва все по-пълноценно – обстоятелство, което следва да се отчете като положително.

- Досъдебните производства, провеждани срещу конкретни лица, които са прекратени поради изтекла давност, са изключително малък брой, което показва активни и в огромен процент от случаите успешни действия на прокурорите и полицията в Област Кюстендил по издирване на извършителите на престъпление, укрили се от правосъдието.

- Наблюдава се леко увеличение на обвинителните актове спрямо предходните три години, трайно намаляване на делата, внесени със споразумения и устойчивост през последните три години при приложението на чл. 78а от НК, която следва известен спад, наблюдаван през 2023 г.

- Относителният дял на осъдителните и санкционни решения спрямо общия брой на съдебните решения е традиционно около и над 90%, а през 2025 г. - 97,22%, което е впечатляващ резултата и следва да се отчете като успех.

- Същевременно броят на лицата, по отношение на които са влезли в сила осъдителни и санкционни съдебни решения показва устойчива тенденция към понижение в абсолютни стойности.

- Процентът и броят на оправдателните съдебни актове, респективно на оправданите лица, е традиционно нисък, а през 2025 г. се наблюдава още по-сериозно понижение, което е добър атестат за обосноваността и доказаността на внесените в съда прокурорски актове, както и за качеството на работата на прокурорите от ОП и РП – Кюстендил.

- Тази тенденция се установява и при влезлите в сила оправдателни съдебни актове.

- Броят на върнатите от съда дела е традиционно нисък, а в процентно съотношение през 2025 г. е постигнат най-добрият резултат за последните пет години, което е положителен атестат за качеството на работата на прокурорите.

- Регистрира се устойчиво намаление в абсолютни стойност през последните 5 години и намаление в процентно съотношение през 2025 г. на наложените наказания лишаване от свобода по обвинителни актове, внесени от Окръжна прокуратура – Кюстендил. Налице е устойчивост в процентно съотношение при броя на наложените наказания пробация и намаляване на наложените наказания лишаване от права и обществено порицание.

- В практиката на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил през

последните години няма констатирани случаи на неоснователно задържано лице след срока на наложеното наказание /“надлежаване“/, което е положителен показател за качеството на работата на ОП и РП – Кюстендил по изпълнение на наказанията.

- Изключително висок е процентът на приведените в изпълнение присъди спрямо получените за изпълнение в прокуратурата, което определя висока ефективност на упражнявания надзор за законност по отношение на изпълнение на наказанията.

През 2020 г. е извършена комплексна планова проверка от ИВСС на организацията на административната дейност на ОП – гр. Кюстендил и Окръжен следствен отдел към ОП – гр. Кюстендил за периода 01.01.2018 г. – 31.12.2018 г. по заповед № ПП-20-59/06.10.2020 г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет. Заключение от проверката е, че административният ръководител на ОП – гр. Кюстендил е създавал организация за реално изпълнение на препоръките, дадени в Акта с резултатите от извършена КПП въз основа на Заповед № ПП-01-50/15.06.2015 г. на главния инспектор на ИВСС, което води до положителните резултати в работата на прокуратурата. Организацията на административната дейност в ОП – гр. Кюстендил и ОСО при ОП – гр. Кюстендил е на добро ниво. Произнасянията на наблюдаващите прокурори са в срок. Отчитайки установените добри резултати и потвърждавайки положителните констатации и на основание чл. 58, ал. 2 от ЗСВ, проверяващият екип от ИВСС е намерил, че не е необходимо да бъдат давани препоръки.

През 2022 год. е извършена комплексна ревизия на дейността на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил за 2020 г. и 2021 г. в изпълнение на Заповед № 1144/05.10.2022 г. на апелативния прокурор и съгласно т. 2, раздел VI – „Контролно – ревизионна дейност“ от Плана за дейността на Апелативна прокуратура – гр. София за 2022 г. Изводът от ревизията е, че организационното и административно състояние на ОП – гр. Кюстендил е на нужното ниво.

През 2023 година е извършена тематична ревизия на работата на административния ръководител на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил по организация, ръководство и контрол на дейността на Окръжна прокуратура за периода 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г. – в изпълнение на заповед № РД-04-173/08.06.2023 г. на главния прокурор и по плана за контролната дейност на ВКП за 2023 г. Направени са следните изводи:

Ревизиращият прокурор от ВКП оценява високо работата на г-жа Камелия Стефанова - административен ръководител на Окръжна прокуратура – гр.

Кюстендил през проверявания период. Благодарение на създадената от нея стройна организация на работа, адекватно ръководство и контрол, резултатите от дейността на поверената ѝ институция и през двете години са много добри. Поради тези причини препоръки за подобряване на работата не се правят.

Ревизиращият прокурор от ВКП оценява високо работата и на г-жа Ирена Ангелова - административен секретар на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил през проверявания период, отличаваща се със задълбочено познаване на цялостната административна дейност и деловодна работа, висок професионализъм, отговорна ангажираност при изпълнение на служебните задължения и възложените ѝ от административния ръководител задачи.

Извършена е тематична ревизия в ОСЛО при Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил на всеки един от следователите по неприключените досъдебни производства – срочност на разследването, ритмичност на действията по разследване, изпълнение на указанията на наблюдаващите прокурори по чл. 196 от НПК, причини за забавяне на разследването - в изпълнение на заповед № 1414/06.11.2023 г. на САП, р. VI, т. 5 от плана за дейността на САП за 2023 г.

Ревизиращият прокурор от САП е констатирал, че дейността на Следствения отдел при КОП и работата на следователите през проверявания период се осъществява в съответствие с изискванията и в рамките на правомощията определени от Конституцията и законите на страната. Като цяло по неприключените досъдебни производства се работи ритмично, като действията по разследването са съобразени с необходимостта от събиране на доказателства за пълното и всестранно разкриване на фактическата обстановка и обективната истина по процесните случаи.

Не са констатирани случаи на забавяне на разследванията по неоправдани причини или на извършване на ПСД извън процесуалните срокове.

Констатирана е известна неравномерна натовареност на следователите в ОСЛО при ОП – гр. Кюстендил, въпреки че разпределението на делата и правните поръчки се извършва на принципа на случайния подбор.

Дадени са препоръки да се извършва по-честа проверка и преценка за изтичане на погасителната давност за разследване по делата и по-настоятелни действия и контрол за срочност на изпълнение по изпратените съдебни поръчки и възложените съдебни експертизи.

III. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ

Наред с отчетените достижения и идентифицираните проблеми, развитието на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил следва да бъде насочено към реализиране на няколко ясно очертани стратегически приоритета: повишаване на ефективността чрез дигитализация и използване на данни при управлението на натовареността; задълбочаване на специализацията на прокурорите по ключови категории престъпления; укрепване на качеството на прокурорската дейност чрез вътрешни механизми за контрол и споделяне на добри практики; както и засилване на проактивния подход при противодействието на престъпността, включително чрез по-ефективно междуинституционално и международно сътрудничество. Посочените приоритети следва да бъдат водещи при реализиране на управленските решения.

1. Материално-техническото обезпечаване.

Съществуващият в миналото сериозен проблем с недостатъчния сграден фонд и лошите битови условия за работа, в най-голяма степен за Районна прокуратура – гр. Кюстендил, беше решен окончателно през 2017 г. От 05.06.2017 г. магистратите и служителите от ОП – гр. Кюстендил и РП – гр. Кюстендил ползват третия и четвъртия етаж от сградата, находяща се в гр. Кюстендил, ул. „Гороцветна“ № 14, разположена точно срещу Съдебната палата. Най-съществен принос за довеждане на този процес до край имаше г-жа Камелия Стефанова – по това време административен ръководител – окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – Кюстендил. Що се касае до обзавеждането, оборудването и преместването на Районна прокуратура – гр. Кюстендил отговорността беше възложена на мен, доколкото в този период заемах длъжността административен ръководител – районен прокурор на Районна прокуратура – гр. Кюстендил. Смея да твърдя, че предизвикателството посрещнах успешно и дори до момента Районна прокуратура – гр. Кюстендил работи в отлични условия, както по отношение на мебелите, така и на техническото оборудване. По този начин са осигурени изключително добри условия за труд на магистратите и съдебните служители, което е предпоставка за ефективно изпълнение на служебните им задължения.

На 20.03.2018 г. в сградата официално е открита първата в страната “Синя стая“, изградена в рамките на прокуратура (и за момента единствена, доколкото другата такава, открита по-късно, е в рамките на Следствения

отдел към СГП). „Синята стая“ е изградена изцяло със средства в резултат на оптимизиране бюджета на РП - гр. Кюстендил. Същата е предназначена за разпит на деца в щадяща среда. Нейната мултифункционалност позволява да бъде ползвана и за редица други действия по разследване - разпознаване или такива, за извършването на които следва да се изготвя видео или звукозапис, включително на лица със специфични нужди от защита – институт, въведен значително по-късно. Изграждането на „Синята стая“ е изцяло моя идея и проект, реализирани с помощта на целия екип на Районна прокуратура – Кюстендил, с което изключително много се гордея. Същата се ползва не само от разследващите органи и прокурорите от района на ОП – гр. Кюстендил, а и от съдебни състави, разглеждащи дела с участие на малолетни лица.

В ОП - гр. Кюстендил е изградена малка библиотека, чийто фонд вече възлиза на над 200 бр. различни издания: книги, помагала и списания, нужни за самоподготовката на прокурорите.

Създадена е и електронна библиотека, която със същата цел съдържа материали от обученията, на които присъстват прокурори и служители. Предвид дългогодишната ми дейност, свързана с участие в обучения и семинари, включително като лектор, успях да спомогна за обогатяване на фонда на същата.

Въпреки постигнатото високо ниво на материално-техническо обезпечаване, следва да бъде поставен акцент върху неговото надграждане чрез по-активно въвеждане на дигитални решения в ежедневната работа на прокуратурата. В тази връзка приоритет ще бъде развитието на електронните ресурси, включително разширяване на електронната библиотека с практико-приложни материали, съдебна практика и вътрешни указания, както и създаване на вътрешни електронни бази данни за улесняване работата на магистратите. Ще се търси и възможност за допълнително технологично оборудване, подпомагащо процеса на разследване, включително при използването на аудио- и видеозапис, както и при работа по дела с международен елемент. Поддържането на високо ниво на материална база следва да се разглежда като динамичен процес, пряко свързан с качеството на правораздавателната дейност.

2. Кадрово обезпечаване и управлението на човешките ресурси.

Прокурорските длъжности в ОП – гр. Кюстендил са общо 11 на брой, като аз изпълнявам мандат като „помощник на националния член за Република

България в ЕВРОЮСТ“ и в момента не съм включен в разпределението на преписки и дела на Окръжна прокуратура - Кюстендил. До 31.05.2025 г. изпълнявах служебните си задължения в гр. Хага, Кралство Нидерландия. Считано от 01.06.2026 г. обичайното място на изпълнение на служебните ми задължения беше променено в сградата на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил. Считам, че това обстоятелство, макар и не оптимално за Националното бюро на България в Евроюст, спомага за ефективността на международната дейност на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, доколкото наличието на представител на Националното бюро на България в Евроюст в сградата на ОП – гр. Кюстендил значително улеснява и ускорява процеса по международно сътрудничество по делата, наблюдавани от прокурорите от Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, доколкото в множество случаи съм оказвал съдействие на колегите си в тази част от дейността им.

Понастоящем е налице една незаета щатна длъжност „прокурор в ОП – гр. Кюстендил“, за която е обявен конкурс за повишаване в длъжност, в рамките на който тече процеса по извънредно атестиране на кандидатите. Поради това от административния ръководител на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил са предприети действия за запълване на създадения вакуум и избягване на затруднения в работата. В тази връзка със Заповед № РД- /03.10.2022 г. на главния прокурор е командирован г-н Михаил Крушовски – прокурор в Районна прокуратура – гр. Кюстендил, с ранг „прокурор във ВКП и ВАП“, да изпълнява функциите на прокурор в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, на свободна щатна длъжност, до заемането ѝ чрез конкурс, считано от 10.10.2022 г. Другата свободна щатна длъжност разбира се е за административния ръководител – окръжен прокурор.

Наличието на трима заместници на административния ръководител обезпечават в пълна степен осъществяването на ръководните функции в прокуратурата. Следва да се отбележи, че към момента единият заместник на административния ръководител изпълнява функциите на административен ръководител – окръжен прокурор.

Съдебните служители в ОП – гр. Кюстендил и ОСЛО при ОП – гр. Кюстендил към датата на изготвяне на настоящата концепция, са общо 30.

Както общата, така и специализираната администрация са оптимално обезпечени, както със съответни щатни бройки, така и с мотивирани и опитни служители. Ръководните нива в администрацията на Окръжна прокуратура – Кюстендил са обезпечени с длъжностите „съдебен администратор“, „административен секретар“, „главен специалист - АД“ и „завеждащ служба

РД“.

Към момента няма незаети щатни бройки за съдебни служители в ОП – гр. Кюстендил и РП – гр. Кюстендил.

Всички служители са с необходимата квалификация и стаж и изпълняват задълженията си съобразно утвърдените им длъжностни характеристики и Правилника за администрацията на Прокуратурата на Република България.

В случаите на овакантиране на длъжност за съдебен служител тя се заема в кратки срокове от най-подходящия кандидат при спазване на реда, регламентиран в гл. VII, Раздел I от Правилника за администрацията на ПРБ.

Може да се приеме, че съобразно настоящата обстановка е постигната нужната численост на администрацията на ОП – гр. Кюстендил, което обезпечава оптималното ѝ функциониране.

Наред с постигнатото оптимално кадрово обезпечаване, следва да се обърне внимание върху устойчивото развитие и задържане на човешкия ресурс чрез въвеждане на по-ясни вътрешни механизми за професионално развитие и стимулиране. В тази връзка ще бъде насърчавано изграждането на вътрешна специализация на прокурорите по видове престъпления, включително в области с нарастваща сложност като финансови, компютърни и трансгранични престъпления. Особено внимание следва да се отдели и на превенцията на професионалното прегаряне чрез балансиране на натовареността и създаване на условия за ефективна работа в екип. Управлението на човешките ресурси следва да бъде насочено не само към запълване на щатове, но и към развитие на капацитет и устойчивост на институцията.

3. Организация на работата.

Постигането на равномерна натовареност е един от значимите фактори за успешното изпълнение на служебните задължения и наличието на добър микроклимат в работния екип. Действащите Правила за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор обезпечават осигуряване на действителното им случайно разпределяне между магистратите, но, за съжаление, не и на равномерност при натоварването. Именно липсата на достатъчно диференциран (*но все пак възможен донякъде съобразно Правилата*) подход при определянето на групите не осигурява в нужната степен справедливост, обусловена от различната фактическа и правна сложност на делата и преписките.

При извършените от Апелативна прокуратура – София проверки е констатирано, че в Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил е създадена много добра организация относно спазване принципа за случайното разпределение на преписките и делата. Същият се прилага ефективно и в съответствие с правилата, установени с издадените заповеди от административния ръководител - окръжен прокурор.

Тук следва да се отбележи, че правилното измерване на натовареността е от изключително значение за оценяването на дейността на всеки прокурор и следовател, както и за оценка на натоварването на отделните прокуратури. Относителна проблемност съществува при отчитането на фактическата натовареност, която все още не е намерила своето достатъчно точно разрешение чрез Правилата за измерване на натовареността на прокуратурите и на индивидуалната натовареност на всеки прокурор и следовател, приети от ВСС. Правилата за измерването на натовареността на прокуратурите и на индивидуалната натовареност на всеки прокурор и следовател (*приети с решение на Прокурорската колегия на ВСС по протокол № 47/20.12.2023 год.*) следва да се интерпретират като положителна стъпка, макар и, може би не съвсем достатъчна, към постигане на оптимален ефект при измерване на натовареността.

Както посочих по-горе, работил съм върху механизъм за възможно най-справедливо разпределение на натовареността между отделните прокурори предвид участието им в различните групи, който е изпробван успешно в Районна прокуратура – Кюстендил в края на ръководния ми мандат като административен ръководител – районен прокурор. Считаю, че въпреки много добрата организация, постигната до момента, мога да оптимизирам още малко справедливото разпределение на работата чрез този иновативен подход.

В допълнение към вече постигнатото, ще бъде въведен системен подход за периодичен анализ на натовареността, основан не само на количествени, но и на качествени показатели, отчитащи сложността и спецификата на делата. Това ще позволи по-прецизно разпределение на работата и ще ограничи риска от формализъм при отчитане на дейността. Ще се работи и за засилване на вътрешния контрол чрез регулярни тематични прегледи и обсъждания на практиката, с цел уеднаквяване на подходите и повишаване на качеството на прокурорската дейност.

В тази връзка ще бъде въведено използването на конкретни измерими показатели за ефективност (KPI), включително относно срочност, брой върнати актове, продължителност на разследванията и

натовареност по видове дела. Регулярният анализ на тези показатели ще служи като основа за управленски решения, включително при разпределението на ресурсите и идентифицирането на нужди от допълнително обучение или организационни промени.

Може да се приеме, че взаимодействието между прокуратурите от района и разследващите органи е постигнато в регламентираната от закона нужна степен – в съответствие с разпоредбите на Наказателнопроцесуалния кодекс. На всяко тримесечие се провеждат съвместни съвещания на административния ръководител-окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил с административния ръководител на Районна прокуратура – гр. Кюстендил, завеждащия ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил, директора на ОДМВР – гр. Кюстендил, директора на РДГП - гр. Кюстендил и главния разследващ полицай – ръководител на отдел „Разследване“ в ОДМВР - гр. Кюстендил във връзка с натовареността на разследващите органи и решаване на общи текущи проблеми.

В ОДМВР - гр. Кюстендил, при оказано съдействие от моя страна в битието ми на административен ръководител – районен прокурор на Районна прокуратура – гр. Кюстендил за въвеждането му, се ползваше програмен продукт за случайно разпределение на постъпилите досъдебни производства още от 2018 г. Софтуерът се прилагаше успешно за случайно разпределение на досъдебните производства на разследващите полицаи, изпълняващи служебните си задължения в ОДМВР – гр. Кюстендил, РУМВР - гр. Кюстендил, РУМВР - гр. Дупница, РУМВР - гр. Бобов дол и РУМВР - гр. Рила. В момента в ОДМВР – Кюстендил е въведен друг програмен продукт за случайно разпределение на делата, предоставен централно за МВР – нещо, което ние постигнахме преди години и бяхме едни от първите в страната в това.

Ежемесечно зав. ОСЛО при ОП – гр. Кюстендил изготвя и изпраща в ОП – гр. Кюстендил справки за приключените дела от следователите от отдела и тяхната персонална натовареност.

Обслужването на гражданите е на високо ниво, като е въведена непрекъснатост на работата на съдебните служители от „Регистратура и деловодство“ и взаимна заменяемост. Създадена е възможност за заплащане и чрез ПОС терминал на държавните такси, дължими за удостоверенията, издавани на гражданите.

4. Досъдебна фаза.

Постигнат е трайно висок процент на решени преписки от прокурорите от района на ОП - гр. Кюстендил спрямо образуваните такива.

Всички приключени преписки се решават в срок до 1 месец.

Инициативността на прокурорите е активизирана, като е увеличен броят на преписките, образувани след самосезиране. Взаимодействието с контролните органи и прокуратурите в района е на добро ниво.

Повишено е качеството на прокурорските актове на районната прокуратура, видно от високия процент на потвърдени актове при упражняване на инстанционен и служебен контрол от страна на ОП - гр. Кюстендил.

В ОП - гр. Кюстендил е въведен и се поддържа Регистър за срочността на проверките по чл. 145 от ЗСВ, като системният администратор е осигурил достъп до регистъра на всички прокурори с оглед упражняване на контрол по отношение на сроковете. Водещият регистъра служител следи за своевременното, пълно и коректно отразяване в УИС на информацията, свързана със сроковете на извършване на проверките и произнасянето на прокурор по съответните преписки. Всеки понеделник определеният със заповед на административния ръководител съдебен служител извежда от УИС, проверява и предоставя на окръжния прокурор писмена информация за изтичащите през седмицата срокове на проверките по чл. 145, ал. 2, изр. 1 от ЗСВ и тези по чл. 145, ал. 2, изр. 2 от ЗСВ. 10 дни преди изтичане на сроковете водещият регистъра подготвя до съответните наблюдаващи прокурори писма за крайния срок на проверката по чл. 145, ал. 2, изр.1 от ЗСВ. В резултат на упражнявания контрол всички възложени проверки по реда на чл. 145 от ЗСВ по правило се приключват в законовия срок.

Подобрена е срочността на разследването, като огромната част от досъдебните производства до решаването им прокурор са с времетраене под 8 месеца. Като причини за все пак налагащо се удължаване сроковете на разследване по реда на чл. 234, ал. 2 и ал. 3 НПК трайно се очертават: несвоевременно изготвяне на експертни заключения, трудности при намиране на експерти по дела с фактическа и правна сложност, забавяне изпълнението на молби за правна помощ до държави извън Европейския съюз.

За преодоляване на този проблем може да се работи и предвид опита, който притежавам в международното правно сътрудничество, имам самочувствието, че съм точният човек за това. **Ще бъде положено целенасочено усилие за оптимизиране на взаимодействието с вещите лица**

чрез изграждане на по-устойчива практика за своевременно възлагане и проследяване на експертизите. В частта на международното правно сътрудничество ще се работи за по-активно използване на инструментите на ЕС и прякото взаимодействие с партньорските органи, с цел съкращаване на сроковете за изпълнение на молбите за правна помощ. Натрупаният практически опит в тази област ще бъде използван за подпомагане на прокурорите при работа по дела с международен елемент.

Не е допуснато нито едно досъдебно производство да приключи извън законоустановения срок.

Относителният дял на решенията по същество ДП спрямо наблюдаваните от ОП - гр. Кюстендил е трайно висок.

В дейността на прокуратурите от района на ОП – гр. Кюстендил приоритетен характер имат наказателните производства за някои категории тежки престъпления, за корупционни престъпления и такива със значим обществен интерес. По всички тях прокурорите и разследващите органи осъществяват своите функции с особено внимание, насочено към повишени изисквания за качеството на работата и успешно приключване на производствата.

С оглед обществените очаквания и динамиката на престъпността, ще бъде поставен допълнителен фокус върху разследването на икономически и финансови престъпления, престъпления с трансграничен елемент и такива, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз. В тази насока ще се търси както изграждане на по-тясна специализация, така и по-активно използване на наличните национални и европейски механизми за сътрудничество.

На всеки три месеца наблюдаващите прокурори от Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил извършват проверка по отношение на спрените наказателни производства, като се изискват сведения от органите на полицията за възникването на предпоставки, обуславящи възобновяване на производствата. Специален акцент е поставен по отношение на евентуално съществуващи спрени наказателни производства, по които има лица, привлечени като обвиняеми, за да не се допуска да се прекрати наказателно производство с обвиняемо лице поради изтекла давност.

С оглед рационалното използване капацитета на следователите от ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил се провежда ежемесечен мониторинг на делата, възложени им по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 от НПК. При възлагането на

досъдебните производства за разследване от следовател, административният ръководител-окръжен прокурор на ОП – гр. Кюстендил във всички случаи е прилагал критериите за фактическа и правна сложност на делата.

Ефективно се използват и прилагат Електронният регистър на лица с неприключили наказателни производства, както и Споразумението между ПРБ и МВР за взаимодействие при разследване на две и повече досъдебни производства срещу един и същ обвиняем. Приоритетно и активно се разследват и досъдебните производства, водени срещу лица с две и повече досъдебни производства. Затвърдена е тенденцията за наличие на малко на брой наблюдавани досъдебни производства срещу такива лица. Продължени са усилията за вземане на своевременни и адекватни на обществената опасност на престъпленията и на личността на обвиняемите мерки за неотклонение и други мерки на процесуална принуда.

5. Съдебна фаза.

За дейността на прокуратурите от района, в частност на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, безспорно се налага заключението за наличието на значителен процент на осъдителните и санкционни решения, постановявани от съдилищата, което очевидно в сериозна степен е последица от доброто качество на прокурорската работа в различните фази на наказателния процес.

Принципно, особено важни за оценка на нивото на прокурорската дейност са показателите, касаещи оправдателните съдебни актове и, най-вече върнатите на прокуратурата дела от страна на съда (*доколкото в един състезателен процес оправдателния съдебен акт може да се дължи на много обстоятелства, но върнатите от съда дела са явен атестат за пропуски от страна на прокурора*). Броят на върнатите дела на Окръжна и Районна прокуратура – гр. Кюстендил като цяло през 2025 г. е много нисък, а не е бил висок и през предходните години. Нещо повече, налице е изразена позитивна тенденция /общо за района/ за постепенно намаляване на върнатите дела – както в абсолютна стойност, така и в процентно отношение. Това е повод за добра оценка относно качествено осъществяване на прокурорската дейност по изготвяне и внасяне в съда на съответстващи на изискванията на закона актове.

С оглед минимизиране на допусканите пропуски, ще бъде въведена практика за предварителен вътрешен преглед на обвинителните актове по по-сложни и обществено значими дела, включително чрез колегиално обсъждане. Това ще позволи своевременно идентифициране на слабости в

обвинителната теза и ще допринесе за повишаване на качеството на внесените актове, без да накърнява по никакъв начин вътрешното убеждение на наблюдаващия прокурор. Допълнително ще се акцентира върху практическото обучение чрез анализ на реални казуси и съдебни актове.

В предходни години са установени съществуващи затруднения на наблюдаващи прокурори в работата им за престъпления, отличаващи се с определена специфика и сложност – преимуществено такива по чл. 248а НК, което е обусловило акцент върху необходимостта от влагане по-задълбочен подход при изпълнение на функциите им при подобни производства във всеки един етап от същите. Доколкото притежавам опит като европейски делегиран прокурор и лектор по темата, имам увереността, че ще помогна за преодоляване на този проблем, чрез съдействие и организиране на специализирани обучения, включително и в рамките на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил.

Основните причини за връщането на делата по внесените от прокурорите от района актове се изразяват в наличието на пропуски, водещи до ограничаване правата на обвиняемите, свързани с формулиране на обвиненията при привличането и най-вече при изготвянето на обвинителните актове, съответно постановленията по чл. 375 НПК, които са могли да бъдат избегнати при по-прецизна работа. Нарушенията по естеството си представляват приоритетно такива, рефлектиращи върху правото на защита на обвиняемите, респ. до невъзможността им да разберат точно в какво са обвинени вследствие неточно и неprecizно формулиране на обвиненията в постановленията за привличане по чл. 219 НПК, а така също несъответствие на обвинителните актове с изискванията на чл. 246 НПК – преобладаващо съществуване на непълноти, неясноти и противоречия при излагане на фактическата обстановка. Част от гореописаните нарушения /преимуществено неточните и неясни обвинения по реда на чл. 219 НПК/, допуснати от разследващите органи още при привличането на обвиняемите, не са забелязани и коригирани от наблюдаващите прокурори при докладите по чл. 219 и чл. 226 НПК. В този смисъл, елементарните понякога процесуални нарушения биха могли да се избегнат при осъществяване в нужната степен на прокурорските функции по чл. 46 и чл. 196 НПК. Тези причини доминират и в предходните години.

В никакъв случай не бива да се стига до изготвяне на постановления по чл. 78а от НК, когато не са налице законовите предпоставки за това – признак на проявено невнимание и липса на задълбоченост.

Позитивен ефект има възприетата практика върнатите за доразследване

дела да бъдат обсъждани и анализирани на работни съвещания на прокуратурите от района. Това се прави ежемесечно и безспорно води до намаляване на пропуските. В рамките на провежданите съвещания се поставя особен акцент върху необходимостта при изготвяне на обвинителния акт към всяко дело да се подхожда максимално внимателно и прецизно, за да не се стига до връщането му, като в никакъв случай не бива да се стига до допускане на системни персонални грешки и пропуски. Отбелязва се важността на докладите по реда на чл. 203, чл. 219 и чл. 226 НПК, при които да бъде изключен формалният подход и да се проявяват нужните сериозност и задълбоченост, съответно необходимостта от непрекъснато и по-тясно взаимодействие с разследващите органи в рамките на досъдебното производство и упражняване в пълна степен на правомощията на прокурора по чл. 196 НПК. Оптимизиране на резултатите би могло да бъде постигнато със съблюдаване на позитивните прокурорски постижения в района и страната, свързани със съдържанието, фактологията, структурата и реквизитите на обвинителните актове по различните състави от НК. Широкото участие на прокурорите в обучителни мероприятия, както и стриктно спазване на установената константна съдебна практика, неизменно водят до по-добри резултати.

Налага се констатацията за традиционно нисък брой, съответно процент, на оправдателните съдебни актове /постановени и влезли в сила/, като през 2025 г. се забелязва намаление /в абсолютна стойност и процентно/ за района в сравнение с предходните години по този, представляващ сам по себе си може би най-важен показател, илюстриращ същината на дейността на прокуратурата.

В общ план, двете доминиращи причини, както в предходните години така и през 2025 г. за оправдаване на обвиняемите се изразяват в разнопосочната оценка и интерпретация на доказателствените материали от съда и прокуратурата, най-вече относно тяхната достатъчност и тежест в подкрепа на обвинителната теза, както и събирането на нови доказателства в съдебната фаза, които не са могли да бъдат установени на досъдебното производство. Този факт определено не обуславя извод за недостатъчно задълбочена и прецизна прокурорска работа. Действително, задълбоченият анализ на оправдателните съдебни актове показва, че в повечето случаи признаването за невиновни на обвинените лица се дължи на нееднаквата трактовка на доказателствата, а в други случаи – на непредвидим развой на процеса в съдебната му фаза. Понякога ключови свидетели променят своите показания, а при назначени в хода на съдебното производство допълнителни или повторни експертизи, заключенията на вещите лица не съвпадат с предходните такива. За пресичане на подобни прояви е наложително активизирането на прокурорите по

ангажиране наказателната отговорност на виновните лица при констатиране на противоречия в показанията на свидетелите и заключенията на експертите.

Без съмнение е налице трайно очертала се тенденция за постигане на сериозни резултати, що се отнася до качеството на прокурорската работа, обусловена от положителния развой на наказателните производства в тяхната съдебна фаза в огромния брой от случаите по повдигнатите обвинения от страна на двете прокуратури в региона.

Въпреки постигнатите много добри резултати, не може да се каже, че не съществува необходимост от подобряване качеството на прокурорската дейност. Основното усилие в стремежа за минимизиране на оправдателните съдебни актове следва да се насочи към изначално точно определяне предмета на доказване, а след това – към осигуряване на достатъчно доказателствени източници, обезпечавачи и подкрепящи обвинителната теза в рамките на съдебната фаза на процеса. В тази посока е нужно още по-тясно взаимодействие с разследващите органи в рамките на досъдебното производство и упражняване в пълна степен на правомощията на прокурора по чл. 196 от НПК. Необходимо е всеки прокурор да подхожда максимално внимателно и прецизно при докладите по чл. 203, ал. 4, по чл. 219 и по чл. 226 от НПК, респективно при анализа на доказателствените материали, както и при изготвянето на съобразени с изискванията по чл. 246 от НПК обвинителни актове /постановления по чл. 78а от НК/, за да не се стига до постановяване на оправдателни съдебни решения. Следва да бъде проявявано внимание относно наличието на предпоставките за приложението на чл. 78а от НК с цел избягване връщането от съда на предложенията по чл. 78а от НК. Определено не бива да бъде подценявана ролята на прокурора в съдебната фаза на процеса, в т. ч. и във въззивната инстанция, където активността и състоятелните становища имат своето сериозно значение. Несъмнено, от особена важност е познаването в детайли на съдебната практика и теоретичните постановки, което следва да се осигури посредством самоподготовка и още по-голямо участие на прокурорите от района в обучителни мероприятия и семинари.

И тук следва да се отбележи позитивната роля за оптимизиране на резултатите от прокурорската дейност на Указанията за подобряване работата на ПРБ по наказателносъдебния надзор, утвърдени със Заповед № РД-02-29/15.12.2017 г. и изменени със заповед № РД-02-07/20.03.2025 г. на главния прокурор, що се отнася до предприетите мерки за преодоляване на слабостите, както и противоречията в съдебната и прокурорската практика, водещи до постановяване на оправдателни съдебни актове.

След своевременно и надлежно попълване на изискуемите форми съгласно Указанията, касаещи оправдателните съдебни актове, респ. нанасяне на данните от тях в електронния регистър с необходимите точност и пълнота, се провежда ежемесечно регулярно обсъждане и анализиране на допуснатите пропуски и слабости във всяка от прокуратурите от региона.

В локалната мрежа на ОП - гр. Кюстендил е създадена споделена папка между прокурорите със съдебни актове, проверени по касационен ред, по отделни видове престъпления. Това значително улеснява проучването на съдебната практика и подготовката при изготвянето на прокурорските актове.

Реално, значима противоречива прокурорска и съдебна практика, даваща сериозно отражение върху дейността на прокуратурите от района на ОП – гр. Кюстендил, не се наблюдава през последните години. В известен смисъл такава противоречива прокурорска и съдебна практика, макар и във все по-малка степен, все още съществува при тълкуването на понятието „съществено нарушение на процесуалните правила”, респ. връщането на делата на това основание. В тази посока отново следва да се отчете положителната роля на предприетата законодателна промяна на НПК от 2017 година, свързана с въвеждане института на разпоредителното заседание, вследствие на който проявяването понякога на ненужен и прекален формализъм в наказателния процес е сведен до минимум.

В крайна сметка се налага изводът, че по правило в приложението и тълкуването на материалния и процесуалния закон съществува добър синхрон между прокуратурите и съдилищата от района.

В дейността по изпълнение на наказанията като положителна тенденция следва да се посочи изключително високият процент на приведените в изпълнение присъди и предприетите адекватни мерки по неприведените такива (*издадените ЕЗА, периодичното изискване на информация за резултатите от издирването*). Работата на прокурорите от района на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил по изпълнение на наказанията е в съответствие с Указанието за дейността на прокуратурата по надзора върху изпълнение на наказанията и други принудителни мерки, което се констатира и при извършените проверки от горестоящи прокуратури. След получаване на присъдите без забавяне се предприемат действия за привеждането им в изпълнение, както и без забавяне се издават разпореждания за обявяване на осъдените лица за общодържавно издирване след получаване на сведения от ОЗ "Охрана". Установено е много добро ниво на взаимодействие и системен обмен на информация с ДМОС на МВР.

Особен акцент ще бъде поставен върху активната роля на прокурора в съдебната фаза, включително чрез по-задълбочена подготовка по конкретните дела, своевременно реагиране при промяна на доказателствената обстановка и активно участие при събирането и проверката на доказателствата. Това е ключов елемент за постигане на устойчиви резултати и за утвърждаване на обвинителната теза в съдебното производство.

Ще бъде разработен и вътрешен модел за систематизиране на допусканията по видове нарушения, който да позволява извеждане на повтарящи се проблеми и предприемане на целенасочени мерки за тяхното преодоляване. По този начин анализът ще придобие не само констативен, но и управленски характер.

6. Контролно-ревизионната дейност.

Контролно-ревизионната дейност касателно РП - гр. Кюстендил, в т. ч. ТО – гр. Дупница, през годините е осъществявана планирано и задълбочено, със стремеж за оптимизиране на дейността и отстраняване на констатирани слабости и пропуски. В тази връзка са извършени редица тематични ревизии и проверки.

Всяка година са проверявани: неприключените наказателни производства, водени срещу лица с две и повече производства, неприключените досъдебни производства, по които има лица с мярка за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“ с продължителност повече от 6 месеца, неприключените досъдебни производства, образувани преди повече от 3 години, изготвените въззивни протести, работата по ДП, водени за корупционни престъпления, спрените и прекратени досъдебни производства, водени срещу известен извършител, както и спазване на принципа за случайното разпределение на преписките и делата и други тематични проверки.

Комплексна ревизия на двете районни прокуратури (преди окрупняването им) е извършена през 2020 год. Комплексна ревизия е извършена по отношение на Районна прокуратура – гр. Кюстендил, в т. ч. ТО – гр. Дупница, и през 2022 г.

Резултатите от ревизиите и проверките са обсъждани на съвещания на прокурорите. От страна на административните ръководители своевременно са взети съответни организационни мерки във връзка с отправените препоръки.

Контролно-ревизионната дейност следва да се развие и в посока на

превантивен инструмент, насочен не само към установяване на пропуски, но и към тяхното своевременно предотвратяване. В тази връзка ще се въведе практика за последващо проследяване на изпълнението на дадените препоръки и оценка на тяхната ефективност.

В случаите на системно повтарящи се пропуски ще се търси и персонална отговорност в рамките на предвидените от закона механизми, като целта е не санкция, а изграждане на устойчива професионална дисциплина и повишаване на качеството на работа.

7. Гражданскосъдебен надзор.

По отношение гражданскосъдебния надзор следва да се отрази константно добрата активност на прокурорите от ОП - гр. Кюстендил при предявяване на искиове по ТЗ. Разгледаните от съда искиове по правило биват уважавани, а изразяваните от прокурорите становища са аргументирани в достатъчна степен.

8. Административносъдебен надзор.

За дейността на прокуратурите от района, касаеща административносъдебния надзор, може да се отрази винаги успешното атакуване на незаконосъобразни актове на общинските съвети, както и даването на обосновани и задълбочени становища в заседанията на Административен съд – гр. Кюстендил.

Ще бъде насърчавано уеднаквяването на практиката чрез обмен на добри примери и съдебна практика между прокурорите, с цел повишаване на ефективността на надзорната дейност и постигане на устойчиви резултати.

9. Повишаване на професионалната квалификация.

Повишаването на квалификацията на прокурорите, следователите и служителите представлява особено важен приоритет като безспорна и задължителна предпоставка за ефективно осъществяване на функциите им. В тази връзка участието на прокурорите, следователите и съдебните служители в обучителни курсове и семинари следва да бъде насърчавано и осигурявано. Въпреки установената добра практика до момента, има поле за развитие, за което ще положи необходимите усилия, ако получа доверие за административно-ръководен мандат.

Провеждани са регулярни периодични съвместни работни срещи на

представители на прокуратурата и ОД на МВР – гр. Кюстендил, имащи за предмет набелязване и осъществяване на съвместни мероприятия за противодействие на корупционните престъпления, изпирането на пари и контрабандата на акцизни стоки. Нещо повече, такива срещи са осъществявани в оперативен порядък и при всяко установяването на сериозни данни, обуславящи необходимостта от предприемане на бързи съвместни действия от страна на органите на прокуратурата и полицията с цел разкриване и по-ефективно наказателно преследване на престъпни прояви, имащи сериозен обществен отзвук.

Периодично се провеждат обучения с практическа насоченост и на разследващите полицаи от отдел „Разследване“ в ОДМВР - гр. Кюстендил. Същите участват в планирани обучения по теми, определени съвместно с прокуратурите от района съобразно констатирана необходимост в определена насока по утвърдени от окръжния прокурор на ОП - гр. Кюстендил графици. С цел преодоляването на актуални проблеми, повишаване качеството на осъществяваните първоначални и последващи действия по разследване и извършването на проверки, както и за стриктно спазване на изискванията на НПК, тези обучения имат за цел да придадат положително отражение както върху качеството на дейността на разследващите и полицейски органи, така и върху взаимодействието им с РП – гр. Кюстендил и с ОП – гр. Кюстендил. Следва да се отбележи обаче, че невинаги прокурорите подхождат с необходимата задълбоченост при подготовката и провеждането на тези обучения, което е недопустимо, както във връзка с практическите ползи от тях, така и предвид престижа на институцията. В тази насока е необходимо подобрене, като административният ръководител или негов заместник следва да присъства на всяко едно от обученията, за да се подчертае пред магистратския състав важноста на тази дейност и обстоятелството, че формалният подход няма да бъде толериран.

В тази връзка ще бъде въведен по-структуриран подход при планирането и провеждането на обученията, включително предварителна подготовка по конкретни теми, ясно дефинирани цели и последваща оценка на ефекта от обученията. Особено внимание ще бъде отделено на практическата насоченост и приложимостта на знанията в ежедневната работа.

Следва да се посочи, че все още не е достигнат пълният капацитет на теоретична и практическа подготовка за разследването на дела с предмет - финансови и данъчни престъпления, пране на пари, компютърни престъпления,

престъпления против финансовите интереси на страната и Европейския съюз. Има какво да се желае и по отношение на приложението от страна на прокурорите в района на инструментите за международното правно сътрудничество, особено що се отнася до следене и предприемане на съответни действия за срочното изпълнение на изходящите европейски заповеди за разследване, европейски заповеди за арест и молби за правна помощ. В тази насока също бих положил значителни усилия, с цел постигане на възможно най-добра специализация на прокурорите от двете прокуратури в района по тези, изключително важни в нашето съвремие аспекти от прокурорската дейност.

Обучителната дейност ще бъде обвързана с конкретни практически резултати, включително проследяване на отражението ѝ върху качеството на прокурорските актове и намаляване на допусканияте процесуални нарушения. По този начин ще се гарантира, че обученията не остават формални, а водят до реално повишаване на професионалния капацитет.

10. Медийната политика.

Отчитайки особено важността на медийната политика, е проявяван стремеж за предоставяне на своевременна и точна информация на обществеността за работата на прокуратурите от района на КнОП, като е следвана линия на откритост и прозрачност, както и подход на равнопоставеност към медиите.

Електронните страници на двете прокуратури са редовно поддържани и актуализирани и предлагат изчерпателна и значима информация.

Медийният експерт на Апелативна прокуратура – гр. София бива ежеседмично уведомяван за всички аспекти от работата на ОП – гр. Кюстендил и РП – гр. Кюстендил, които представляват интерес за обществеността, както и незабавно, когато интересът е особено повишен.

Говорителите на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и Районна прокуратура – гр. Кюстендил са постоянно на разположение на представители на медиите за предоставяне на нужната информация.

Медийната среда, която функционира прокуратурата в днешно време обаче, не може да се определи като положителна, а усилията, които се полагат във връзка с повишаване имиджа на прокуратурата, определено не са достатъчни. Ако ми бъде гласувано доверие за административно-ръководен мандат, това е един от аспектите в дейността на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, който бих искал да оптимизирам, с предприемане на конкретни

мерки и последователен подход.

В тази насока ще бъде развита по-проактивна комуникационна стратегия, включваща не само предоставяне на информация, но и изграждане на устойчиво доверие чрез регулярни публични изяви, брифинги и подобряване на дигиталното присъствие на прокуратурата. Целта е постигане на по-висока прозрачност и по-ефективно взаимодействие с обществото.

Особено внимание ще бъде отделено и на комуникацията в ситуации с повишен обществен интерес, чрез изграждане на ясни стандарти за бърза, координирана и юридически издържана реакция, с оглед недопускане на спекулации и защита авторитета на прокуратурата.

В заключение, следва да се отбележи, че постигнатите добри резултати в работата на ОП – гр. Кюстендил през годините не са убягнали от вниманието на ръководството на ПРБ. В тази връзка посочвам само последния петгодишен период, в рамките на който са налице следните поощрения:

През 2022 г. на двама следователи от ОСЛО при ОП - гр. Кюстендил – г-жа Вангелия Костова и г-н Кирил Кирилов, е изказана служебна благодарност за положените усилия и професионализъм от директора на НСлС и зам. главен прокурор по разследването по повод работата им по конкретно ДП.

По предложение на административния ръководител-окръжен прокурор на ОП – гр. Кюстендил, с решение на ПК на ВСС по т. 12.1 от Протокол № 25/29.06.2022 г., Йордан Георгиев Йорданов – прокурор в ОП – гр. Кюстендил, е поощрен с отличие „служебна благодарност и грамота“ и парична награда за постигнати високи резултати при изпълнение на служебните задължения.

По предложение на прокурор в отдел 06 „Административен“ във ВКП, извършил тематична ревизия на дейността на административния ръководител на ОП – гр. Кюстендил, със Заповед № РД- /27.06.2023 г. на и. ф. главен прокурор, окръжният прокурор на ОП – гр. Кюстендил е поощрен с отличие - плакет „Прокуратура на Република България“, за проявен висок професионализъм и образцово изпълнение на служебните задължения при осъществяване на административно и организационно ръководство на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил.

Със Заповед № РД- '07.12.2023 г. на и. ф. главен прокурор административният ръководител-окръжен прокурор на ОП – гр. Кюстендил, е поощрен за проявен висок професионализъм и образцово изпълнение на служебните задължения с парична награда.

Със Заповед № РД- /07.12.2023 г. на и. ф. главен прокурор, г-н Ангел Байрактарски – заместник на административния ръководител-заместник окръжен прокурор на ОП – гр. Кюстендил, е поощрен за проявен висок професионализъм и образцово изпълнение на служебните задължения с парична награда.

По предложение на прокурор от отдел 06 „Административен“ във ВКП, извършил тематична ревизия на дейността на административния ръководител на ОП – гр. Кюстендил, със Заповед № РД- /27.06.2023 г. на и. ф. главен прокурор, г-жа Ирена Ангелова – административен секретар на ОП – гр. Кюстендил, е поощрена с отличие „Служебна благодарност“ за проявен висок професионализъм и образцово изпълнение на служебните задължения.

Извън така формулираните достижения и проблеми следва да се посочи, че традиционно в района на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил се поддържат много добри отношения на професионално ниво със съдиите от ОС - гр. Кюстендил, РС – гр. Кюстендил и АС - гр. Кюстендил, с органите на МВР – разбира се, със зачитане на специфичната им компетентност.

В самия екип на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил е изградена спокойна работна среда, в която водещи са принципите на взаимно уважение и колегиалност - както между прокурорите, така и сред служителите.

В обобщение, постигнатите резултати създават стабилна основа за надграждане, но следващият етап в развитието на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил изисква по-ясно изразен управленски подход, насочен към ефективност, специализация и устойчиво повишаване на качеството на прокурорската дейност. Именно в тази посока ще бъдат насочени усилията ми.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

В концепцията си до момента изложих заключението, че Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил е много добре функциониращ орган на съдебната власт, със създадена стриктна организация на работата и изграден положителен работен климат. Безспорно предходните административно-ръководни мандати на г-жа Камелия Стефанова и г-н Ангел Байрактарски (*макар и за огромно съжаление изключително кратък*), са изцяло успешни, съпроводени с постигнати високи цели и отлични резултати. На тази основа новият административен ръководител следва да встъпи изключително внимателно и отговорно, за да бъде в състояние, както да не наруши изградения баланс в работата и да запази положителните резултати и добрите практики, така и да успее да доразвие дейността и да постигне оптималното там, където има място за усъвършенстване. В тази ситуация е особено важно ръководителят да познава много добре спецификите на региона, магистратите, съдебните служители, практиката на съдилищата, разследващите и полицейските органи, за да знае в каква насока да насочи усилията си, как да подхожда в определени ситуации съобразно спецификите на региона и какво не трябва да прави, за да не се нарушава изграденият баланс.

В допълнение следва да се подчертае, че управленският подход в настоящата концепция се основава не само на съхраняване на постигнатото, но и на постепенно преминаване към модел на управление, основан на анализ на данни, измерими резултати и ясно дефинирани индикатори за ефективност. Това предполага надграждане на съществуващите добри практики чрез въвеждане на елементи на стратегическо планиране, системно проследяване на резултатите и адаптиране на управленските решения спрямо динамиката на престъпността и натовареността. В този смисъл, концепцията не се ограничава до поддържане на стабилност, а цели устойчиво развитие и повишаване на качеството на прокурорската дейност.

Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил е един балансиран и добре работещ орган на съдебната власт. Това налага да се предприемат мерки за запазване на функционирането ѝ като такъв и, от друга страна, предоставя невероятната възможност за развитие в насоки, които са и ще бъдат в бъдеще от огромно значение за функционирането на съдебната система и обществото като цяло. Именно предвид това набелязаните от мен мерки са в две насоки – от една

страна запазване на добрите резултати, а от друга предприемане на инициативи, които са уникални за действителността на българската прокуратура и които могат да издигнат Окръжна прокуратура – Кюстендил на друго ниво. Сред тях са предвидени конкретни действия, свързани с повишаване на квалификацията на прокурорите и следователите от състава на Окръжна прокуратура – Кюстендил и съответната районна прокуратура по три, изключително важни в нашето съвремие направления на наказателното право и процес:

- Компютърни престъпления,
- Международно правно сътрудничество по наказателни дела,
- Престъпления против финансовите интереси на Европейския съюз.

И по трите направления притежавам релевантен опит, не само практически такъв, но и като лектор в организирани в страната и чужбина семинари, конференции и професионални обучения за съдии, прокурори, разследващи и полицейски органи. Вярвам, че опитът и познанията ми ще помогнат за повишаване на квалификацията на магистратите и разследващите органи в региона в тези три, толкова важни сфери от наказателното право и процес в нашето ежедневие, които безспорно ще увеличават своето значение в бъдеще.

1. Мерки, свързани със запазване и доразвиване на добрите резултати до момента.

Посочените по-долу мерки са насочени към надграждане на вече постигнатите резултати чрез съчетаване на утвърдените добри практики с въвеждането на съвременни управленски подходи, основани на анализ, предвидимост и ефективност.

1.1. Постигане на максимална ефективност на прокурорската дейност.

1.1.1. Досъдебна фаза.

Цел: Осигуряване на законосъобразно и качествено разследване в разумни срокове. Спазване на стандартите за ефективно разследване съобразно изискванията на ЕКПЧ.

Мерки:

- Подобряване координацията между наблюдаващите прокурори, разследващите органи и структурите на МВР, ТДНС и Агенция Митници чрез проактивен подход, включващ **работни срещи** и работа в екип, на които се

планират и анализират своевременно предстоящи действия и събирането на достатъчен по обем и качества доказателства, гарантиращи успешно провеждане на наказателни производства. В тази връзка от особено значение е първоначалното докладване на оперативните дела, подготовката и планиране на реализации, планиране на СРС и др. способности под ръководството на наблюдаващия прокурор. Работните срещи с ръководителите на съответните институции ще се инициират още в началото на мандата, като ще се определи оптимална периодичност, по която да се провеждат в бъдеще, с цел непрекъсваемост на контакта и непрекъснато обсъждане на измененията в обстановката и мерките, които да се предприемат.

- Упражняване на ефективен надзор върху разследването от страна на наблюдаващите прокурори чрез формулиране на изчерпателни, точни и ясни указания със срокове за изпълнението им и оптимално планиране на разследването. Конкретните мерки за това включват **ефективен инстанционен и служебен контрол от страна на ОП – гр. Кюстендил по отношение качеството на изготвените от РП – гр. Кюстендил прокурорски актове с изискване спазването на високи стандарти за обоснованост и мотивираност, обсъждане на конкретни казуси на работни съвещания, по които са възникнали сериозни проблеми или които се открояват като изключително добри практики (разширяване на тези обсъждания извън върнатите дела и оправдателните присъди, и по отношение на други аспекти от прокурорската дейност), насърчаване на магистратите да се включват в обучения и семинари по темата, при необходимост организиране на такива от самата Окръжна прокуратура – Кюстендил.**

- Подпомагане на разследващите органи при избора на квалифицирани вещи лица по дела с фактическа и правна сложност, както и на преводачи на по-редки езици. Конкретни мерки в тази насока биха включвали изготвяне на работни списъци с местно значение на такива вещи лица и най-вече преводачи от по-редки езици, които да бъдат комуникирани с всички магистрати в региона, обсъждане на работните съвещания на възникналите проблеми в тази насока с цел намиране на решения и споделяне на добри практики и отзиви.

- Съкращаване на продължителността на разследване в досъдебната фаза и повишаване на качеството на разследването чрез максимално оптимизиране на дейността на разследващите органи и по-голяма активност от страна на наблюдаващите прокурори при упражняването на контрол над разследването, с оглед провеждането му във възможно най-кратки срокове. Реализиране на постоянен контрол върху работата на прокурорите за

недопускане на неоправдано удължаване на наказателното производство и нарушаване на изискването за разумен срок по чл. 6, ал. 1 от ЕКЗПЧОС, както и по чл. 22, ал. 2 и ал. 3 НПК. Конкретните мерки за това включват **прилагане на строги стандарти от страна на административно-ръководните екипи при удължаване на сроковете за разследване, високи изисквания към начина на наблюдение на разследването от Районна прокуратура – гр. Кюстендил, на които прокурорите в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил да държат при инстанционния и служебния контрол, насърчаване на участието на прокурорите и следователите в професионални обучения, при необходимост, организиране на такива в рамките на Окръжна прокуратура – Кюстендил, включване в годишните планове на проверки на районната прокуратура за срочност, във връзка с инструментите за международно правно сътрудничество.**

- Стриктен контрол по отношение продължителността на мерките за процесуална принуда чрез използване на Регистъра на лица с мярка за неотклонение. Конкретните мерки включват **прилагане на високи стандарти от страна на административно-ръководните екипи при удължаване на сроковете за разследване, продължаване на утвърдената практика по ангажиране на конкретни съдебни служители при стриктна организация на заместването помежду им, които ежедневно да следят регистъра и да докладват на наблюдаващите прокурори и на административния ръководител за изтичане на срокове по мерки за процесуална принуда.**

- Свеждане до минимум на досъдебните производства с продължителност на разследването над 3 години чрез планиране на действия за приключването им и строг контрол върху дейността на органите на досъдебното производство. Конкретните мерки включват **прилагане на високи стандарти от страна на административно-ръководните екипи при удължаване на сроковете за разследване, продължаване на утвърдената практика по ангажиране на конкретни съдебни служители при стриктна организация на заместването помежду им, които редовно да следят относимите регистри и да докладват на наблюдаващите прокурори и на административния ръководител за изтичане на срокове по мерки за процесуална принуда.**

- Продължаване на периодичния контрол /на 3 месеца/ на всички спрени наказателни производства с оглед наличие на основания за възобновяването им.

- Повишаване професионалната компетентност на разследващите полицаи чрез продължаване на планираните съвместни обучителни мероприятия по теми, съобразени с констатирани пропуски в работата, с

максимална практическа насоченост и реална полза в непосредствената работа. Конкретните мерки включват анкети в края на предходния отчетен период за обучителните потребности, които да бъдат изпращани до разследващите органи и магистратите, анализ на възникнали през годината в хода на работата обучителни потребности, на базата на тези методи за изследване на обучителните потребности, планиране на годишна програма за съвместните обучителни мероприятия с дати и теми, които могат да бъдат както регионални, така и съвместни на няколко области, осигуряване на компетентни лектори, включително в съдействие с НИП, строг контрол върху качеството на обученията, включващ задължително участие на член на административно-ръководния екип във всяко едно обучение.

- Популяризиране на положителния опит на колегите по успешно приключили дела с важно за практиката значение и стимулиране на дискусии и обмен на становища. Конкретните мерки включват коментар по време на работни съвещания, след заличаване на лични данни и със съгласие на съответния наблюдаващ прокурор, включване на относимите актове, представляващи добри практики, в електронно споделената папка, достъпна за всички прокурори и следователи.

- Приоритетно разследване на досъдебни производства от особен обществен интерес както и от Единния каталог на корупционни престъпления чрез сформирани екипи за разследване, включващи наблюдаващ прокурор, разследващ орган и оперативни полицейски служители. Планиране на действията по разследване и обезпечаване с експерти с нужната квалификация и опит. Отчитане на спецификата на някои дела с особена фактическа и правна сложност и използване на реда за възлагане на разследването им на следовател от НСлС.

- Своевременно, на ранен етап от разследването, да се предприемат мерки за обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата, както и на пряката и непряката облага, придобити чрез престъпление, ако не подлежат на връщане или възстановяване. Конкретните мерки и тук се изразяват в обсъждане на този подход на работни съвещания, стриктни стандарти в тази насока при осъществяване на контролно-ревизионната дейност на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил спрямо районната прокуратура в региона.

- Продължаване усилията на прокурорите и разследващите органи за запазване на положителната тенденция и стремеж към увеличаване броя на бързите производства. При редовните срещи с ръководителите на разследващите структури подходът по приоритетно провеждане на бързи

производства следва да се обсъжда, като се набележат конкретни мерки, които да спомогнат образуването и провеждането в срок на бързи производства.

- **Активизиране инициативността на наблюдаващите прокурори при изготвяне на предложения до окръжния прокурор за възлагане на дела с фактическа и правна сложност на следователи от ОСлО при ОП - гр. Кюстендил с цел осигуряване пределно добро качество на разследването, стимулиране натовареността на следователите и постигане на известно облекчаване на работата на разследващите полицаи. Тук от съществено значение е възлагането на разследването на следовател да е достатъчно своевременно /базирано на пълноценно изпълнение на функциите по чл. 46 НПК/, за да бъде обезпечена в нужната степен необходимостта от по-високо ниво на професионална подготовка и опит на разследващия орган.**

- **С оглед повишаване на ефективността на досъдебната фаза следва да бъде въведен и елемент на системен анализ на разследванията чрез разработване на вътрешни индикатори за оценка, като продължителност на разследванията по видове престъпления, брой дадени указания и тяхното изпълнение, честота на връщане на дела за допълнително разследване и резултатност на внесените актове. Този подход ще позволи идентифициране на структурни проблеми, своевременно предприемане на корективни мерки и повишаване на качеството на разследванията чрез обективни данни, а не единствено чрез формален контрол.**

1.1.2. Съдебна фаза.

Цел: Подобряване качеството на внасяните в съда прокурорски актове и съобразяване със съдебната практика. Ограничаване до минимум на върнатите актове и постановените оправдателни съдебни актове. Запазване и надграждане на установените положителни тенденции в района за намаляване броя на върнатите от съда дела и постановените оправдателни съдебни актове.

Мерки:

- **Продължаване на периодичните работни съвещания с прокурорите за обсъждане и анализиране на причините, довели до връщане на делата и постановяване на оправдателни актове.**

- **Популяризиране на добрите прокурорски практики чрез локалната мрежа на ОП – гр. Кюстендил. Съществуващата електронна папка с прокурорски актове да бъде разширена, като в отделен раздел намерят място и всички влезли в сила оправдателни присъди и определения за**

върщане на дела от съда. Така всеки прокурор би имал възможност да се запознае и съобрази с тях при бъдещо решаване на сходни случаи¹⁸.

- Повишаване квалификацията на прокурорите чрез още по-активно включване в организирани тематични обучения, самоподготовка и проучване на съдебната практика. Своевременно реагиране на промяната в законодателството и съдебната практика. Извършване на задълбочен анализа на осъдителните решения на Европейския съд по правата на човека в Страсбург, по които Република България е страна както и на решенията на Съда на ЕС по повод отправени преюдициални запитвания и комуникирането му с магистратите по време на работни съвещания. При необходимост организиране на конкретни обучения в рамките на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил.

- Осъществяване на ефективен контрол и полагане на максимални усилия за събиране на достатъчен обем от доказателствени материали, правилното им анализиране и прецизност при изготвяне на внасяните в съда прокурорски актове, при спазване изискванията на чл. 246, ал. 2-4 от НПК. Конкретните мерки бяха посочени по-горе – **конструктивно обсъждане на допуснатите пропуски и добрите практики по време на работни съвещания, насърчаване на магистратите за участие в професионални обучения и семинари, организиране на такива при възникнала конкретна необходимост в рамките на Окръжна прокуратура – Кюстендил.**

- Задълбочена подготовка за участие в разпоредителното заседание и в съдебното следствие, а така също и във въззивните производства. Повишаване качеството на прокурорските пледоарии в рамките на съдебните прения. Анализът на тази част от прокурорската дейност има необходимост и поле за развитие. Практиката на Окръжна и Районна прокуратура – гр. Кюстендил следва да се събира и анализира, след което да се постави на обсъждане на работни съвещания, а при констатирани сериозни пропуски да се вземат съответни мерки. От друга страна, при установяване на добри практики, същите следва да се довеждат до знанието на прокурорите. **Член на ръководния екип на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил следва да поеме отговорността по проучване на качеството на процесуалното поведение на прокурорите от региона, с цел преодоляване на констатирани пропуски и подобряване на практиката.**

¹⁸ В концепцията, освен моите идеи за развитие на Окръжна прокуратура – Кюстендил, са взаимствани редица идеи, предложени и коментирани още през 2024 г. с бившия административен ръководител – окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и залегнали в неговата концепция, които, за съжаление, г-н Байрактарски нямаше време да реализира в пълнота поради трагичното преждевременно приключване на ръководния му мандат. Включил съм същите в концепцията си, защото считам, че са изведени от дългогодишния опит и характерните за г-н Байрактарски правно-аналитична мисъл и прагматизъм, съответно заслужават да получат шанс за реализация.

- Въвеждане на електронен регистър на съдебните заседания, който ще бъде попълван от определени съдебни служители и споделен на компютърните конфигурации на всички прокурори. Подобна програма успешно се ползваше в закритата вече Районна прокуратура – Дупница и още в началото на административно-ръководния ми мандат като районен прокурор на Районна прокуратура – гр. Кюстендил я въведох и там, с което се създаде възможност за прокурорите да оптимизират работния си график и подобри организацията по отчитане и уравнивяване броя на участията в съдебни заседания.

- Допълнително, с оглед ограничаване на върнатите дела и оправдателните присъди, следва да се обмисли въвеждането на вътрешен механизъм за предварителен преглед на обвинителни актове по дела с висока фактическа и правна сложност. Този подход, прилаган в редица европейски прокуратури, позволява своевременно отстраняване на пропуски, уеднаквяване на практиката и повишаване качеството на прокурорските актове, без да накърнява независимостта на наблюдаващия прокурор.

1.1.3. Гражданскосъдебен надзор.

Цел: Поддържане на високо ниво и подобряване на дейността на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил по гражданскосъдебния надзор.

Мерки:

- Задълбочено проучване на съдебната практика по ЗОДОВ, своевременно изготвяне на отговори по предявените искиви молби срещу ПРБ и ефективно участие в съдебното производство. Ръководителят на съответния надзор следва стриктно да следи прокурорите, ангажирани с него, да са запознати с актуалните тенденции. По-конкретна мярка е откриване на подраздел „гражданскосъдебен надзор“ в споделената папка на Окръжна прокуратура – Кюстендил с прокурорски актове и съдебна практика по темата.

1.1.4. Административносъдебния надзор.

Цел: Поддържане на високо ниво и подобряване на дейността на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил по административносъдебния надзор.

Мерки:

- Детайлно запознаване със служебно получаваните административните актове, подлежащи на съдебен контрол в предвидените от закона случаи, и засилване активността по отношение на атакуването им

относно тяхната законосъобразност. Конкретна мярка би била **включването на прокурорите, ангажирани с надзора, в специализирани професионални обучения и организирането на такива от страна на ОП – гр. Кюстендил при необходимост.**

- Задълбочено проучване на съдебната практика, свързана с административния надзор. Ръководителят на съответния надзор следва стриктно да следи прокурорите, ангажирани с него, да са запознати с актуалните тенденции. По-конкретна мярка е **откриване на подраздел „административен надзор“ в споделената папка на Окръжна прокуратура – Кюстендил с прокурорски актове и съдебна практика по темата.**

1.1.5. Упражняване на ефективна контролно-ревизионна дейност от ОП – гр. Кюстендил спрямо РП – гр. Кюстендил.

Цел: Осъществяване на адекватен и качествен надзор върху дейността на Районна прокуратура – гр. Кюстендил - както чрез дейността по инстанционния контрол, така и при извършваната контролно-ревизионна дейност.

Мерки:

- Прокурорите от окръжната прокуратура със своя опит и знания следва да подпомагат дейността на своите колеги от районната прокуратура и да способстват за изграждане на трайна законосъобразна прокурорска практика в района. За постигане на добри резултати в работата е необходимо утвърждаване и поддържане на колегиален дух на уважение и взаимопомощ и ползотворно двустранно взаимодействие между двете структури на съдебната власт, както и утвърждаване на конкретни стандарти, по които ще се провежда контролно-ревизионната дейност.

- Проучване и анализиране на повтарящи се пропуски в дейността на районната прокуратура и планиране на своевременни тематични ревизии и проверки с оглед отстраняването им. Като конкретни примери могат да бъдат посочени извършване на периодични тематични проверки на спрените наказателни производства с оглед наличие на предпоставки за възобновяването им, спазване на сроковете за извършване на разследването и предприетите мерки за ускоряване на производствата с продължителност извън рамките на разумните срокове /над 3 години/.

- **Контролно-ревизионната дейност следва да се развие не само като инструмент за констатиране на пропуски, но и като механизъм с ясно изразен превантивен характер. Това предполага системно проследяване на изпълнението на дадените указания и оценка на тяхната ефективност, както и предприемане на последващи действия при установяване на**

повтаряемост на едни и същи слабости. По този начин контролът ще се превърне в реален фактор за повишаване на качеството, а не единствено в отчетна дейност.

1.2. Усъвършенстване на управлението на ОП – гр. Кюстендил.

Цел: Законосъобразно и ефективно използване на предоставените бюджетни средства.

Мерки:

- Осъществяване на стриктен контрол по отношение направените разходи и недопускане превишаване на заложените лимити чрез последователно и постоянно прилагане на съществуващите контролни механизми. Идентифициране на рисковете, упражняване на предварителен контрол и спазване на Счетоводната политика на ПРБ и ЗФУКПС.

Цел: Повишаване мотивацията на магистратите и съдебните служители.

Мерки:

- Аналитичен поглед и оценка на работата на магистратите и служителите с цел повишаване на мотивацията им за работа и използване в пълна степен на възможностите за стимулиране в съответствие с Вътрешните правила за поощряване в Прокуратурата на Република България. Активизиране на дейността по изготвяне на предложения за поощряване на прокурорите и следователите при проявен висок професионализъм и отлично изпълнение на служебните задължения. Идентичен подход следва да има и към съдебните служители, показали изключителни резултати, включително и чрез използване на възможността за **предсрочно повишаване в ранг**. Възможностите за стимулиране на магистратите и служителите следва да бъдат използвани активно, тъй като това допринася за мотивацията и добрата работа в бъдеще на всеки един от тях. От една страна, на поощрения, който получава удовлетворение за труда и усилията, а от друга страна, на останалите, които ще бъдат насърчени да работят, за да реализират същите достижения.

Цел: Поддържане на колегиална работна среда и отношения на взаимно уважение, равнопоставеност и независимост при изпълнение на прокурорските функции.

Мерки:

- Справедливо разпределение на работата чрез равномерна натовареност и стриктно спазване на принципа за случайно разпределение на преписките и

делата. Както имах повод да спомена по-рано в рамките на настоящата концепция, в периода, в който заемах длъжността административен ръководител – районен прокурор на Районна прокуратура – гр. Кюстендил, разработих и въведох в експлоатация **механизъм за измерване тежестта на преписките и делата в отделните групи за случайно разпределение и времето, необходимо за тяхното решаване.** Механизмът, в най-общи линии се изразява в две части:

- Задълбочен анализ на работата по всеки един отделен надзор, съответно в рамките на всяка една група за случайно разпределение на преписки и дела през последните три години. Изследва се броят на преписките във всяка една от групите за случайно разпределение на годишна база, средния период от време, който отнема решаването на преписка в конкретния надзор, на базата и на броя издадени прокурорски актове, респективно участия в съдебни заседания. На базата на тези данни се изчислява коефициент на тежест на всяка една преписка от въпросния надзор.

- След като разполагаме с изчислените средни коефициенти на тежест на преписките от съответния надзор, респективно броят на същите в надзора средногодишно, спрямо броят на прокурорите във всяка една група за случайно разпределение, можем да балансираме натовареността чрез намаляване на процента на натовареност в основните групи за случайно разпределение – „преписки“ и „досъдебни производства“ със съответни стойности, отговарящи на натоварването, което конкретният прокурор получава в другите групи за случайно разпределение. По този начин ще се получи различен процент на натовареност на прокурорите в основните две групи за случайно разпределение, който обаче ще бъде балансиран с обективни стойности на натоварване в останалите групи, определени на базата на обективни статистически критерии.

Предложеният модел за измерване и балансиране на натовареността представлява съществена стъпка към въвеждане на обективни и измерими критерии в управлението на прокурорската дейност. Неговото прилагане позволява преодоляване на формалния подход при случайното разпределение и създава условия за реална справедливост в разпределението на работата. В по-широк план, този модел може да се разглежда като основа за въвеждане на системен подход към управление на натовареността в прокуратурата, базиран на данни и анализ, което съответства на съвременните тенденции в управлението на съдебните институции.

Моделът следва да се преизчислява ежегодно, за да се подсили, че във всеки период от неговото прилагане, установените коефициенти ще се базират

на статистически изследвания за последните три години. По този начин ще се преодолеят неточности, които могат да се дължат на временни или инцидентни изменения в криминогенната обстановка в региона или в работната обстановка на конкретната прокуратура. Имам увереността, че с прилагането на този метод, който вече е проверен, се постига оптимално разпределение на натовареността, за което реално модулът за случайно разпределение към УИС не е достатъчно ефективен. Единственото затруднение при прилагането на този метод е многото работа, която следва да свърши административния ръководител по анализиране на информацията и извършване на изчисленията, като съм готов да поема тази отговорност, с цел постигане на равномерно натоварване, което би било основен фактор за добър работен климат в екипа.

- Утвърждаване авторитета на ръководителя - чрез личен пример и труд, прозрачност, откритост и следване на заявените принципи в работата. Само по този начин отношенията между прокурорите, служителите и ръководителя, почиващи на взаимно уважение и доверие, могат да бъдат не само запазени, но и доразвити. В тази насока натовареността на административния ръководител и неговите заместници ще бъде оптимално висока, във връзка с изпълнение и на административно-ръководните им задължения и същите ще бъдат включени наравно с редовите прокурори в графиците за дежурства, за да се даде сигнал, че ръководителят и неговият екип са съставени от лидери, а не от началници, които работят наравно и повече от колегите си и водят екипа, а не го управляват отстрани.

- Висока степен на диалогичност при вземането на важни решения посредством **регулярно провеждане на общи събрания на прокурорите**, на които да бъдат обсъждани въпроси, свързани с организацията на работа с цел нейното оптимизиране.

- Приобщаване на съдебните служители в процеса на вземането на решения, касаещи спецификата на тяхната дейност, чрез провеждане на **редовни съвместни работни съвещания със съдебния администратор, административния секретар и завеждащия служба „РДА“**.

Цел: Усъвършенстване работата на съдебната администрация, в т. ч. и по своевременното и коректно въвеждане на всички данни за движение на преписки и дела в УИС с оглед актуалност на данните и ефективност при използване на електронните регистри.

Мерки:

- Включване на съдебните служители в обучителни мероприятия, а

при необходимост, провеждане на такива в рамките на Окръжна прокуратура – Кюстендил.

През 2027 год. предстои освобождаването от длъжност поради навършване на 65-годишна възраст на двама от прокурорите от Окръжна прокуратура - Кюстендил. Това очевидно налага своевременно и в съответствие със ЗСВ Висшият прокурорски съвет да бъде уведомен с цел предприемане на действия за провеждане на конкурси и възможно най-бързо заемане на вакантните длъжности - по регламентираните от закона начин и срокове. Същевременно, ако е налице необходимост, възникналият временно вакуум да бъде преодолян чрез командироване на прокурори от РП – гр. Кюстендил. Тук искам да отбележа, че професионалният опит и умения, които притежавам, ще бъдат особено полезни за адаптирането на колегите, които ще заемат освободените длъжности, като в тази посока не бих спестил време и усилия.

1.3. Подобряване публичния образ на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил и повишаване на общественото доверие.

Цел: Демонстриране на откритост и професионализъм.

Публичността, откритостта и прозрачността в работата на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, когато не са пречка за разследването, са в служба на обществения интерес, повишават доверието към институцията и правят гражданите съпричастни към противодействието на престъпността. Ето защо, обществото следва да бъде информирано обективно, пълно и професионално за резултатите от дейността на прокуратурата, без обаче с това да се застрашава успешното провеждане и приключване на разследванията.

Медийните изяви по конкретни наказателни производства, обект на засилен обществен интерес, следва да са добре балансирани и премерени, непозволяващи възможност за разнопосочни интерпретации. За целта е нужна екипна работа с пресслужбите и на други структури - на първо място МВР и АП - гр. София, за допълнително прецизиране на информацията и избягване на нейната недобросъвестна интерпретация.

В съвременната комуникационна среда медийната политика следва да се разглежда не само като средство за информиране, но и като стратегически инструмент за изграждане на доверие. Това предполага преминаване от реактивен към проактивен модел на комуникация, при който прокуратурата не само отговаря на обществен интерес, но и активно формира информираност относно своята дейност, правомощия и

ограничения. Последователната и професионална комуникация е ключов фактор за утвърждаване на институционалния авторитет.

Мерки:

- Предоставянето на навременна и точна информация на обществото относно значимите аспекти от дейността на ОП – гр. Кюстендил ще продължи посредством публикуването на прессъобщения на интернет страницата на прокуратурата – по възможния законосъобразен и целесъобразен начин.

- Усъвършенстване на електронната страница на Окръжна прокуратура – Кюстендил – същата следва да продължава да бъде редовно обновявана, да съдържа целия набор от бланки за документи и информация, необходими на гражданите за осъществяване на достъп до прокуратурата, да помества актуални съобщения, касаещи дейността на магистратите и да съдържа допустима за предоставяне информация по вълнуващи обществото казуси. В допълнение, електронната страница на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил следва да се ползва за **повишаване на правната култура на гражданите**, чрез посочване на правомощията на прокуратурата и поместване на достъпно обяснение за дейността на органа на съдебната власт, неговите функции и възможности, законови процедури и срокове. По този начин ще се постигне и известно намаляване на подадените жалби и сигнали, които не са от компетентността на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, както и на приема на граждани, желаещи да бъдат приети от прокурор за различни разяснения.

- Оптимизиране на медийната политика на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил – не само чрез публикуване на медийни съобщения в електронната страница, но и посредством постоянен контакт с местните и централни медии, доколкото електронно поднесената информация не може изцяло да изнема функциите и значението на личния контакт с медиите. Говорителят на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и заместващият го прокурор притежават значителен опит в тази сфера и се справят отлично.

- Поетапно целият състав на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил (*с оглед Правилата за медийна комуникация в системата на ПРБ, които предвиждат, че комуникацията с медиите може да се осъществява и от наблюдаващите прокурори*) следва да премине през **специализирани обучения за комуникация с медиите**. Подобно обучение може да се инициира и проведе от Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил в пригодената за това конферентна зала в сградата на прокуратурата, като за ангажиране на съответни компетентни и авторитетни лектори следва да се търси съдействие от ръководството на ПРБ и НИП. Ефективната комуникация с медиите изисква специална подготовка, знания и умения, които следва да бъдат придобити под подходяща форма и от

опитни професионалисти. В противен случай рискуваме медийните ни изяви да са неубедителни, което може да доведе дори до обратен на търсения резултат по повишаване общественото доверие в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил. Считаю за изключително важно във всеки един контакт с медиите и обществото да бъде поставян особено силен акцент върху **повишаване правната култура на гражданите**. Информираността за спецификата на прокурорската дейност, за функционирането на съдебната система като цяло, за нормативно установените и почиващи на съдебната практика казуистични положения би допринесло в немалка степен относно неутрализиране на произтичащите от различни страни недобронамерени внушения и на неоправданите понякога формирани обществени очаквания и нагласи в контекста на широко интерпретираното понятие за житейска справедливост.

- „Денят на отворените врати“ ще има своята периодична реализация, свързана със запознаването на гражданите с организацията на работа на прокурорите и служителите от района на ОП - гр. Кюстендил, както и с възможностите за предоставяне на информация и електронни услуги. Тази инициатива може да се използва като възможност за популяризиране работата на прокуратурата е постигане на една реалистична представа в обществото за прокурорската дейност и нейната значимост.

- В рамките на образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ информационната кампания следва да бъде разширена. Макар и приоритет да са младите хора, следва да се работи за разширяване на целевите групи чрез обхващане на по-широк кръг граждани - пенсионери, лица в неравностойно положение, деца в риск и организации, ангажирани с превенция на престъпността. Посредством проактивна комуникация и изграждане на взаимодействие с представители на държавни агенции и структури на местната власт, работещи с тези целеви групи, може да бъде увеличен ефектът на инициативата.

- Ще се насърчава участието на прокурори и следователи, които имат желание, разбира се, в различни инициативи, организирани съвместно с училищата в района от компетентност на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил. Част от ръководствата на училищата търсят контакт и подкрепа от страна на прокуратурата за посещения и запознаване с работата на прокурора, кариерно ориентиране, провеждане на открити уроци в часовете на класа, свързани с правото, обществото и съдебната система. Аз участвам доброволно в такива инициативи, защото отчитам, че именно със създаване на правилната представа за дейността на прокуратурата сред подрастващите изграждаме

доверие в младото поколение и допринасяме за популяризиране на нашата благородна професия. Всеки магистрат и съдебен служител, който желае да даде своя принос за това, ще бъде насърчен.

Без съмнение, много сериозен фактор за издигане престижа на прокуратурата представлява стриктното спазване на правилата за етично поведение на магистратите от страна на прокурорите и следователите от района. Високите етични стандарти са и винаги ще бъдат основен мой приоритет.

По този начин публичният образ на прокуратурата се изгражда не само чрез резултатите от нейната дейност, но и чрез начина, по който тя комуникира, взаимодейства и отстоява своята роля в обществото.

2. Предлагани инициативи по приоритетни сфери на наказателното право и процес от изключително значение в съвременното и за бъдещето на прокурорската дейност и борбата с престъпността.

Трите приоритетни направления – компютърни престъпления, международно правно сътрудничество и защита на финансовите интереси на Европейския съюз – не следва да се разглеждат изолирано, а като взаимно свързани области, които в съвкупност формират съвременния профил на наказателното правораздаване. Общото между тях е високата степен на сложност, международният елемент и необходимостта от специализирани знания, което налага целенасочена инвестиция в капацитета на прокурорите и разследващите органи. Именно в тази посока е насочена и концепцията – към изграждане на устойчива експертност и адаптивност към новите форми на престъпност.

2.1. Повишаване капацитета на прокурорите и следователите от Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и Районна прокуратура – гр. Кюстендил в сферата на противодействието на компютърните престъпления и събирането на електронни доказателства.

Борбата с компютърните престъпления и свързаните с компютър престъпления, както и събирането на електронни доказателства вече са неизменна част от дейността на прокуратурата, полицейските и разследващите органи. Все по-голям обем престъпления, които в миналото не са имали нищо общо с електронни устройства, сега преминават в онлайн-средата (*напр. измами, изнудвания, разврат, престъпления против паричната и кредитната система и т. н.*), а все повече доказателства се намират в кибернетичното пространство. По-голямата част от електронните доказателства не се намират на

територията на България, което налага специфични форми на международно правно сътрудничество, доколкото този тип доказателства могат лесно да бъдат унищожени, изменени или процесуалните възможности за тяхното събиране да се преклудират поради изтичане на срокове за съхранение. В момента ситуацията, свързана с регламентирането на международното правно сътрудничество по наказателни дела, образувани за киберпрестъпления, е много динамична в световен мащаб. Предстои влизането в сила на няколко международни акта по материята, които ще се явяват основополагащи в бъдеще:

○ На ниво Европейски съюз – т. нар. **Пакет за електронни доказателства** (e-evidence package), включва два нормативни акта на ниво ЕС:

- **Регламент (ЕС) 2023/1543** на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2023 г. относно европейските заповеди за предоставяне и европейските заповеди за запазване на електронни доказателства в рамките на наказателните производства и за изпълнението на наказания лишаване от свобода вследствие на наказателни производства и

- **Директива (ЕС) 2023/1544** на европейския парламент и на съвета от 12 юли 2023 г. за установяване на хармонизирани правила относно определянето на определени форми на установяване и определянето на представители за целите на събирането на електронни доказателства по наказателни производства.

В най-кратко обобщение, целите на пакета са да се подсигури, улесни и ускори събирането на електронни доказателства в ЕС на територията на държава, различна от тази, която има нужда да събере тези доказателства. Предвижда се възможност за компетентните органи в наказателното производство да издават и изпращат за изпълнение директно до доставчиците на електронни услуги в друга държава-членка на ЕС, европейски заповеди за предоставяне и европейски заповеди за запазване на електронни доказателства, които въпросните доставчици на електронни услуги ще са длъжни да разглеждат и изпълняват в кратки срокове. По този начин се цели запазване и събиране на електронни доказателства с по-голяма сигурност и бързина, доколкото реално се избягва необходимостта от международно правно сътрудничество за събиране на доказателства на територията на друга държава в класическия му вид, който често отнема период от време, несъвместим с динамичната природа на информацията в дигиталното пространство. Същевременно всеки доставчик на електронни услуги, който предоставя такива в рамките на ЕС, да има свой представител (*или представителство*) на

територията на общността, до когато/което да бъдат отправяни директно европейски заповеди за предоставяне и европейските заповеди за запазване на електронни доказателства от компетентните органи в наказателното производство. Това, разбира се, се отнася за доставчиците на електронни услуги, които не са ситуирани в ЕС, каквито са повечето основни такива, включително най-популярните социални мрежи. Регламентира се тези представители или представителства да могат да носят солидарна отговорност за неспазване на задълженията им по предоставяне на електронни доказателства на компетентните органи във връзка с наказателни производства за извършени престъпления.

Двата акта на правото на ЕС следва да станат приложими от 18 август 2026 г., до когато държавите – членки на ЕС трябва да инкорпорират в националното си законодателство съответните разпоредби, които да направят това възможно. Дори това изискване да не бъде спазено, пакетът и в частност регламентът, който има пряко отношение към прокурорската дейност, ще има пряко приложение в българското право.

За съжаление, българските прокурори все още не са напълно подготвени за новата реалност, която ще настъпи от посочената дата и необходимостта сами да изискват от базирани в чужбина доставчици на електронни услуги необходимите им доказателства.

○ На ниво Съвет на Европа – **Втори допълнителен протокол към Конвенцията за престъпленията в кибернетичното пространство за засилено сътрудничество и разкриване на електронни доказателства (Конвенцията от Будапеща)**. България е страна по Конвенцията, но все още не е ратифицирала Втория допълнителен протокол, който не е активен до получаване на 5 ратификации. За момента същият е ратифициран единствено от Япония и съседната ни Сърбия, която от години е изключително активна в тази област и се извява като пионер в редица подобни инициативи.

В най-общ план идеята на втория допълнителен протокол е засилване на сътрудничеството между отделните държави по събиране на електронни доказателства и в частност да осигури изменения в националните законодателства, които да предвиждат възможността компетентните органи в наказателното производство да отправят искания за запазване и предоставяне на електронни доказателства директно до доставчиците на електронни услуги в други държави. Вторият допълнителен протокол предвижда възможността за издаване от компетентните органи в наказателното производство на заповеди за запазване и бързо предоставяне на електронни доказателства, адресирани

директно до доставчици на електронни услуги в други държави. Целта е да се избегне международното правно сътрудничество в класическия му и невинаги достатъчно бърз вид. Регламентират се и възможности за прилагане на специфични способности за доказване по отношение на киберпрестъпления, като съвместен екип за разследване, видеоконференция.

На пръв поглед обхватът на Втория допълнителен протокол и Пакета за електронни доказателства на ЕС се припокриват до голяма степен, но следва да се посочи, че бидейки акт на Съвета на Европа, Втория допълнителен протокол към Конвенцията от Будапеща се очаква да обхване множество държави извън ЕС. По този начин се осигурява бързо и ефективно запазване и събиране на електронни доказателства в т. нар. „трети държави“.

○ На ниво Организация на обединените нации - **Конвенцията на ООН за борба с киберпрестъпленията** - първи глобален правно обвързващ многостранен международен договор за борба с киберпрестъпленията. Предоставя инструменти, които ще подобрят международното сътрудничество, усилията на правоприлагащите органи, техническата помощ и изграждането на капацитет, свързан с киберпрестъпността. Цели укрепване на международното сътрудничество за борба с някои престъпления, извършени посредством информационни и комуникационни технологични системи, и за споделяне на доказателства в електронна форма за тежки престъпления. Общото събрание на ООН прие проекта на Конвенцията на 24 декември 2024 г. Подобно на Конвенцията от Будапеща и тук се предвижда Мрежа 24/7 за запазване на електронни доказателства, каквато вече функционира по линия на акта на Съвета на Европа. Конвенцията ще представлява първото глобално споразумение, насочено към защита на децата от сексуално насилие, извършено чрез използване на информационни технологии. Тя ще включва и мерки за подпомагане на жертвите на киберпрестъпления. Документът беше предоставен за подписване от Асамблеята на ООН през 2025 година на официална церемония в Ханой, Виетнам.

Конвенцията предвижда следните задължения за държавите и възможности за международно правно сътрудничество, свързано с киберпрестъпленията:

- Криминализация на редица киберпрестъпления и престъпления, свързани с кибернетичното пространство (вкл. пране на пари);
- Ускорено запазване на съхранените данни;
- Издаване на заповеди за запазване на електронни доказателства;
- Претърсване и изземване на съхранявани електронни данни;

- Събиране на данни за трафика в реално време;
- Прихващане на данни за съдържанието;
- Обезпечаване, изземване и конфискация, възстановяване на имущество на пострадалото лице;
- Защита на пострадали и свидетели;
- Международно сътрудничество;
- Събиране, получаване, запазване и споделяне на електронни доказателства за всяко сериозно престъпление (*по смисъла на Конвенцията, наказуемо с максимум от поне 4 години лишаване от свобода*);
- Екстрадиция за киберпрестъпления;
- Трансфер на осъдени за киберпрестъпления лица;
- Трансфер на наказателни производства;
- Видеоконференция;
- 24/7 мрежа за запазване и събиране на електронни доказателства;
- Сътрудничество на правоприлагащите органи;
- Съвместно разследване (*съвместни екипи за разследване*);
- Превантивни мерки.

Изключително важно нововъведение в Конвенцията е възможността същата да бъде използвана като правен инструмент за събиране, получаване, запазване и споделяне на електронни доказателства не само за киберпрестъпления, но и за други престъпления, наказуеми със специален максимум от поне 4 години лишаване от свобода. Това обстоятелство разширява значително приложното поле и обхвата на Конвенцията, във връзка с електронните доказателства, което съпоставено с широкия обхват на страните, които се очаква да я прилагат (195) и изключителната важност, която придобиват електронните доказателства за разследването и доказването на все по-обширна гама от престъпления, я превръща в един изключително важен инструмент за международно правно сътрудничество в бъдеще.

Обобщение на утвърдените в Европа практики, свързани със специализация на прокуратурата във връзка с престъпленията в кибернетичното пространство.

Специализацията на прокурори за работа по наказателни дела, свързани с престъпления в кибернетичното пространство, е широко застъпена в Европа и САЩ. Налице са няколко подхода за специализация, които, заедно с наличието на такава, са обобщени в следната таблица:

Специализирана прокуратура	Специализиран отдел	Вътрешна мрежа	Друга специализация	Нямат никаква специализация
Германия САЩ	Украйна	Чехия	Малта	С. Македония
	Испания	Португалия	Великобритания	Кипър
	Швеция	Унгария	Австрия	Исландия
	Нидерландия	Испания	Словения	Ирландия
	Норвегия	Естония	Гърция	Черна гора
	Унгария	Швеция	Албания	
	Франция	Нидерландия	Полша	
	Италия	Финландия		
	Румъния	Литва		
	Сърбия	Латвия		
	Белгия	Словакия		
	САЩ	Швейцария		
		Белгия		
		САЩ		

Предстоящото влизане в приложимост на нови международни договори и източници на правото на ЕС значително променя методите за разследване на престъпления в кибернетичното пространство и събиране на електронни доказателства. Необходимост някои нови инструменти да се прилагат директно от прокурора предлага нови предизвикателства, които голяма част от държавите в Европа, както и САЩ посрещат с определена форма на специализация на прокурори по материята.

В българската прокуратура не е налице специализация на прокурорите във връзка с работата по дела, образувани за извършени престъпления в кибернетичното пространство, които изискват специфични знания и подготовка и чиято важност нараства все повече с развитието на информационните технологии и масовото им инкорпориране във всички сфери на обществения и личния живот (*налице е подобна специализация в НСлС, но не и в прокуратурите*). Този процес се очаква да се засилва с навлизането на изкуствения интелект и неговата общодостъпност, което ще улесни значително извършването на престъпления в кибернетичното пространство и заличаването на следите от тях, съответно ще затрудни събирането на доказателства и

успешната защита на обвинителната теза в съда. Като доказателство за това се явява и обстоятелството, че все по-често се наблюдават посегателства чрез “deep fake” технологиите, които налагат съвсем нов подход на разследване.

Посрещането на тези предизвикателства от страна на българските прокурори и своевременното разпространение сред професионалната общност на нови знания, добри практики и контакти с компетентни органи в други държави може успешно да бъде осъществено чрез провеждане на обучения за прокурори и следователи върху новостите в материята и осигуряване на приложими материали, изследвания и анализи, свързани с добри практики и решения на СЕС и ЕСПЧ. Предвид важността на темата и значението ѝ за прокурорската дейност, както и опитът който имам в качеството ми на член на работната група в Евроюст, посветена на противодействието на киберпрестъпленията и множеството международни обучения и семинари, в които съм участвал като лектор по темата (*виж автобиография*), мога да се ангажирам да организирам и проведа **серия от тематични обучения за противодействие на компютърните престъпления и събиране на електронни доказателства за прокурорите, следователите и разследващите органи в района от компетентност на Окръжна прокуратура – Кюстендил**, която разполага с необходимата за това зала и техническа обезпеченост. Нещо повече, тези обучения могат да се организират в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил **на регионален принцип** – за няколко окръжни прокуратури. По този начин ще можем да вървим преди събитията и да се подготвим за приложението на горепосочените правни инструменти дори да са станали приложими, за да не губим време в адаптация, след като вече можем да ги ползваме легално.

Като част от методите за повишаване на капацитета на прокурорите, следователите и разследващите органи в тази тематика предвиждам **събиране на материали в споделената електронна библиотека, които да са достъпни за всички, насърчаване участието на магистрати в международни и национални обучения по темата, насърчаване и подпомагане на прокурори и следователи, които желаят да специализират по темата.**

2.2. Повишаване капацитета на прокурорите и следователите от Окръжна прокуратура – Кюстендил и Районна прокуратура – Кюстендил с сферата на международното правно сътрудничество по наказателни дела.

Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил е неразривно свързана с международното правно сътрудничество по наказателни дела, предвид

географското си разположение – на територията ѝ от компетентност се намира част от външната за ЕС граница с две държави – Република Сърбия и Република Северна Македония, както и на два гранични контролно пропускателни пункта и два митнически пункта, включително най-натоварения такъв с Република Северна Македония. Това предопределя честата необходимост от международно правно сътрудничество чрез използване на разнообразни правни инструменти, дори и извън тези, инкорпорирани в българското законодателство, сред които:

- Двустранни споразумения, сключени от България,
- Европейска конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси – 1959 г. с допълнителните ѝ протоколи;
- Конвенция, съставена от Съвета в съответствие с чл. 34 от Договора за ЕС, за взаимопомощ по наказателноправни въпроси между държавите-членки на ЕС (Конвенция 2000);
- Европейска конвенция за екстрадиция и допълнителен протокол към нея;
- Конвенция на ООН срещу транснационалната организирана престъпност (UNTOC);
- Протокол за предотвратяване, противодействие и наказване на трафика на хора, допълващ UNTOC;
- Протокол срещу незаконния трафик на мигранти по суша, море и въздух, допълващ UNTOC;
- Протокол срещу незаконното производство и трафик на огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси, допълващ UNTOC;
- Конвенция на ООН срещу корупцията (UNCAC);
- Европейска конвенция за трансфер на производства по наказателни дела;
- Конвенцията за престъпленията в кибернетичното пространство и др.

Посрещането на тези предизвикателства от страна на българските прокурори и своевременното разпространение сред професионалната общност на нови знания, добри практики и контакти с компетентни органи в други държави може успешно да бъде осъществено чрез провеждане на обучения за прокурори и следователи върху новостите в материята и осигуряване на приложими материали, изследвания и анализи, свързани с добри практики. Предвид важността на темата и значението ѝ за прокурорската дейност, както и опитът който придобих като част от Националното бюро на България в Евроюст, посветена на международното правно сътрудничество и множеството международни и национални обучения и семинари, в които съм участвал като лектор по темата (*виж автобиография*), мога да се ангажирам да организирам и проведя **серия от тематични обучения за международно правно сътрудничество по наказателни дела за прокурорите, следователите и**

разследващите органи в района от компетентност на Окръжна прокуратура – Кюстендил, която разполага с необходимата за това зала и техническа обезпеченост. Нещо повече, тези обучения могат да се организират в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил на **регионален принцип** – за няколко окръжни прокуратури.

Като част от методите за повишаване на капацитета на прокурорите, следователите и разследващите органи в тази тематика предвиждам **събиране на материали в споделената електронна библиотека, които да са достъпни за всички, насърчаване участието на магистрати в международни и национални обучения по темата, насърчаване и подпомагане на прокурори и следователи, които желаят да специализират по темата, както и организиране на съвместни семинари и обучения с прокуратурите, отговарящи за регионите, съседни на района на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил от другата страна на границата – в Република Сърбия и Република Северна Македония.**

Като допълнителни мерки за подобряване на капацитета на прокурорите и следователите от региона в рамките на международното правно сътрудничество предвиждам:

- Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил да участва като домакин в **програмата за обмен на Европейската мрежа за съдебно обучение**. Притежавам опит в посочената област, доколкото като административен ръководител на Районна прокуратура – гр. Кюстендил четири пъти съм бил домакин на подобен обмен, който е изключително полезен за разширяване на кръгозора на магистратите, чрез срещи и директно обсъждане на сходни проблеми с колеги от други европейски държави – на място и присъствено. Обмяната на опит и контакти значително улеснява последващото международно правно сътрудничество.

- Участие на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил в **двустранен обмен между прокуратури по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение**, с прокуратура в друга европейска държава. Тук също притежавам релевантен опит, доколкото през 2018 г. реализирах единственият за България тогава двустранен обмен между Районна прокуратура – Кюстендил и прокуратурата в гр. Торино – Република Италия. В рамките на обмена трима магистрати и двама съдебни служители от Окръжна и Районна прокуратура – гр. Кюстендил посетиха прокуратурите и съдилищата в гр. Торино и гр. Кунео в Италия, споделиха опит с представители на съдебната власт в Италия и създадоха контакти, които подпомагат международното правно сътрудничество

с региона и до днес.

- **Насърчаване на прокурорите и следователите за участие в обмени за магистрати по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение.** Аз съм участвал в подобни обмени за административни ръководители в Кралство Швеция и Република Хърватия, и ги намирам за изключително полезни за идентифициране на добри чуждестранни практики, които могат да бъдат приложени успешно и в България.

- **Насърчаване на прокурорите и следователите да се включват в езиковите курсове, организирани от Европейската мрежа за съдебно обучение, ПРБ и др.**

2.3. Повишаване капацитета на прокурорите и следователите от Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и Районна прокуратура – гр. Кюстендил в сферата на противодействието на престъпленията срещу финансовите интереси на Европейския съюз.

Както безспорно е известно, въпреки изключителната компетентност на Европейската прокуратура по отношение на този тип престъпления, една голяма част от тях (*напр. в общия случай, когато стойността на вредата не надхвърля 100 000 евро*), остават отговорност на националните прокуратури. Материята е изключително специфична и предизвиква сериозни затруднения в практиката, като такива се наблюдават и в Окръжна прокуратура - Кюстендил. Именно поради тази причина съм я поставил в концепцията си като един от трите приоритета, по които капацитетът на прокурорите и следователите от района е важно да бъде повишен. Опитът ми като европейски делегиран прокурор и като лектор в национални обучения и семинари по темата (*виж автобиография*) ми дава възможност да **организирам и/или лично да проведа обучения за магистрати и разследващи органи в посочената тематика.**

Като допълнителна мярка може да се заложи **събиране на материали в споделената електронна библиотека, които да са достъпни за всички, насърчаване участието на магистрати в международни и национални обучения по темата, насърчаване и подпомагане на прокурори и следователи, които желаят да специализират по темата.**

Една от основните цели, които бих си поставил, изведена отделно от останалите предвид нейната фундаменталност, е поддържането на дух на независимост у магистратите от Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, чрез осигуряване на подкрепа от страна на административния ръководител във всеки един момент, в който се направи опит за оказване на какъвто и да било натиск и

влияние, независимо от къде идват тези нерегламентирани опити – от вътре или извън системата. За да могат да изпълняват важната си мисия качествено и в полза на обществото, прокурорите и следователите следва да имат сигурността, че административният им ръководител ще ги подкрепи и ще застане зад тях в трудни моменти и в моменти на предизвикателства. Такъв административен ръководител съм бил и ще се стремя да бъда, ако ми бъде гласувано това доверие, и ще се боря безотказно за независимостта на магистратите, за които ще нося отговорност.

Считам, че така формулираните цели и мерки за тяхното постигане, макар да нямат претенция за изчерпателност, са адекватни и изпълними и биха довели до надграждане на постигнатите добри резултати в дейността на прокуратурата и преодоляване на съществуващите проблеми. Нещо повече, реализирането на предложените от мен действия, свързани с повишаване капацитета на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил в рамките на изведените три приоритетни сфери на наказателното право и процес, ще превърне Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил в уникален за България орган на съдебната власт, перфектно подготвен да посрещне предизвикателствата на съвременното и бъдещето.

Убеден съм, че реализацията на целите е възможна единствено с подкрепата на колегите ми, като съм готов да понеса цялата отговорност за тях и да бъда лидер в един успешен екип, какъвто сме били и до момента. Вярвам, че притежавам волята и способността да постигна набеязаните цели, ако ми бъде гласувано доверие да заема длъжността административен ръководител. Имам силите и амбицията да работя в защита правата и интересите на гражданите, както и в посока издигане авторитета на прокурорската дейност и повишаване общественото доверие към Прокуратурата на Република България и в частност към Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил.

Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил е един отлично структуриран, добре работещ и хармоничен орган, който заслужава ръководител от своите редици, който да познава всички специфики на работата, на партньорите, на местните общества, на региона и на хората в него. Всичко друго би било експеримент и риск, който състоянието на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил не предполага.

С УВАЖЕНИЕ:

/Ивайло Илиев/

К О Н Ц Е П Ц И Я
ЗА РАБОТАТА КАТО АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - ГР. КЮСТЕНДИЛ

РЕЗЮМЕ

От: Ивайло Володиев Илиев – прокурор в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил и помощник на националния член от България в Евроюст,

Относно: кандидатура за заемане на длъжността „административен ръководител - окръжен прокурор“ на Окръжна прокуратура - гр. Кюстендил

Правно основание: чл. 194б, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт

Настоящото резюме представя в концентриран вид основните изводи, приоритети и управленски решения, заложи в концепцията, с цел да очертае ясна визия за развитието на Окръжна прокуратура – Кюстендил като ефективна, модерна и обществено отговорна институция.

Концепцията се основава на разбирането, че ефективното управление на прокуратурата в съвременните условия изисква съчетаване на професионален опит, стратегическо мислене и способност за вземане на решения на база анализ на данни.

Настоящият документ предлага не само оценка на състоянието, но и конкретен управленски модел, насочен към постигане на устойчиви резултати, повишаване на качеството на прокурорската дейност и укрепване на общественото доверие.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ, ПРОФЕСИОНАЛЕН И УПРАВЛЕНСКИ ПРОФИЛ

Мотивация

Заявявам готовност да поема ръководството на Окръжна прокуратура – Кюстендил в момент, в който пред прокуратурата стоят едновременно професионални, институционални и обществени предизвикателства. Моята мотивация се основава на дългогодишния ми професионален път в този съдебен район и на убеждението, че

натрупаният опит следва да бъде реализиран в полза на по-ефективно, прозрачно и отговорно управление.

Професионален опит

Имам над 21 години опит в областта на наказателното право, включително повече от 15 години като магистрат. Притежавам задълбочени познания по приложението на наказателното законодателство (НК, НПК, ЗСВ), както и практически опит със специални разузнавателни средства. Професионалната ми дейност се характеризира с липса на дисциплинарни нарушения и устойчиво високо качество на прокурорските актове, съобразени със съдебната практика и законовите срокове.

Работил съм на всички нива на прокуратурата в област Кюстендил – както в районните, така и в окръжната прокуратура, което ми осигурява цялостно познаване на структурата, функциите и спецификите на работа в региона.

Управленски опит

Притежавам значителен управленски опит, включително като административен ръководител – районен прокурор на Районна прокуратура – Кюстендил и като заместник-окръжен прокурор. В рамките на ръководните си функции съм управлявал ключови организационни процеси, включително структурни реформи (вливане на прокуратури), преместване в нова сграда и оптимизация на работната среда.

Демонстрирал съм умения за стратегическо планиране, анализ на натовареността, ефективно разпределение на ресурси и управление на човешкия капацитет. Притежавам опит в дисциплинарната практика, кадровата политика и провеждането на обществени поръчки. Сред конкретните резултати се откроява реализирането на проект за специализирана среда за разпит на деца („синя стая“) чрез ефективно използване на наличните ресурси.

Международен профил

Имам съществен международен опит, включително като европейски делегиран прокурор, където съм работил по разследвания, свързани с финансовите интереси на Европейския съюз. Към момента изпълнявам функции, свързани с дейността на Евроюст, и участвам в международно правно сътрудничество по наказателни дела.

Специализирал съм в областта на трансграничната престъпност и киберпрестъпленията, включително чрез участие в работни групи на европейско ниво.

Владеенето на английски език и работното ползване на немски и нидерландски език подпомагат ефективната ми комуникация в международна среда. Това е особено релевантно за региона, характеризиращ се със значителен дял на дела с международен елемент.

Комбинацията от практически опит на всички нива на прокуратурата в региона, управленски опит и международна експертиза формира профил, който позволява едновременно запазване на постигнатата стабилност и въвеждане на нови управленски решения, съобразени със съвременните предизвикателства.

Натрупаната експертиза – конкретните критерии и показатели за доказване на която се намират в автобиографията ми – ми позволява да идентифицирам не само формалните показатели за ефективност, но и реалните фактори, които влияят върху качеството на прокурорската дейност – организацията на работа, взаимодействието с разследващите органи, вътрешния контрол и управлението на човешкия ресурс. Това дава възможност да предложа решения, които са едновременно практически приложими и съобразени със спецификата на съдебния район.

Визия и цели

Заявявам намерение да надградя постигнатото от предходните ръководства чрез запазване и устойчивост на добрата организационна среда и развитие на институцията в съответствие с добрите европейски практики. Сред основните ми приоритети е повишаването на специализацията на магистратите в ключови съвременни области, включително международното правно сътрудничество и киберпрестъпления.

Ще работя за повишаване на ефективността на наказателните производства, особено тези с трансграничен характер, както и за модернизиране на работните процеси и укрепване на професионалния капацитет на екипа.

В основата на визията ми стои утвърждаването на прокуратурата като институция, която не само постига високи количествени показатели, но и гарантира качество, предвидимост и ефективност на правораздаването, включително чрез намаляване на продължителността на разследванията, ограничаване на прекратяванията по давност и повишаване на резултатността при разкриване на извършителите.

Лидерски подход

Възприемам ролята на административния ръководител като лидерска, а не йерархична, като поставям акцент върху личния пример, професионалната компетентност и етичните стандарти. Поддържам управленски стил, основан на екипност, взаимно уважение, прозрачност и равнопоставеност.

Притежавам умения за мотивиране на екипа, създаване на благоприятна работна среда и управление на конфликти. Подходът ми отчита значението на балансираното разпределение на натовареността, ефективната комуникация и обективното вземане на решения без допускане на зависимости или фаворизиране.

Разчитам на изградения си авторитет, професионална репутация и установени работни отношения в региона, като заявявам готовност да предприема мерки както за поощряване на добрите практики, така и за преодоляване на установени слабости.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - ГР. КЮСТЕНДИЛ

1. Характеристика на региона и криминогенната обстановка

Окръжна прокуратура – Кюстендил осъществява дейността си в регион със специфични демографски, географски и стратегически характеристики. Областта обхваща 9 общини с население около 106 хил. души, характеризиращо се с отрицателен естествен прираст и неравномерно териториално разпределение. Съществено значение има граничното положение на региона, включително наличието на контролно-пропускателни пунктове с Република Северна Македония и Република Сърбия, което обуславя засилен трансграничен трафик.

Анализът на регионалните характеристики извежда като водещи фактори за дейността на прокуратурата необходимостта от специализация и ефективно междуинституционално взаимодействие, особено в контекста на престъпления с международен елемент.

Криминогенната обстановка се формира под въздействието на няколко ясно очертани групи рискове: трансгранична престъпност (контрабанда, трафик на наркотични вещества и незаконна миграция), престъпления против собствеността в слабо населени райони, престъпност, свързана със социално уязвими групи и наркотични вещества,

престъпления в туристически зони, както и екологични престъпления, включително незаконна сеч. Допълнително влияние оказват транспортните коридори и интензивният трафик, които създават предпоставки за транспортни престъпления.

Съществено значение за дейността на прокуратурата има и развитата пенитенциарна инфраструктура в региона, включително затвора в гр. Бобов дол и новоизградения затворнически комплекс в с. Самораново. Разширяването на капацитета и дейността на тези структури предполага увеличаване на обема и сложността на прокурорския надзор върху изпълнението на наказанията и необходимост от засилена координация с компетентните институции.

Наред с това, централизирането на арестните помещения в с. Самораново създава логистични затруднения, които оказват влияние върху сročността и ефективността на наказателните производства и изискват организационни решения за оптимизация.

В обобщение, регионът поставя пред прокуратурата комплекс от взаимосвързани предизвикателства – трансгранична престъпност, териториална разпокъсаност, социално-икономически фактори и нарастващи ангажименти по линия на пенитенциарния контрол. Ефективното им адресиране изисква стратегически подход, основан на специализация, координация и оптимално използване на ресурсите.

2. Кадрова обезпеченост

Кадровата обезпеченост на Окръжна прокуратура – Кюстендил следва да се оценява както количествено, така и през призмата на ефективността, натовареността и устойчивото развитие на човешкия ресурс.

Общият щат на прокурорите в района е 38, разпределени между окръжната и районната прокуратура. Квалификационното ниво е високо, като значителна част от прокурорите притежават ранг, съответстващ на Върховна касационна прокуратура. Налице са ограничени кадрови дефицити, които към момента се компенсират чрез командироване и вътрешна мобилност. Този подход осигурява краткосрочна стабилност, но поставя необходимост от дългосрочно кадрово планиране.

Разследващите органи като цяло осигуряват необходимия капацитет за провеждане на разследванията. Следственият отдел е почти изцяло комплектован, а разследващите полицаи функционират при минимални кадрови дефицити. Същевременно липсата на

постоянно присъствие на разследващи митнически инспектори на територията на областта представлява структурен недостатък, който води до организационни затруднения и потенциални забавяния.

Съдебната администрация е напълно обезпечена, като съотношението между магистрати и служители позволява нормалното функциониране на прокуратурата и ефективното административно обслужване на дейността.

В обобщение, кадровата обезпеченост на прокуратурата в района е на добро ниво и създава условия за ефективно изпълнение на функциите, но съществуват отделни дефицити и структурни ограничения. Това налага прилагането на целенасочени управленски политики за устойчиво кадрово развитие, оптимизация на натовареността и повишаване на специализацията, които следва да бъдат развити в следващите части на концепцията.

3. Материално-техническо и информационно осигуряване

Материално-техническата база на Окръжна прокуратура – Кюстендил е на високо ниво и осигурява много добри условия както за осъществяване на прокурорската дейност, така и за достъп на гражданите. Прокуратурата разполага със съвременна административна сграда с функционално разпределение на работните и публичните зони, което гарантира ефективност, сигурност и добра организация на работния процес. Налични са специализирани помещения – архиви, складове за веществени доказателства, регистратура за класифицирана информация, както и зала за обучения.

Съществена добра практика е изграждането на „синя стая“ за работа с уязвими лица, която допринася за повишаване качеството на разследването и защитата на правата на участниците в процеса.

Информационното и технологичното осигуряване също е на добро ниво – осигурени са компютърна техника, специализиран софтуер и достъп до основните правно-информационни системи. Създадени са условия за електронен документооборот и поддържане на електронни регистри. Въпреки това, динамичното развитие на технологиите налага продължаващи усилия за модернизация, дигитализация и повишаване на информационната сигурност.

В обобщение, наличната материална и технологична база представлява стабилна основа за ефективна работа, като същевременно изисква активна управленска политика за нейното надграждане и адаптиране към съвременните изисквания.

4. Финансова дейност

Финансовата дейност на Окръжна прокуратура – Кюстендил е стабилна, законосъобразна и съобразена с изискванията на бюджета на съдебната власт. Като третостепенен разпоредител с бюджетни средства прокуратурата осъществява финансово управление при спазване на действащата нормативна уредба и при наличие на ефективен предварителен контрол.

Структурата на бюджета, в която преобладават разходите за персонал, е типична за съдебната система и ограничава възможностите за гъвкаво разпределение на ресурси. Това налага повишено внимание при планирането на разходите за издръжка и инвестиции.

Финансовото управление следва да се разглежда не само като процес по законосъобразно разходване на средства, но и като инструмент за постигане на стратегически цели чрез ефективно планиране и приоритизиране на разходите.

В обобщение, финансовата дейност е добре организирана, като съществуват възможности за повишаване на ефективността чрез прилагане на подходи за програмно бюджетиране и по-ясно обвързване на ресурсите с постигнатите резултати.

5. Организация на работата в ОП - гр. Кюстендил

Организацията на работата в Окръжна прокуратура – Кюстендил е изградена върху принципите на прозрачност, обективност и ефективен контрол. Разпределението на преписките и досъдебните производства се извършва чрез електронна система на принципа на случайния подбор, което гарантира безпристрастност и проследимост.

Въпреки това, постигането на реална равномерност на натовареността остава предизвикателство. Наличието на разработен и прилаган в предходен управленски мандат аналитичен модел за оценка на натовареността представлява добра практика, която може да бъде надградена и приложена с цел по-справедливо разпределение на работата и повишаване мотивацията на магистратите.

Положителен елемент в организацията е активното участие на административния ръководител в същинската прокурорска дейност, което утвърждава лидерски модел на управление. Допълнително, ефективността се подпомага от въведените механизми за периодичен контрол, отчетност и проследяване на сроковете.

Практиката наблюдаващият прокурор да участва в съдебната фаза на производството допринася за повишаване качеството на обвинението и следва да бъде запазена и развивана.

Организацията на надзора върху изпълнението на наказанията е на високо ниво и се характеризира с добра координация с пенитенциарните институции. Административната дейност е добре структурирана, съобразена с нормативната уредба и подкрепена от функциониращ електронен документооборот и регистри.

В обобщение, организацията на работа е стабилна и ефективна, като съществуват възможности за нейното надграждане чрез по-широко използване на аналитични инструменти, дигитални решения и съвременни управленски подходи.

Това налага преминаване към по-активен управленски модел, при който решенията се основават на анализ на данни, а не единствено на формални показатели.

6. Натовареност

Натовареността на магистратите и съдебните служители е определящ фактор за качеството и сročността на правораздавателната дейност, като пряко влияе върху ефективността, работния климат и мотивацията в институцията. Въпреки постигнатото високо ниво на организация, съществува необходимост от надграждане на действащите модели за измерване на натовареността чрез въвеждане на вътрешни механизми за качествена оценка, отчитащи сложността на делата, времевия ресурс и тяхната обществена значимост. Констатира се, че действащите методики поставят акцент основно върху количествени показатели, което създава предпоставки за формално завишаване на натовареността чрез извършване на действия без съществен принос за решаването на преписките и делата. Това налага засилване на вътрешния контрол и ориентиране към оценка, основана на реалните резултати от дейността. В рамките на управленските правомощия следва да се търси максимално справедливо разпределение на работата чрез

оптимизиране на участието на магистратите в различните групи за случайно разпределение и динамично управление на натовареността на база актуални данни.

6.1. Прокурори

Анализът на прокурорската дейност показва относителна устойчивост на основните показатели през последните години, при наличие на умерени колебания. Наблюдава се тенденция към намаляване на броя на наблюдаваните преписки, по-изразена в Окръжна прокуратура – Кюстендил, което може да се обясни както с демографските процеси, така и с активността на контролните органи. При досъдебните производства се установява относителна стабилност, като се отчита увеличение спрямо предходната година, но спад спрямо по-ранни периоди. Участията в съдебни заседания се увеличават, основно за сметка на районната прокуратура, докато в окръжната се наблюдава намаление. Броят на внесените в съда прокурорски актове остава устойчив, с леки колебания. Общият извод е за балансирана и стабилна дейност, като същевременно се подчертава необходимостта от по-задълбочен анализ на връзката между входящия поток от дела и крайните резултати, с цел идентифициране на евентуални затруднения в отделните фази на процеса.

6.2. Следователи

Дейността на следователите се характеризира с ясно изразена тенденция към нарастване на натовареността, както в абсолютни стойности, така и по отношение на средната натовареност на един следовател. Показателите за 2025 г. надвишават тези от предходните години и се доближават до средните за страната, което показва ефективно използване на капацитета на следствения отдел. Въпреки положителното позициониране, нарастващото натоварване създава риск от забавяне на разследванията и професионално прегаряне, поради което се налага предприемане на организационни мерки, включително по-ефективно разпределение на делата и оптимизиране на работните процеси. Същевременно доброто класиране по показатели за приключени производства сочи високо ниво на професионализъм и резултатност.

7. Медийна политика

Медийната политика на прокуратурата се осъществява в съответствие с утвърдените нормативни правила и се характеризира със стабилна организация и ясно

разпределени функции. Основен инструмент за комуникация са прессъобщенията и регулярните информационни бюлетини, чрез които се осигурява информираност по дела с по-висок обществен интерес. Въпреки това се отчита, че преобладаващото използване на писмени форми на комуникация ограничава възможностите за изграждане на непосредствен контакт с обществото. В тази връзка се подчертава необходимостта от по-проактивен комуникационен подход, включващ участие в медии, брифинги и други публични изяви, при стриктно спазване на законовите ограничения. Развитието на електронните комуникационни канали и подобряването на достъпността на информацията се разглеждат като ключов елемент за повишаване на прозрачността и доверието в институцията.

8. Състояние, динамика и структура на престъпността

Анализът на престъпността в региона за петгодишен период очертава тенденция към постепенно намаляване на регистрираните престъпления, съчетана с устойчиво повишаване на разкриваемостта. Въпреки това се отчита възможността за наличие на латентна престъпност, обусловена от демографските процеси и ограничената сигнална активност на гражданите. Структурно най-голям дял заемат общоопасните престъпления, при които се наблюдава съществен ръст на престъпленията, свързани с наркотични вещества, което налага определянето им като приоритет. Престъпленията против собствеността бележат устойчив спад, който следва да бъде анализиран с оглед разграничаване между реално намаляване и латентност. За сметка на това престъпленията против личността нарастват значително, което изисква засилване на превенцията и ускоряване на наказателното производство. При престъпленията против стопанството се наблюдават ниски нива на разкриваемост и сложност при доказването, а корупционните престъпления остават недостатъчно представени в статистиката, което се свързва с ниска гражданска активност и необходимост от подобряване на институционалното взаимодействие.

9. Обобщени данни за дейността

Обобщеният анализ на дейността на прокуратурите в района показва стабилно функционираща система с високи резултати по основните показатели. Налице е намаляване на броя на наблюдаваните и новообразуваните преписки, съчетано с изключително висок процент на решени преписки, достигащ най-високи стойности за

последните години, както и пълно спазване на законоустановените срокове. Броят на наблюдаваните досъдебни производства показва колебания, но остава в относително стабилни граници, като се отчита устойчиво висок дял на бързите производства и ефективно използване на капацитета на разследващите органи.

Същевременно се установява съществен спад в съотношението на приключените разследвания спрямо общо наблюдаваните, което представлява основен проблемен показател и изисква задълбочен анализ на причините. Делът на прекратените производства, включително по давност, остава относително висок, особено при дела срещу неизвестен извършител, което насочва към необходимост от засилване на контрола върху разследващите органи и по-активни действия за разкриване на извършителите.

В съдебната фаза се отчита високо качество на прокурорската дейност, изразено в значителен дял на осъдителните съдебни актове, достигащ близо 100%, както и в съществено намаляване на оправдателните решения и върнатите от съда дела. Тези показатели представляват убедителен атестат за обосноваността и доказаността на внесените обвинения. Същевременно се наблюдава тенденция към намаляване на броя на лицата, спрямо които са постановени осъдителни актове, което следва да бъде анализирано в контекста на общата динамика на престъпността.

Като цяло представените данни очертават ефективно функционираща прокуратура с високи професионални резултати, при която обаче съществуват конкретни области, изискващи целенасочени управленски интервенции – повишаване ефективността на разследванията, ограничаване на прекратяванията по давност, усъвършенстване на методите за измерване на натовареността и преодоляване на формализма в отчетната дейност.

Този извод налага преминаване от модел на управление, ориентиран към формално отчитане на дейността, към модел, основан на анализ на резултатите, идентифициране на слабостите и активно управление на процесите с цел постигане на реална ефективност.

III. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ

Анализът на дейността на Окръжна прокуратура – Кюстендил очертава стабилно функционираща институция с добри резултати, но и ясно идентифицирани области, изискващи целенасочена управленска намеса.

Идентифицираните достижения и проблеми следва да се разглеждат не само като констатации, а като основа за формулиране на конкретни управленски решения. Подходът в настоящата концепция е насочен към пряка връзка между установените слабости и предвидените мерки за тяхното преодоляване.

1. Материално-техническото обезпечаване.

Материално-техническото обезпечаване на ОП – гр. Кюстендил е на много добро ниво, като са преодолен съществували в миналото съществени дефицити, свързани със сграден фонд и условия на труд. Осигурени са съвременни работни условия, включително чрез ефективно реализиране на организационни и логистични решения, както и чрез въвеждане на иновативни практики като създаването на „Синя стая“ за щадящ разпит. Положително значение има и развитието на библиотечен и електронен ресурс в подкрепа на професионалната подготовка. Въпреки това, с оглед динамиката на правораздавателната дейност, е необходимо последващо надграждане чрез дигитализация, разширяване на електронните бази данни и внедряване на технологични решения, подпомагащи както вътрешната организация, така и разследванията, включително по дела с международен елемент.

2. Кадрово обезпечаване

Кадровото обезпечаване на ОП – гр. Кюстендил се характеризира със стабилност и балансираност, както по отношение на прокурорския състав, така и на съдебните служители. Налице е изградена ефективна административна структура с квалифицирани и мотивирани кадри, което създава условия за нормално функциониране на институцията. В същото време, съществуват предпоставки за допълнително развитие чрез насърчаване на вътрешната специализация, особено в области с повишена сложност, както и чрез създаване на ясни механизми за професионално израстване и стимулиране. Особено значение следва да се отдаде и на управлението на натовареността и превенцията на

професионалното прегаряне, с оглед устойчивостта и дългосрочната ефективност на човешкия ресурс.

3. Организация на работата

Организацията на работа в ОП – гр. Кюстендил е изградена на стабилна основа, с доказано ефективно прилагане на принципа на случайно разпределение и добро взаимодействие с разследващите органи. Наред с това обаче, остава предизвикателството за постигане на действителна равномерност на натовареността, обусловена от различната фактическа и правна сложност на делата. Необходима е еволюция към по-прецизен и аналитичен модел на управление, основан на комбинация от количествени и качествени показатели, включително чрез въвеждане на измерими индикатори за ефективност. Засилването на вътрешния контрол, регулярният анализ на практиката и използването на данни като основа за управленски решения следва да доведат до по-справедливо разпределение на работата и повишаване качеството на дейността.

4. Досъдебна фаза

Досъдебната фаза в дейността на прокуратурите от района се характеризира с висока степен на ефективност, изразяваща се в срочно решаване на преписките, активност при самосезиране и добър контрол върху процесуалните срокове. Подобрено е качеството на прокурорските актове, както и взаимодействието с контролните и разследващите органи. Основните затруднения са свързани с експертната дейност и международното правно сътрудничество, които обективно влияят върху продължителността на част от разследванията. В тази връзка следва да се положат усилия за оптимизиране на работата с вещите лица, по-активно използване на инструментите на Европейския съюз и изграждане на специализация в области като икономически, финансови и трансгранични престъпления, с оглед повишаване на ефективността и качеството на разследванията.

5. Съдебна фаза

Съдебната фаза се отличава с устойчиво добри резултати, включително висок процент на осъдителни и санкционни решения, нисък дял на върнатите дела и тенденция към намаляване на оправдателните съдебни актове. Това е показател за добро качество на прокурорската дейност, но същевременно анализът на установените пропуски сочи необходимост от допълнително усъвършенстване. Основните слабости са свързани с

формулирането на обвинението и прецизността на обвинителните актове, както и с недостатъчен контрол върху действията на разследващите органи в определени етапи. В тази връзка следва да се въведат механизми за предварителен вътрешен преглед на актове по сложни дела, систематичен анализ на грешките и засилване на ролята на прокурора в съдебната фаза. Акцентът следва да бъде поставен върху качеството на доказателствената дейност и активното процесуално поведение в съдебното производство.

6. Контролно-ревизионна дейност

Контролно-ревизионната дейност се осъществява системно и обхваща широк кръг от ключови аспекти в работата на прокуратурите от района, като резултатите от проверките се използват за предприемане на конкретни организационни мерки. Съществува потенциал за нейното развитие чрез засилване на превантивния ѝ характер, включително чрез проследяване на изпълнението на препоръките и оценка на тяхната ефективност. Въвеждането на механизми за отговорност при системно повтарящи се пропуски следва да има дисциплиниращ и качествен ефект, без да се отклонява от основната цел – повишаване на професионалните стандарти.

7. Гражданскосъдебен надзор

Дейността по гражданскосъдебния надзор се характеризира с последователност и ефективност, като прокурорите проявяват необходимата активност при предявяване на искове и аргументираност при изразяване на становища. Високият процент на уважени искове е показател за качеството на извършваната дейност и за правилното приложение на закона.

8. Административносъдебен надзор

Административносъдебният надзор се отличава с устойчиво добро ниво на ефективност, включително успешно оспорване на незаконосъобразни актове и активно участие в съдебните производства. Въпреки постигнатите резултати, съществува необходимост от по-нататъшно уеднаквяване на практиката чрез обмен на добри примери и съдебна практика, с оглед повишаване на последователността и предвидимостта в дейността.

9. Квалификация

Повишаването на професионалната квалификация е ключов елемент за поддържане и развитие на качеството на прокурорската дейност. Налице е добра практика по провеждане на обучения и съвместни инициативи с органите на МВР, но съществува необходимост от по-структуриран и целенасочен подход. Следва да се постави акцент върху практическата приложимост на обученията, тяхното планиране спрямо конкретни нужди и последваща оценка на ефекта им. Особено внимание следва да се отдели на изграждането на експертност в области като финансови и компютърни престъпления и международно сътрудничество.

10. Медийна политика

Медийната политика се характеризира с прозрачност и регулярна комуникация, като се поддържа активен диалог с медиите и обществеността. В съвременната среда обаче е необходимо преминаване към по-проактивен и стратегически модел на комуникация, включващ развитие на дигиталното присъствие, по-активни публични изяви и изграждане на ясни стандарти за реакция при случаи с повишен обществен интерес. Основната цел е повишаване на доверието в прокуратурата чрез последователност, съвоевременност и професионализъм в комуникацията.

В обобщение, Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил функционира при стабилна организационна среда, добри резултати и утвърдени професионални стандарти. Съществува обаче необходимост от преминаване към по-активен управленски модел, основан на анализ, специализация и ефективност. Надграждането на постигнатото следва да бъде насочено към устойчиво повишаване на качеството на прокурорската дейност, адаптиране към съвременните предизвикателства и утвърждаване на прокуратурата като модерна и ефективна институция.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил е стабилно функциониращ орган на съдебната власт с изградени добри практики, ефективна организация на работа и положителен професионален климат. Основното предизвикателство не е постигането на

стабилност, а нейното надграждане чрез преминаване към по-високо ниво на ефективност, основано на ясно дефинирани цели, измерими резултати и активен управленски контрол.

Развитието на прокуратурата се планира в две основни насоки – от една страна запазване и усъвършенстване на съществуващите добри практики, а от друга – реализиране на инициативи в приоритетни сфери, отразяващи съвременните тенденции в наказателното право и процес.

Предлаганите мерки са насочени не само към запазване на постигнатото, но и към преминаване към по-високо ниво на управление, характеризиращо се с ясно дефинирани цели, измерими резултати и отчетност.

1. Мерки, свързани със запазване и доразвиване на добрите резултати до момента

1.1. Постигане на максимална ефективност на прокурорската дейност

1.1.1. Досъдебна фаза

Основната цел е осигуряване на законосъобразно, качествено и своевременно разследване. Предвидени са мерки за подобряване на координацията между прокуратурата, разследващите органи и другите компетентни институции чрез регулярни работни срещи и екипен подход при планиране и реализиране на действията по разследване. Предвижда се засилване на прокурорския надзор чрез формулиране на ясни и конкретни указания със срокове за изпълнение, както и ефективен инстанционен и служебен контрол. Въвеждат се мерки за подобряване достъпа до квалифицирани вещи лица и преводачи, както и за създаване на работни списъци с практическа насоченост. Особено внимание се отделя на съкращаване на сроковете за разследване чрез активен контрол, ограничаване на делата с продължителност над три години и стриктно проследяване на мерките за процесуална принуда. Предвижда се повишаване квалификацията на разследващите органи чрез обучения, обмен на добри практики и анализ на конкретни казуси. Насърчава се приоритетното разследване на дела от обществен интерес, както и ранното предприемане на мерки за обезпечаване на имущество. Въвежда се системен подход за анализ на разследванията чрез използване на вътрешни индикатори за ефективност.

1.1.2. Съдебна фаза

Целта е повишаване качеството на прокурорските актове и ограничаване на върнатите дела и оправдателните съдебни актове. Предвижда се регулярен анализ на причините за неблагоприятни съдебни резултати, както и разширяване на базата от добри и негативни практики. Акцент се поставя върху повишаване квалификацията на прокурорите, задълбоченото познаване на съдебната практика и подобряване качеството на процесуалното представяне в съдебната фаза. Въвеждат се организационни мерки, включително електронен регистър на съдебните заседания, както и механизъм за предварителен преглед на обвинителни актове по сложни дела.

1.1.3. Гражданскосъдебен надзор

Целта е поддържане на високо ниво на дейността чрез задълбочено познаване на съдебната практика по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и създаване на електронна база с релевантни актове.

1.1.4. Административносъдебен надзор

Предвижда се засилване на активността при оспорване на незаконосъобразни административни актове, повишаване на квалификацията на ангажираните прокурори и системно проследяване на съдебната практика.

1.1.5. Контролно-ревизионна дейност

Целта е осъществяване на ефективен надзор върху дейността на районната прокуратура чрез анализ на повтарящи се пропуски, провеждане на тематични проверки и развитие на контрола като превантивен инструмент за повишаване на качеството на работа.

1.2. Усъвършенстване на управлението на Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил

Основните цели включват законосъобразно и ефективно управление на бюджетните средства, повишаване мотивацията на магистратите и съдебните служители, поддържане на добър работен климат и усъвършенстване на административния капацитет. Предвижда се стриктен контрол върху разходите, активно използване на механизмите за поощрение и стимулиране, както и обективна оценка на труда. Особен акцент се поставя върху равномерното разпределение на натовареността чрез въвеждане на модел, основан

на обективни статистически показатели. Управлението ще се характеризира с прозрачност, диалогичност и включване на съдебните служители в процеса на вземане на решения. Предвижда се подобряване на работата с електронните системи и своевременно предприемане на действия за кадрово обезпечаване.

1.3. Подобряване публичния образ и повишаване на общественото доверие

Целта е утвърждаване на прокуратурата като открита, прозрачна и професионална институция. Предвижда се предоставяне на навременна и обективна информация на обществото, развитие на проактивна медийна политика, поддържане и усъвършенстване на интернет страницата, както и активен диалог с медиите. Включени са мерки за обучение на магистратите за работа с медии, провеждане на инициативи като „Ден на отворените врати“ и разширяване на образователните програми. Особено значение се отдава на повишаването на правната култура на гражданите и спазването на високи етични стандарти.

2. Предлагани инициативи по приоритетни сфери на наказателното право и процес

Приоритетите включват три взаимосвързани направления – компютърни престъпления, международно правно сътрудничество и престъпления срещу финансовите интереси на Европейския съюз, които изискват специализирани знания и адаптиране към динамично променящата се среда.

2.1. Компютърни престъпления и електронни доказателства

Предвижда се повишаване капацитета на прокурорите и разследващите органи чрез провеждане на специализирани обучения, изграждане на експертност и подготовка за прилагане на новите европейски и международни правни инструменти. Създава се възможност за систематизиране и споделяне на знания чрез електронни ресурси и насърчаване на специализация.

2.2. Международно правно сътрудничество

Целта е повишаване ефективността на трансграничните разследвания чрез обучения, обмен на добри практики, участие в международни програми и развитие на сътрудничеството със съседни държави.

2.3. Престъпления срещу финансовите интереси на Европейския съюз

Предвижда се повишаване на капацитета чрез специализирани обучения, използване на натрупания практически опит и създаване на база от знания и добри практики.

Като ключов управленски приоритет се откроява поддържането на независимостта на магистратите чрез гарантиране на институционална подкрепа и защита срещу нерегламентиран натиск.

В обобщение, концепцията предлага реалистичен и практически приложим модел на управление, основан на баланс между устойчивост и развитие. Акцентът е поставен върху повишаване на ефективността, качеството на прокурорската дейност и общественото доверие чрез конкретни, измерими и изпълними мерки. Убеден съм, че прилагането на този подход ще позволи Окръжна прокуратура – Кюстендил не само да съхрани постигнатото, но и да премине към по-високо ниво на институционална ефективност и професионален стандарт.